

B. No. 3.

B E R E T N I N G

OM

R I G E T S   S T R A F A R B E I D S A N S T A L T E R

FOR AARET 1877.

DEN KONGELIGE NORSKE REGJERINGS UNDERDANIGSTE INDSTILLING
AF 12 SEPTEMBER 1879.

CHRISTIANIA.
TRYKT I RINGVOLDS BOGTRYKKERI.
1879.

Den Kongelige Norske Regjerings underdanigste Indstilling af 12te September 1879.

Chefen for Justits- og Politi-Departementet har underdanigst foredraget Følgende:

Departementet tillader sig herved underdanigst at afgive følgende Beretning om Rigets Strafarbeidsanstalter for Aaret 1877.

Som i tidligere Beretninger har man troet ogsaa i nærværende Beretning at burde meddele Oplysningerne under efternævnte Afdelinger:

- A. Almindelige Bemærkninger.
- B. Strafanstaltfunktionærerne.
- C. Fangeantallet tilligemed statistiske Oplysninger vedkommende samme.
- D. Disciplinen.
- E. Sjølepleien og Undervisningen.
- F. Sundhedstilstanden.
- G. Arbeidsvirksomheden.
- H. Forpleiningen.
- I. Bygningerne.
- K. Indtægter og Udgifter.
- L. Fængselselskaber.

A. Almindelige Bemærkninger.

Den i Kriminallovens Kapitel 2 § 6 opstillede Forskjel i Exekutionen af Strafarbeide i Fæstningsanstalter og Tugthuse, hvilken desuden alene gjaldt Mandsfanger, er det ikke fundet rigtigt eller hensigtsmæssigt længere at opretholde, og er samme derfor ifølge derom fremsat Kongelig Proposition bleven ophævet ved Lov af 30te April 1877, der er saalydende:

„Lov angaaende Forbrydelser af 20de August 1842 Kap. 2 § 6 skal herefter lyde som følger:

„Strafarbeide udholdes i de dertil indrettede Strafarbeidsanstalter. De fornødne Bestemmelser om Fan-

gernes Fordeling til de forskjellige Strafarbeidsanstalter afgives af Kongen.

Angaaende de Tilfælde, hvori Strafarbeide udholdes i Bods-fængslet, gjælde de særskilt givne Bestemmelser.“

Ved Kongelig Resolution af samme Dato blev derhos bestemt, at de hidtil bestaaende Regler med Hensyn til Fangernes Fordeling til de forskjellige Strafarbeidsanstalter udenfor Bods-fængslet fremdeles indtil Videre skulde forblive gjældende.

Senere blev ved Kongelig Resolution af 29de August 1877 naadigst bestemt, at de i Bergens Tugthus hensiddende Kvindefanger skulde overflyttes til Christiania Tugthus, samt at Kvinder, som idømmes Strafarbeide, der efter gjældende Regler skal udholdes i Bergens Tugthus, for Eftertiden blive at hensætte i Christiania Tugthus.

Overflyttelsen af Kvindefangerne fra Bergens til Christiania Tugthus, hvortil 22 Fanger overførtes, tog sin Begyndelse 25de September 1877 og foretoges successivt i Afdelinger indtil 21de November samme Aar, da den sidste Kvindefange afsendtes fra Bergen.

Ved Kongelig Resolution af 29de August 1877 bestemtes derhos med Hensyn til Forbryderes Optagelse i Bods-fængslet, at Reglerne i Post I af Kongelig Resolution af 12te November 1850 udvides derhen, at for Eftertiden blive i Bods-fængslet at indsætte ogsaa alle ved Underretterne inden Bergens Stift tiltalte mandlige Forbrydere, der ere dømte til Strafarbeide i 5te Grad og som, naar Straffens Fuldbrydelse skal paabegyndes, ere i Alderen mellem 18 og 30 Aar.

Ved Kongelig Resolution af 3die December 1877 blev blandt Andet naadigst bestemt:

- „1. At Bergenshus Fæstnings Strafanstalt nedlægges og at de dersteds hensiddende Fanger overflyttes til Bergens Tugthus.
2. At i Bergens Tugthus for Eftertiden bliver at indsætte

alle mandlige Forbrydere, der tiltales ved Underretterne inden Bergens Stift, Stavanger Amt og Lister og Mandals Amt, samt dømmes til Strafarbejde, forsaavidt dette ikke efter gjældende Bestemmelser skal udstaaes i Bodsfængslet."

Nedlæggelsen af Bergenhus Strafanstalt har dog først kunnet finde Sted i 1878.

Videre maa ogsaa mærkes, at ved Kongelig Resolution af 29de August 1877 ere de i Kongelig Resolution af 24de Oktober 1838 Post B § 2 1ste Passus samt i Kongelig Resolution af 17de Januar og 21de November 1846 Post 1 indeholdte Bestemmelser angaaende Reiseunderstøttelse til løsladte Strafarbeidsfanger blevne forandrede derhen, at Bestyrerne af Rigets Strafarbeidsanstalter ere bemyndigede til af vedkommende Anstalts Kasse i Trangtilfælde at anvende, hvad der efter Omstændighederne er uomgængeligt fornødent for paa hensigtsmæssigste Maade og saaledes, at, hvor dertil er Anledning, Billet kjøbes til billigste Plads paa Dampskib eller Jernbane, at forhjælpe vedkommende Fange til at komme til sit Hjemsted eller til et andet Sted inden Riget, hvor han for Bestyreren gjør det sandsynligt at han vil kunne ernære sig paa lovlig Maade.

Af Hensyn til det Ønskelige i at komme til Kundskab om, hvorvidt løsladte Fanger atter maatte blive idømte Strafarbejde, og da det vilde være af Interesse for Strafarbeidsanstaltens Bestyrelse at erfare, hvorledes paanydømte Fangers Opførsel og Forhold under deres tidligere Straffetid havde været, hvorom tidligere kun havde Kundskab, forsaavidt Fangen indsattes i samme Anstalt, hvorfra han sidst var løsladt, anmodede Departementet i Skrivelse af 30te Oktober 1877 Strafarbeidsanstaltbestyrelserne om at foranledige, at der den 1ste Dag i hver Maaned meddeltes en Opgave over de i vedkommende Strafanstalt i den sidst-afvige Maaned indsatte Recidivister med Forklaring om deres Personalie til Bestyreren af den af Landets Strafarbeidsanstalter, hvor disse sidst havde udstaaet Straf, samt at denne Opgave snarest muligt efter Afbenyttelsen tilbagesendes til vedkommende Strafanstalts Bestyrer med paategnede behørigte Oplysninger om de paagjældende Fangers Opførsel, Beskæftigelse og Forhold under den tidligere Straffetid samt om hvad der iøvrigt med Hensyn til Fangens hele aandelige og legemlige Tilstand havde været at bemærke.

B. Strafanstaltfunktionærerne.

For de overordnede Strafanstaltfunktionærer bevilgedes af Stortinget i 1877 for Budgetterminen 1ste Juli 1877 til 30te Juni 1878 de samme midlertidige Lønstillæg, som efter Beretningen for 1876 af Stortinget i s. A. bevilgedes dem for Budgetterminen 1ste Juli 1876 til 30te Juni 1877.

Overensstemmende med den Norske Regjerings under-

danigste Indstilling af 22de December 1876 fastsattes ved Kongelig Resolution af 10de Januar 1877 et Regulativ for Aflønnning m. V. for underordnede Strafanstaltfunktionærer, hvilket lagdes til Grund for Budgetforslaget for Terminen 1ste Juli 1877 til 30te Juni 1878 og af Stortinget under 4de April 1877 vedtoges.

Man tillader sig herom at henvise til det som Bilag 1 fremlagte Aftryk af den ovennævnte Indstilling af 22de December 1876 med vedføjet Udkast til Lønningsregulativ.

Ved denne Foranstaltning har en væsentlig Forbedring af de underordnede Strafanstaltfunktionærers Lønning fundet Sted, ligesom derigjennem er opnaaet en mere ensartet Lønningsmaade end tidligere.

I Henhold til Bestemmelserne i Regulativets § 5 har Departementet for de Funktionærer, som skulle tilstaaes Beklædning uden Afkortning i deres faste Løn, under 21de Juli 1877 udfærdiget et Beklædningsreglement, som man tillader sig at fremlægge som Bilag 2 ved nærværende Beretning.

Derhos har Departementet i Forbindelse hermed senere ved Cirkulær-Skrivelse til Strafanstaltbestyrelserne af 14de November 1877, hvoraf Gjenpart fremlægges som Bilag No. 3, afgivet Bestemmelse om, at ved Strafanstalterne bliver at anskaffe og vedligeholde som „Inventarietklæder“ endel Beklædningsgjenstande til Brug for Betjeningen i forskellige Tilfælde.

Videre ere i Overensstemmelse med derom fremsat Kongelig naadigst Proposition ved Stortingets Beslutning af 4de April 1877, der ved Kongelig Resolution af 30te April næsteften er befalet tagen tilfølgende, de i formeldte Lønningsregulativ omhandlede Funktionærer blevne tilpligtede at gjøre Indskud i den ved Lov af 31te Mai 1873 oprettede Pensionskasse for Statens Bestillingsmænd. Et Aftryk af fornævnte Kongelige naadigste Proposition og Departementets til Grund for samme liggende underdanigste Indstilling af 10de Februar 1877 fremlægges som Bilag No. 4.

Under 30te April 1877 blev Sorenskriver Scheel naadigst entlediget som Medlem af Bodsfængslets Inspektion og i hans Sted beskikket Politimester i Christiania Michelet.

Ved Kongelig Resolution af 18de December 1876 blev det naadigst tilladt Pastor Bernhoft, der som i forrige Beretning anført, fra 12te s. M. var meddelt Konstitution i Præsteembedet ved Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt, at udsætte med Tiltrædelsen af dette Embede indtil Paaske 1877. I Mellemtiden fungerede Pastor Basøe som Præst ved Anstalten.

Den tidligere Lærer ved bemeldte Anstalt Cand. Schnitler fratraadte i Aarets Løb og blev i hans Sted fra 15de August 1877 konstitueret som Lærer ved Anstalten Cand. theol. og Notarius ved det theologiske Fakultet O. Gjerløw.

Lærerbestillingen ved Bergenhus Fæstnings Strafanstalt og Bergens Tugthus, der paa Grund af den tidligere Lærers

Befordring var bleven ledig ved Udgangen af 1876, besattes i Beretningsaaret med Almueskolelærer Trædal.

Den tidligere Præst ved Christiania Tugthus, Malchin, der, som anført i Beretningen for Aaret 1876, under 28de Oktober 1876 udnævntes til Sognepræst til Ids Præstegjæld men tillodes at forblive i Præsteembedet ved Tugthuset til 1ste November 1877, afgik ved Døden den 29de Juli s. A. Under 15de December s. A. meddeltes derefter forhenværende Præst ved Thronhjems Strafanstalter Karl Jakob Roll naadigst Konstitution i Præsteembedet ved bemeldte Tugthus. I Vakancetiden forrettede Pastor Færden som Præst ved Tugthuset.

I Underinspektørposten ved nævnte Tugthus, der blev ledig ved Underinspektør Soelbergs Befordring, konstitueredes fra 17de November 1877, da Soelberg fratraadte Posten, den som Assistent hos Regnskabsføreren ved Tugthuset ansatte J. Bye.

Som Fabrikmester ved samme Tugthus beskikkedes fra 1ste Januar 1877 Fabrikmester Olsen, der efter Fabrikmester Aagreens Afsked fra 1ste Februar 1876 havde forrettet som konstitueret i Posten.

Paa Grund af de i Bergens Tugthus hensiddende Kvindefangers Overflyttelse til Christiania Tugthus blev det kvindelige Opsynspersonal ved sidstnævnte Tugthus forøget med en ny Opsynskvinde, der antoges fra 1ste December 1877.

Af samme Grund og da det ved Kongelig Resolution af 29de August 1877 tillige var bestemt, at Bergens Tugthus fremtidig skulde ophøre at modtage Kvindefanger, bleve Værkmesterinden og Opsynskvinden ved dette Tugthus opsagte, hvorefter de fratraadte deres Tjeneste den 21de November 1877.

Under 2den August 1877 forundtes konstitueret Overinspektør ved Thronhjems Tugthus J. M. Buck paa derom indgiven underdanigst Ansøgning naadigst Afsked fra sin Stilling med en aarlig Pension af Statskassen stor 2000 Kroner, der senere af Stortinget blev ham bevilget med 1700 Kroner aarlig.

Ved Kongelig Resolution af 19de Oktober s. A. blev derefter Underinspektør ved Christiania Tugthus P. Soelberg naadigst meddelt Konstitution som Overinspektør ved Thronhjems Tugthus, hvilken Post Overinspektør Soelberg tiltraadte den 24de November næsteften. Under Vakancen forrettede Overretssagfører Larsen som konstitueret Overinspektør ved bemeldte Tugthus.

Endelig kan her mærkes, at Departementet under 23de November 1877 har udfærdiget en Instrux for Bestyreren af det i forrige Beretning omhandlede ifølge Kongelig Resolution af 24de Juli 1876 oprettede Fællesudsalg for Strafarbeidsanstalterne i Christiania.

Med Hensyn til Opsynets Størrelse og Tilstrækkelighed i Forhold til Fangeantallet gjælder i det Væsentlige det Samme for Beretningsaaret, som derom er anført for Aaret

1876 i Beretningen for samme Aar. Bestyrerne af Thronhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt og Thronhjems Tugthus have i deres Indberetninger for Beretningsaaret ligesom for Aaret 1876 fremhævet, at Opsynspersonalet ved disse Anstalter er utilstrækkeligt, i hvilken Anledning Departementet skal tillade sig at bemærke, at der senere er foretaget en Omordning af de nævnte 2de Thronhjemske Strafanstalter, hvorved den paa pegede Utilstrækkelighed i Opsynet er afhjulpen.

Angaaende Opsynspersonalets Forhold saavel i Almindelighed som ligeover for Fangerne indeholde de fra Strafanstalternes Bestyrere modtagne Indberetninger, at dette har været godt. Kun fra Christiania Tugthus meddeles, at en Opsynsbetjent er bleven afskediget paa Grund af Forsømmelighed i Tjenesten og som mindre skikket for denne.

C. Fangeantallet tilligemed statistiske Oplysninger vedkommende samme.

Departementet tillader sig herunder at fremlægge:

I. Opgave der viser Tilgang og Afgang i Rigets Strafarbeidsanstalter i Aaret 1877. (Tabel I.)

Det vil af denne Opgave sees, at Fangeantallet i Rigets Strafarbeidsanstalter ved Begyndelsen af 1877 var 862 Mandspersoner og 270 Kvindespersoner eller tilsammen 1,132 Personer, og at i Aaret 1877 ere i disse Anstalter indsatte efter Dom 451 Mandspersoner og 116 Kvindespersoner eller tilsammen 567 Personer.

Sammenlægges Antallet af de ved Begyndelsen af 1877 Hensiddende med Antallet af de i 1877 efter Dom Indsatte viser det sig, at Antallet af dem, der i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter udgjorde 1,699, hvoraf 1,313 Mandspersoner og 386 Kvindespersoner.

. Antallet var:

	Mænd.	Kvinder.	Tils.
i 1868	1645	472	2117
- 1869	1692	455	2147
- 1870	1626	454	2080
- 1871	1660	458	2118
- 1872	1559	435	1994
- 1873	1437	412	1849
- 1874	1317	384	1701
- 1875	1323	383	1706
- 1876	1344	390	1734
- 1877	1313	386	1699

Ved Udgangen af 1877 hensad i Rigets Strafarbeidsanstalter 855 Mandspersoner og 287 Kvindespersoner, tilsammen 1,142 Personer.

Fangeantallet ved Udgangen af hvert af følgende 10 Aar vare:

B. No. 3.

	Mænd.	Kvinder.	Tils.
i 1868	1089	323	1412
- 1869	1074	327	1401
- 1870	1059	342	1401
- 1871	1047	318	1365
- 1872	957	324	1281
- 1873	923	285	1208
- 1874	887	268	1155
- 1875	883	285	1168
- 1876	862	270	1132
- 1877	855	287	1142

Antallet af de Personer, der i Løbet af 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbejdsanstalter, forholder sig til Rigets hjemmehørende Folkemængde den 31te December 1875, 1,818,853 omtrent som 1:1071 og Antallet af dem, der ved Udgangen af 1877 hensad sammesteds omtrent som 1:1593.

I Forbindelse hermed meddeles følgende Oversigt over det samlede Antal Fangedage, det gennemsnitlige daglige Fangebelæg, det største og det mindste Fangebelæg i Beretningsaaret ved Strafanstalterne:

Strafanstalt.	Det samlede Antal Fangedage.	Det gennemsnitlige daglige Fangebelæg.	Det største Fangebelæg.	Det mindste Fangebelæg.
Ved Bodsfængslet	72383	198,31	212	186
„ Akershus Fæstnings Strafanstalt	104821	287,18	304	274
„ Bergenhus do. do.	19131	52,41	55	49
„ Thronhjems do. do.	23137	63,39	68	60
„ Christiania Tugthus	107310	294,00	319	281
„ Bergens do.	24701	67,67	86	42
„ Thronhjems do.	57373	157,19	165	151

II. Opgave, der viser, for hvilke Forbrydelser de Personer, der i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbejdsanstalter ere straffældte. (Tabel II.)

Til nærmere Oplysning om, for hvilke Forbrydelser de Personer, der i 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbejdsanstalter, ere straffældte, hidsættes efter nærværende Opgave Følgende:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I alt.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
Forbrydelse mod den offentlige Myndighed	-	-	6	-	6	-
Eftergjørelse eller Forfalskning af offentlige Dokumenter, Mynter, Pengesedler m. V.	5	-	1	-	6	-
Mened	6	-	-	-	6	-
Mord	19	13	1	1	20	14
Drab	22	1	11	-	33	1
Fostermord, Barnefødsel i Dølgmaal, Fosterfordrivelse samt Delagtighed deri	-	146	-	28	-	174
Fornærmelse paa Legeme eller Helbred	25	1	15	-	40	1
Løssagtighedsforseelser.	Voldtægt	10	-	3	13	-
	Blodskam	16	2	9	25	9
	Omgjængelse mod Naturen	5	-	6	11	-
	Hor	1	2	-	1	2
	Leiermaalsforseelser	1	9	-	24	1
	Ulovligt Samlevnet	7	2	9	2	16
	Forførelse og Rufferi	-	-	2	1	2
Andre Løssagtighedsforseelser	2	-	2	-	4	-
Tyveri og Tyvsmedvideri	661	88	318	49	979	137
Røveri	21	-	4	-	25	-
Ulovlig Omgang med Hittegods	-	-	1	-	1	-
Bedrageri og anden Svig	10	1	16	-	26	1
Falsk	26	1	31	3	57	4
Ulovlig Brug af hvad Andre eie eller besidde	-	-	1	-	1	-
Mordbrand	13	3	5	1	18	4
Anden Ildspaesættelse	10	1	5	-	15	1
Forbrydelse mod Søfartsloven	2	-	5	-	7	-
	862	270	451	116	1313	386

Procentvis beregnet stiller Forholdet sig saaledes:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
Forbrydelse mod den offentlige Myndighed	-	-	1,3	-
Eftergjørelse eller Forfalskning af offentlige Dokumenter, Mynter, Pengesedler m. V.	0,6	-	0,2	-
Mened	0,7	-	-	-
Mord	2,2	4,8	0,2	0,9
Drab	2,5	0,4	2,4	-
Fostermord, Barnefødsel i Dølgmaal, Fosterfordrivelse samt Delagtighed deri	-	54,1	-	24,1
Fornærmelse paa Legeme eller Helbred	2,9	0,4	3,3	-

		Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.	
		Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
Løssagtighedsforseelser	Voldtægt	1,2	-	0,7	-
	Blodskam	1,9	0,7	2,0	6,0
	Omgjængelse mod Naturen	0,6	-	1,3	-
	Hor	0,1	0,7	-	-
	Leiermaalsforseelser	0,1	3,3	-	20,7
	Ulovligt Samlevnet	0,8	0,7	2,0	1,7
	Forførelse og Rufferi	-	-	0,5	0,9
	Andre Løssagtighedsforseelser	0,2	-	0,5	-
	Tyveri og Tyvsmidvideri	76,7	32,6	70,5	42,2
	Røveri	2,4	-	0,9	-
	Ulovlig Omgang med Hittegods	-	-	0,2	-
	Bedrageri og anden Svig	1,2	0,4	3,6	-
	Falsk	3,0	0,4	6,9	2,6
	Ulovlig Brug af hvad Andre eie eller besidde	-	-	0,2	-
	Mordbrand	1,5	1,1	1,1	0,9
	Anden Ildspaesættelse	1,2	0,4	1,1	-
	Forbrydelse mod Søfartsloven	0,2	-	1,1	-

Af denne Oversigt sammenlignet med de lignende for Aarene 1876 og 1875 vil sees:

1. at af de ved Aarets Begyndelse i Strafanstalterne Hensiddende vare straffældte:

a. af Mandsfanger:

	1877.	1876.	1875.
for Tyveri og Tyvsmidvideri	76,7 %	78,5 %	78 %
- Falsk	3,0 -	2,5 -	4 -
- Legemsfornærmelse	2,9 -	2,7 -	2 -
- Drab	2,5 -	2,5 -	2 -
- Røveri	2,4 -	2,4 -	1 -
- Mord	2,2 -	2,1 -	2 -
- Blodskam	1,9 -	1,5 -	2 -
- Mordbrand	1,5 -	1,3 -	2 -

b. af Kvindefanger:

	1877.	1876.	1875.
for Fosterford, Barnefødsel i Dølgemaal, Fosterfordrivelse samt Delagtighed deri	54,1 %	51 %	55 %
- Tyveri og Tyvsmidvideri	32,6 -	31,6 -	31 -
- Mord	4,8 -	5,3 -	4 -
- Leiermaalsforseelser	3,3 -	6,0 -	3 -

2. at af de i Aarets Løb Indsatte vare straffældte:

a. af Mandsfanger:

	1877.	1876.	1875.
for Tyveri og Tyvsmidvideri	70,5 %	75,2 %	75 %
- Falsk	6,9 -	6,1 -	4 -
- Bedrageri	3,6 -	2,9 -	2 -
- Legemsfornærmelse	3,3 -	3,9 -	6 -
- Drab	2,4 -	1,5 -	1 -

	1877.	1876.	1875.
for Blodskam	2,0 %	1,5 %	0,7 %
- Ulovligt Samlevnet	2,0 -	1,3 -	2 -
- Røveri	0,9 -	0,7 -	3 -

b. af Kvindefanger:

for Tyveri og Tyvsmidvideri	42,2 %	43,7 %	44,5 %
- Fosterford, Barnefødsel i Dølgemaal, Fosterfor- drivelse samt Delagtig- hed deri	24,1 -	26,6 -	19 -
- Leiermaalsforseelse	20,7 -	20,0 -	22,5 -
- Blodskam	6,8 -	1,0 -	2 -

III. Opgave, der viser Længden af den Straffetid, som de Personer, der i 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter, ere tilfundne. (Tabel III).

Af denne Opgave fremgaar, at Strafarbeide var tilfundne:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I Alt.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
Paa Livstid	29	12	-	-	29	12
over 15 Aar	6	-	-	-	6	-
- 12 — til 15 Aar	8	3	5	-	13	3
- 9 — - 12 —	31	65	10	-	41	65
- 6 — - 9 —	95	53	17	14	112	67
- 5 — - 6 —	54	7	15	3	69	10
- 4 — - 5 —	93	20	19	3	112	23
- 3 — - 4 —	162	40	63	20	225	60
- 2 — - 3 —	109	12	51	5	160	17
- 1 — - 2 —	141	25	84	13	225	38
fra 6 Maaneder til 1 Aar	134	33	187	57	321	90
under 6 Maaneder	-	-	-	1	-	1
	862	270	451	116	1313	386

Af de nævnte ved Aarets Begyndelse hensiddende Fanger — 862 Mandsfanger og 270 Kvindefanger — samt af de efter Dom i Aarets Løb indsatte Fanger — 451 Mandsfanger og 116 Kvindefanger — var saaledes tilfundne Strafarbeide:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
	%	%	%	%
Paa Livstid	3,4	4,4	-	-
over 15 Aar	0,7	-	-	-
- 12 — til 15 Aar	0,9	1,1	1,1	-
- 9 — - 12 —	3,6	24,1	2,2	-
- 6 — - 9 —	11,0	19,7	3,8	12,1
- 5 — - 6 —	6,3	2,6	3,3	2,6
- 4 — - 5 —	10,8	7,4	4,2	2,6
- 3 — - 4 —	18,8	14,8	14,0	17,2
- 2 — - 3 —	12,6	4,4	11,3	4,3
- 1 — - 2 —	16,4	9,3	18,6	11,2
fra 6 Maaneder til 1 Aar	15,5	12,2	41,5	49,1
under 6 Maaneder	-	-	-	0,9

For de ved Aarets Begyndelse Hensiddendes Vedkommende stiller altsaa Forholdet sig saaledes, at af Mandsfangerne var det største Antal 18,8 % tilfunden en Straffetid af over 3—4 Aar, medens af Kvindefangerne det største Antal — 24,1 % — var tilfunden en Straffetid af over 9—12 Aar. Af de i Aarets Løb efter Dom Indsatte var det største Antal saavel af Mandsfangerne som af Kvindefangerne — nemlig henholdsvis 41,5 % og 49,1 % tilfunden Strafarbejde fra 6 Maaneder til 1 Aar.

I 1876 og 1875 var ogsaa Forholdet for de ved Aarets Begyndelse Hensiddende saaledes, at af Mandsfangerne det største Antal — nemlig i 1876 21,9 % og i 1875 21 % — var tilfunden en Straffetid af over 3—4 Aar og af Kvindefangerne det største Antal — i 1876 29,1 % og i 1875 36 % — en Straffetid af over 9—12 Aar. For de i Aarets Løb efter Dom Indsattes Vedkommende var ogsaa det største Antal — i 1876 47,1 % Mandsfanger og 50,5 % Kvindefanger — i 1875 47 % Mandsfanger og 49 % Kvindefanger — eller omtrent Halvparten af saavel Mand- som Kvindefanger, tilfunden Strafarbejde fra 6 Maaneder til 1 Aar.

IV. Opgave, der viser de Personers Alder, der i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter (Tabel IV).

Det sees af denne Opgave, at Fangerne vare i en Alder af:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		Ialt.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
10—15 Aar	-	-	-	-	-	-
15—18 —	5	1	4	-	9	1
18—20 —	14	3	33	6	47	9
20—25 —	98	28	103	26	201	54
25—30 —	158	70	75	24	233	94
30—40 —	223	89	106	28	329	117
40—50 —	158	51	72	23	230	74
50—60 —	126	18	35	9	161	27
60—70 —	66	8	20	-	86	8
over 70 Aar	14	2	3	-	17	2
	862	270	451	116	1313	386

Af fornævnte Fanger faldt paa Alderen:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
	%	%	%	%
10—15 Aar	-	-	-	-
15—18 —	0,6	0,4	0,9	-
18—20 —	1,6	1,1	7,3	5,2
20—25 —	11,4	10,4	22,8	22,4
25—30 —	18,3	25,9	16,6	20,7
30—40 —	25,9	33,0	23,5	24,1
40—50 —	18,3	18,9	16,0	19,8
50—60 —	14,6	6,7	7,8	7,8
60—70 —	7,7	2,9	4,4	-
over 70 Aar	1,6	0,7	0,7	-

Af foranstaaende Oversigt og de tilsvarende for Aarene 1876 og 1875 fremgaar:

1. at af de ved Aarets Begyndelse i Strafanstalterne Hensiddende var i en Alder af:

a. Mandsfanger:

	1877.	1876.	1875.
20—25 Aar	11,4 %	13 %	12 %
25—30 —	18,3 -	16,3 -	15 -
30—40 —	25,9 -	22,7 -	25 -
40—50 —	18,3 -	21,3 -	22 -

b. Kvindefanger:

	1877.	1876.	1875.
20—25 Aar	10,4 -	13,3 -	15 -
25—30 —	25,9 -	20,0 -	24 -
30—40 —	33,0 -	33,7 -	34 -
40—50 —	18,9 -	21,1 -	14 -

2. at af de i Aarets Løb Indsatte vare i en Alder af:

a. Mandsfanger:

	1877.	1876.	1875.
20—25 Aar	22,8 %	21,5 %	25 %
25—30 —	16,6 -	18,2 -	18,5 -
30—40 —	23,5 -	22,1 -	18 -
40—50 —	16,0 -	14,3 -	15 -

b. Kvindefanger:

20—25 Aar	22,4 -	16,2 -	21 -
25—30 —	20,7 -	20,9 -	10 -
30—40 —	24,1 -	28,6 -	29 -
40—50 —	19,8 -	21,9 -	26 -

V. Opgave, der viser, hvormange af de Personer, der i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbejdsanstalter, vare Norske, Finner, Lapper, Svensker og af andre fremmede Nationaliteter (Tabel V).

Af Opgaven erfares, at af Fangerne vare med Hensyn til Nationalitet:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I alt.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
Norske	787	261	409	111	1196	372
Finner	11	1	3	-	14	1
Lapper	18	4	9	3	27	7
Svensker	42	3	25	2	67	5
Andre Nationaliteter	4	1	5	-	9	1
	862	270	451	116	1313	386

Der var saaledes af:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
Norske	91,3	96,6	90,7	95,7
Finner	1,3	0,4	0,7	-
Lapper	2,1	1,5	2,0	2,6
Svensker	4,9	1,1	5,5	1,7
Andre Nationaliteter	0,4	0,4	1,1	-

I 1876 og 1875 var af de ved Aarets Begyndelse Hensiddende i 1876 92,3 % af Mandsfangerne og 97,2 % af Kvindefangerne, i 1875 94 % af Mandsfangerne og 96,5 % af Kvindefangerne Norske. Af de i Aarets Løb Indsatte var — i 1876 89,3 % af Mandsfangerne og 94,3 % af Kvindefangerne, i 1875 90 % af Mandsfangerne og 96 % af Kvindefangerne Norske.

VI. Opgave, der viser de Personers ægteskabelige Stilling, der i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbejdsanstalter (Tabel VI).

Det vil af denne Opgave sees, at af Fangerne vare:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I alt.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
Ugifte	596	218	310	96	906	314
Giftede som har Børn	182	26	99	9	281	35
Giftede uden Børn	41	5	15	4	56	9
Enkemænd og Enker, som har Børn	34	18	23	4	57	22
Enkemænd og Enker uden Børn	9	3	4	3	13	6
	862	270	451	116	1313	386
samt af:						
Giftede med og uden Børn	223	31	114	13	337	44
Enkemænd og Enker med og uden Børn	43	21	27	7	70	28

Procentvis beregnet var deraf:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
Ugifte	69,1	80,7	68,7	82,8
Giftede som har Børn	21,1	9,6	22,0	7,8
Giftede uden Børn	4,8	1,9	3,3	3,4
Enkemænd og Enker, som har Børn	4,0	6,7	5,1	3,4
Enkemænd og Enker uden Børn	1,0	1,1	0,9	2,6
samt af:				
Giftede med og uden Børn	25,9	11,5	25,3	11,2
Enkemænd og Enker med og uden Børn	5	7,8	6,0	6,0

Saa vel af de ved Begyndelsen af Aaret Hensiddende som af de i Aarets Løb Indsatte var saaledes af Mandsfanger henimod og af Kvindefanger over de tre Fjerdeparter ugifte.

I 1876 og 1875 var Forholdet omtrent det samme idet Procentantallet af de Ugifte udgjorde af de ved Aarets Begyndelse Hensiddende — i 1876 71,5 % Mandsfanger og 78,9 % Kvindefanger, i 1875 69 % Mandsfanger og 79 % Kvindefanger og af de i Aarets Løb Indsatte — i 1876 68,1 % Mandsfanger og 79 % Kvindefanger og i 1875 henholdsvis 73 % og 75 %.

VII. Opgave, der viser de Personers tidligere Livsstilling, som i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbejdsanstalter (Tabel VII).

Efter Opgaven vare Fangerne med Hensyn til deres tidligere Livsstilling saaledes fordelte:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I alt.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
Ombuds- og Bestillingsmænd . . .	3	1	1	-	4	1
Handelsmænd og Fabrikanter . . .	17	1	11	1	28	2
Haandværkere	3	-	-	-	3	-
Gaardbrugere og Føderaadfolk . .	16	10	15	-	31	10
Handelsbetjente og Kontorister . .	9	-	8	-	17	-
Haandværksarbeidere og Læredrenge	199	1	105	-	304	1
Tjenestetyende	19	139	15	51	34	190
Fabrik- og Værksarbeidere	-	1	2	4	2	5
Husmænd og Inderster	23	6	14	2	37	8
Fiskere	26	-	8	-	34	-
Søfarende	56	1	34	1	90	2
Dagarbeidere	423	69	209	43	632	112
Løsgjængere og Omstreifere . . .	30	5	8	1	38	6
Betlere og Fattiglemmer	4	4	1	-	5	4
Personer i andre Stillinger	9	-	10	-	19	-
Ei opgivet	25	32	10	13	35	45
	862	270	451	116	1313	386

Procentvis stiller Forholdet sig saaledes:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
Ombuds- og Bestillingsmænd	0,3	0,4	0,2	-
Handelsmænd og Fabrikanter	2,0	0,4	2,4	0,9
Haandværkere	0,3	-	-	-
Gaardbrugere og Føderaadfolk	1,9	3,7	3,3	-
Handelsbetjente og Kontorister	1,0	-	1,8	-
Haandværksarbeidere og Læredrenge . .	23,1	0,4	23,3	-
Tjenestetyende	2,2	51,5	3,3	43,9
Fabrik- og Værksarbeidere	-	0,4	0,5	3,4
Husmænd og Inderster	2,7	2,2	3,1	1,7
Fiskere	3,0	-	1,8	-
Søfarende	6,5	0,4	7,5	0,9
Dagarbeidere	49,1	25,5	46,4	37,1
Løsgjængere og Omstreifere	3,5	1,8	1,8	0,9
Betlere og Fattiglemmer	0,5	1,5	0,2	-
Personer i andre Stillinger	1,0	-	2,2	-
Ei opgivet	2,9	11,8	2,2	11,2

Af denne Opgave vil sees, at af Mandfangerne tilhørte de Fleste saavel af de ved Aarets Begyndelse Hensiddende som af de i Aarets Løb Indsatte Klasserne Dagarbeidere samt Haandværksarbeidere og Læredrenge — af førstnævnte

Klasse henholdsvis 49,1 % og 46,4 %, af sidstnævnte henholdsvis 23,1 % og 23,3 %. Af Kvindefangerne tilhørte de Fleste Tjenestetyende- eller Dagarbeiderklassen, idet af de Hensiddende fandtes 51,5 % Tjenestetyende og 25,5 % Dagarbeidere og af de Indsatte henholdsvis 43,9 % og 37,1 %. I 1876 og 1875 tilhørte ogsaa Størsteparten af Mandfangerne saavel af de Hensiddende som de Indsatte Dagarbeidere- eller Haandværksarbeiderklassen og af Kvindefangerne Klassen Tjenestetyende eller Dagarbeidere.

VIII. Opgave, som viser, hvormange af de Personer, der i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter, ikke tidligere have været straffede og hvormange tidligere have været straffede med Fængsel eller anden Straf end Strafarbeide eller med Strafarbeide (Tabel VIII).

Med Hensyn til om Fangerne tidligere have været straffede, viser nærværende Opgave, at af disse vare:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I alt.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
Ikke tidligere straffede	172	156	101	42	273	198
Tidligere straffede	690	114	350	74	1040	188
og af de sidstnævnte:						
Med Fængsel eller anden Straf end Strafarbeide	130	36	111	29	241	65
Med Strafarbeide	560	78	239	45	799	123

Der var saaledes af:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
Ikke tidligere straffede	%	%	%	%
Tidligere straffede	19,9	57,8	22,4	36,2
og af de sidstnævnte:				
Med Fængsel eller anden Straf end Strafarbeide	15,1	13,3	24,6	25,0
Med Strafarbeide	65,0	28,9	53,0	38,8

Det viser sig heraf, at af de ved Aarets Begyndelse Hensiddende vare af Mandfangerne ikke mindre end 80,1 % tidligere straffede og deraf 65 % med Strafarbeide, medens kun 19,9 % ikke tidligere vare straffede. Af Kvindefangerne var derimod 57,8 %, eller over Halvparten ikke tidligere straffede, medens 42,2 % forhen vare straffede og deraf 28,9 % med Strafarbeide.

Af de i Aarets Løb Indsatte var ogsaa af Mandsfangerne Størsteparten 77,6 % eller over tre Fjerdedele af det hele Antal tidligere straffede, og deraf 53 % med Strafarbeide, medens 22,4 % ikke tidligere vare straffede. Af Kvindefangerne var ligeledes den største Del nemlig 63,8 %

tidligere straffede, og deraf 38,8 % med Strafarbeide, medens 36,2 % ikke forhen vare straffede.

Sammenlignet med Aarene 1876 og 1875 stiller Forholdet sig saaledes:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.						Indsatte efter Dom i Aarets Løb.					
	1877.		1876.		1875.		1877.		1876.		1875.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Ikke tidligere straffede	19,9	57,8	17,5	54,7	18	59	22,4	36,2	28	33,3	26	31
Tidligere straffede	80,1	42,2	82,5	45,3	82	41	77,6	63,8	72	66,7	74	69
og af de sidstnævnte:												
Med Fængsel eller anden Straf end Strafarbeide	15,1	13,3	15,1	15,8	13	13	24,6	25,0	26,5	37,2	28	39
Med Strafarbeide	65,0	28,9	67,4	29,5	69	28	53,0	38,8	45,5	29,5	46	30

IX. Opgave, der viser, hvormange af de Personer, der i i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter have været ægte fødte og hvormange uægte fødte (Tabel IX).

Af Opgaven sees, at af Fangerne vare:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
Ægte fødte	509	183	388	90
Uægte fødte	45	25	43	16
Ikke oplyst	308	62	20	10
	862	270	451	116

For en stor Del af de ved Beretningsaarets Begyndelse hensiddende Fanger savnes Oplysninger, om de vare ægte eller uægte fødte. Det tør dog vistnok antages, at den største Del af disse vare ægte fødte. For de kommende Aar haaber man at kunne meddele en mere fuldstændig og nøjagtig Opgave.

X. Opgave, der viser, hvor de Personer, der i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter vare hjemmehørende:

Af Fangerne vare ifølge denne Opgave hjemmehørende i:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I alt.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
Smaalenes Amt	81	18	47	6	128	24
Akershus Amt	54	14	21	1	75	15
Christiania	178	59	93	28	271	87
Hedemarkens Amt	40	17	21	8	61	25
Christians Amt	39	16	23	4	62	20
Buskeruds Amt	53	16	27	5	80	21
Jarlsberg og Laurviks Amt	20	8	17	8	37	16
Bratsbergs Amt	19	3	19	3	38	6
Nedenæs Amt	17	6	13	4	30	10
Lister og Mandals Amt	35	4	11	-	46	4
Stavanger Amt	30	14	17	5	47	19
Søndre Bergenhus Amt	18	10	9	1	27	11
Bergen	40	3	9	5	49	8
Nordre Bergenhus Amt	32	9	12	2	44	11
Romsdals Amt	30	12	11	10	41	22
Søndre Thronhjems Amt	43	26	24	13	67	39
Nordre Thronhjems Amt	21	12	13	2	34	14
Nordlands Amt	21	4	14	4	35	8
Tromsø Amt	10	11	9	2	19	13
Finmarkens Amt	29	4	15	4	44	8
Sverige	42	3	21	1	63	4
Andre Lande	7	1	4	-	11	1
Ikke oplyst	3	-	1	-	4	-
	862	270	451	116	1313	386

Procentvis beregnet var Forholdet saaledes:

	Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
	%	%	%	%
Smaaløst Amt	9,4	6,7	10,4	5,2
Akershus Amt	6,3	5,2	4,7	0,9
Christiania	20,7	21,9	20,6	24,2
Hedemarkens Amt	4,6	6,3	4,7	6,9
Christians Amt	4,5	5,9	5,1	3,4
Buskeruds Amt	6,1	5,9	6,0	4,3
Jarlsberg og Laurviks Amt	2,3	3,0	3,8	6,9
Bratsbergs Amt	2,2	1,1	4,2	2,6
Nedenæs Amt	2,0	2,2	2,9	3,4
Lister og Mandals Amt	4,1	1,5	2,4	-
Stavanger Amt	3,5	5,2	3,8	4,3
Søndre Bergenhus Amt	2,1	3,7	2,0	0,9
Bergen	4,6	1,1	2,0	4,3
Nordre Bergenhus Amt	3,7	3,3	2,6	1,7
Romsdals Amt	3,5	4,4	2,4	8,7
Søndre Thronhjems Amt	5,0	9,6	5,3	11,2
Nordre Thronhjems Amt	2,4	4,4	2,9	1,7
Nordlands Amt	2,4	1,5	3,1	3,4
Tromsø Amt	1,2	4,1	2,0	1,7
Finmarkens Amt	3,4	1,5	3,3	3,4
Sverige	4,9	1,1	4,7	0,9
Andre Lande	0,8	0,4	0,9	-
Ikke oplyst	0,3	-	0,2	-

XI. Opgave, der viser, hvormange af de fra Strafarbeidsanstalterne i 1874 løsladte Fanger ere tilbagefaldne inden Udgangen af 1877, samt hvormange af disse vare domfældte for Tyveri og hvormange for anden Forbrydelse (Tabel XI).

Af denne Opgave erfares:

	Dømte.						Tilsammen.		
	For Tyveri.			For anden Forbrydelse.					
	Mp.	Kp.	tils.	Mp.	Kp.	tils.	Mp.	Kp.	tils.
at af de i 1874 fra Strafarbejdsanstalterne løsladte	306	48	354	80	55	135	386	103	489
var inden Udgangen af Beretningsaaret — altsaa mindst 3 Aar efter den sidste Fanges Løsladelse — tilbagefaldne	188	16	154	15	4	19	153	20	173
eller procentvis beregnet	45,1	33,3	43,5	18,7	7,3	14,1	39,6	19,4	35,4
Efter Beretningen for 1876 var ved Udgangen af 1876 tilbagefaldsprocenten for Aaret 1873	32,4	22,0	31,3	13,6	5,2	10,2	28,5	11,8	25,3

hvorom dog i samme Beretning var bemærket, at den antagelig i Virkeligheden havde været større.

Ogsaa for Beretningsaaret savnes for Fællesanstaltens Vedkommende i flere af de indkomne Indberetninger nøiagtige og paalidelige Opgaver over hvormange Fanger ved deres Indbringelse i samt forinden deres Løsladelse af Anstalten ere blevne hensatte i Celle — cfr. § 14 i Lov om Bods-fængslet af 12te Juli 1848 — saavel som over hvormange efter eget Ønske ere blevne hensatte i Celle — cfr. § 15 i den citerede Lov. Om Aarsagen hertil maa henvises til hvad derom er anført i Beretningen for Aaret 1876. I Strafanstaltbestyrernes Indberetninger for Beretningsaaret er dog forklaret, at forsaavidt der har været Cellerum ere i Regelen indkomne og udgaaende Fanger ved deres Indkomst og Løsladelse blevne hensatte i Celle efter Omstændighederne i kortere eller længere Tid.

D. Disciplinen.

Grove Brud paa Ordenen, der have givet Anledning til justitiel Tiltale, have i Beretningsaaret ikke fundet Sted i nogen af Fællesstrafarbeidsanstalterne. Derimod er i Bods-fængslet indtruffet tvende saadanne Tilfælde.

En Fange dersteds angreb nemlig en af Opsynsbetjentene med en Tollekniv og saarede ham samt satte derhos kort efter Ild paa sin Celle. Herfor blev han ved Christiania Byretsdom af 30te November 1877 for Overtrædelse af Kriminallovens Cap. 10 § 1 cfr. § 26 og Cap. 23 § 1 cfr. § 4 ilagt Strafarbejde i 7 Aar, til Afsoning af hvilken Straf han den 22de Januar 1878 overførtes til Akershus Fæstnings Strafanstalt.

En anden Fange overfaldt den 15de Februar 1877 Lægen og Underinspektøren med en Tollekniv og tilføiede den Sidste et Stik, som kløvede Underlæben i en betydelig Længde. Ved Højesteretsdom af 16de Januar 1878 blev han for Forsøg paa Drab af Opsynsmand i Fængsel ilagt 9 Aars Strafarbejde. Under 21de Februar 1877 blev Angjældende tilbageført til Akershus Fæstnings Strafanstalt, hvorfra han tidligere var tilladt overført til Bods-fængslet.

Fra Thronhjems Tugthus undveg 2de Fanger Nat til den 23de Mai 1877. Undvigelsen foregik derved, at de havde fundet Anledning til i det Rum, hvori de opholdt sig, at skjære Hul i Gulvet og gennem dette at komme ud i Gaardsrummet efter først at have skaffet nogle Stene i Sylmuren tilside. Den ene af disse Fanger blev kort efter paagreben efter at han imidlertid havde gjort sig skyldig i Tyveri, hvorfor han idømtes 8 Aars Strafarbejde. Han indsattes paany i Tugthuset den 19de Oktober 1877. Den anden Fange paagrebes efter nogen Tids Forløb i Sverige, hvor han blev fængslet og domfældt for der begaaet Tyvsforbrydelse.

I Bodsængslet gjorde en Fange Forsøg paa Rømning, hvilket imidlertid strax blev opdaget.

Forøvrigt har i Beretningsaaret ingen Undvigelse eller Forsøg derpaa fundet Sted.

Derimod ere 2de Fanger, der tidligere vare undvegne fra Christiania Tugthus, nemlig den ene under 3die September 1874 og den anden under 11te August 1868, atter blevne paagrebne og indsatte i bemeldte Tugthus. Den sidstnævnte af disse Fanger, en Svenske, havde i Mellemtiden mellem hans Undvigelse og Paagribelse udholdt 8 Aars Strafarbeide i Sverige.

For Sikkerhedens Skyld have de i Beretningen for Aaret 1876 omhandlede Fanger i Akershus og Thronhjems Fæstningsanstalter, 4 i førstnævnte og 1 i sidstnævnte Anstalt, ogsaa i Beretningsaaret været belagte med Jern. De ommeldte 4 Fanger i Akershus Strafanstalt bleve dog Juleaften 1877 befriede fra deres Jern, saa ved Udgangen af Beretningsaaret var ingen Fange i bemeldte Anstalt belagt med Jern.

I de øvrige Strafarbeidsanstalter har ingen Fange været paalagt Jern.

Endvidere er for Sikkerhedens Skyld 1 Fange i Akershus Strafanstalt og 1 Fange i Christiania Tugthus holdt i Celle om Natten og Hviletiderne.

Til nærmere Oplysning om de i Beretningsaaret inden Strafarbeidsanstalterne begaaede Disciplinærforseelser og de for samme anvendte Revselsers tillader man sig at fremlægge:

XII. Opgave, der viser Antallet og Arten af de i Aaret 1877 inden Rigets Strafarbeidsanstalter begaaede Disciplinærforseelser (Tabel (XII)).

Af denne Opgave vil sees, at Antallet af efternævnte Disciplinærforseelser har været:

	for Mp.	for Kp.	Tils.
Opsætsighed, Ulydighed og upassende Opførsel mod Opsynet	52	16	68
Undvigelse eller Forsøg derpaa	2	-	2
Slagsmaal, Klammeri og ufredeligt Forhold til Medfanger	20	9	29
Uanstændigt Forhold	24	2	26
Dovenskab og slet Arbeide	9	3	12
Beskadigelse af Inventarium m. m.	8	-	8
Rapseri og Uredelighed	3	3	6
Besiddelse af utilladte Gjenstande	32	48	80
Meddelelse til Medfange eller Forsøg derpaa	15	18	33
Andre Forseelser	11	8	19
	176	107	283

De Disciplinærforseelser, hvori Fangerne hyppigst have gjort sig skyldige, have altsaa været for Mandfangernes Vedkommende Opsætsighed, Ulydighed m. V., Besiddelse af utilladte Gjenstande, uanstændigt Forhold, samt Slagsmaal, Klammeri m. V. og for Kvindefangernes Vedkommende

Besiddelse af utilladte Gjenstande, Meddelelse til Medfange eller Forsøg derpaa (i Christiania Tugthus et Antal af 16) og Opsætsighed, Ulydighed m. V.

XIII. Opgave, der viser Antallet og Arten af de i Aaret 1877 inden Rigets Strafarbeidsanstalter for begaaede Disciplinærforseelser anvendte Revselsers (Tabel XIII).

Af Opgaven fremgaar, at Antallet af efternævnte Revselsers har været:

	ved Bodsængslet. for Mp.	ved Fællesstraf- arbeidsanstalterne. for Mp.	Tilsammen. for Kp.
Indskrænkning af Besøg til det nødvendige Tilsyn af Opsynsbetjenter	3	-	3
Vand og Brød i ordinær Fangecele	7	-	7
Vand og Brød i lys Strafcelle	13	-	13
Vand og Brød i dunkel Strafcelle	21	-	21
Berøvelse af Tobak	-	3	3
Berøvelse af Tillægskost	-	70	70
Hensættelse i Enrum i lys Celle paa almindelig Fangekost:			
a. med Sysselsættelse	-	4	2
b. uden Sysselsættelse	-	2	1
Hensættelse i Enrum i lys Celle paa Vand og Brød uden Sysselsættelse	-	14	20
Hensættelse i Enrum i mørk Celle med Indskrænkning i Kosten til Vand og Brød hver anden Dag	-	15	14
Tamp, Rotting, Ris	-	24	-
	44	132	107
	176		283

De hyppigst anvendte Revselsers har altsaa været for Mandfangers Vedkommende ved Bodsængslet Hensættelse i dunkel Strafcelle paa Vand og Brød og ved Fællesstrafarbeidsanstalterne Berøvelse af Tillægskost samt korporlig Revselse og for Kvindefangernes Vedkommende Berøvelse af Tillægskost og Hensættelse i lys Celle paa Vand og Brød uden Sysselsættelse.

I Aarets Løb ere 214 Fanger tildelte Revselsers for Disciplinærforseelser, nemlig:

	Mp.	Kp.	Tils.
ved Bodsængslet	28	"	28
" Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	24	"	24
" Bergenhus Do.	3	"	3
" Thronhjems Do.	6	"	6
" Christiania Tugthus	36	75	111
" Bergens Do.	28	1	29
" Thronhjems Do.	11	2	13
	136	78	214

Af de nævnte Fanger ere revsede ved Bodsfængslet 1 Fange 2 Gange, 4 Fanger 3 Gange, 1 Fange 4 Gange og 1 Fange 5 Gange; ved Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt 2 Fanger 2 Gange og 2 Fanger 3 Gange; ved Christiania Tugthus 11 Mandsfanger 2 Gange, 2 Mandsfanger 3 Gange og 1 Mandsfange 4 Gange samt 11 Kvindefanger 2 Gange, 3 Kvindefanger 3 Gange, 2 Kvindefanger 4 Gange og 1 Kvindefange 7 Gange; i Bergens Tugthus 4 Mandsfanger 2 Gange og 1 Mandsfange 3 Gange.

Af det samlede Antal Fanger, der i Aarets Løb have hensiddet i hver af Rigets Strafarbeidsanstalter, er saaledes afstraffet for Disciplinærforseelser:

	Samlet Antal Fanger.		Procent.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
Ved Bodsfængslet	368	-	7,6	-
„ Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt .	354	-	6,8	-
„ Bergenhus Do. Do.	65	-	4,6	-
„ Thronhjems Do. Do.	80	-	7,5	-
„ Christiania Tugthus	206	276	17,5	27,2
„ Bergens Do.	96	30	29,1	3,3
„ Thronhjems Do.	161	102	6,8	2,0

Iøvrigt forklares i de indkomne Beretninger, at Fangeres Opførsel og Forhold i det Hele taget har været godt. Bestyreren af Christiania Tugthus har dog bemærket, at Kvindefangernes Opførsel ikke har været saa tilfredsstillende som i tidligere Aar.

E. Sjælepleien og Undervisningen.

Af de af Præsterne for Aaret 1877 afgivne Indberetninger skal man tillade sig at meddele følgende Uddrag:

Bodsfængslet.

Gudstjeneste har været afholdt hver Søn- og Helligdag. Fangerne møde frem paa den Maade, som har været brugt i længere Tid. Nogen Forstyrrelse af Andagten har ikke fundet Sted. Fangerne sidde rolige og for største Delen andægtige. En Fange har i Beretningsaaret paa Grund af sin Sindstilstand ikke været tilstede ved Gudstjenesten.

Kommunion har været afholdt 25 Gange for 74 Fanger. 12 have kommunikeret 2 Gange, 6 Fanger 3 Gange, de øvrige 1 Gang. Derhos har været afholdt 2 Sygekommunioner.

En Konfirmationshandling er udført for en 19 Aar gammel Fange.

Derhos er i Beretningsaaret 8 Fanger forberedede til Konfirmation, der vil blive udført med nogle i det kommende Aar.

En Fange, der indkom i Marts 1877 paa 5 Maaneder 10 Dage, kunde ikke af Mangel paa Kundskab konfirmeres før Løsladelsen.

Som Bidrag til Bedømmelsen af Frugten af den geistlige Virksomhed samt af Straffens Virkning i moralsk Henseende anfører Præsten, at 12 Fanger have i Aarets Løb afgivet Bekjendelser for ham, nogle om Forbrydelser, der ei ere optagne i Akterne, andre om de Forbrydelser, hvorfor de ere dømte, men som de for Retten have benegtet.

Enkelte Fanger have i nogen Grad været lidende under nogen religiøs Forstemthed, uden at der dog for nogen af disse kan siges at have været tilstede nogen stærkt udpræget Vækkelse.

Angaaende Fangernes religiøse og moralske Tilstand i det Hele taget har Præsten ytret, at for et Mindretals Vedkommende var den religiøse og moralske Tilstand blandt Fangerne i 1877 beklagelig, og at Straffen for Enkelte virkede alt Andet end moralsk Forbedring. For et Flertal tror han derimod at turde udtale som et ikke ugrundet Haab, at der ved det samlede Arbejde er nedlagt hos dem idetmindste — som en Spire — et Alvor i Sindet og en Kjærlighed til Sandheden, der vil være en Modstandskraft overfor Fristelserne i Tiden, ligesom han antager, at om end ikke saa Mange naa frem til en sand aandelig Fornylse, vil dog en Flerhed naa frem til at blive borgerlig ustraffelige i sin Vandel.

Fangernes Undervisning er foregaaet paa samme Maade som tidligere. Førstelærer har meddelt en Udsigt over Skolens Ordning og Undervisningens Gang m. v., hvorefter man her i Korthed skal meddele Følgende:

Ved en Fanges Indsættelse i Fængslet bringer Førstelærer ham de til enhver Celle hørende Bøger, nemlig det nye Testamente, Landstads Salmebog tilligemed et lidet af Bodsfængselspræst Steensrud samlet Tillæg, Wexels's Bibelhistorie og Andagtsbog, Luthers Katekismus og Pontoppidans Forklaring. Disse Bøger er de eneste, som i Regelen tilstaaes Fangen i 1ste Klasse, det vil sige i de 3 første Maaneder, eller, hvis han er Recidivist, i de 5 første Maaneder af hans Ophold i Fængslet. Herfra gjøres dog i enkelte Tilfælde Undtagelser.

Førstelærer foretager derefter i Overvær af Præsten den paabudte Examination af Fangen i Kristendomskundskab, Læsning og Skrivning. Efterat denne Examination er udført, fordeles Fangerne mellem Andenlærer og Tredielærer til Celleundervisning. Hver af disse Lærere tildeles et lige stort Antal Fanger at læse med. Undervisningen paa Cellen fortsættes saa længe Fangen er i første Klasse (3 eller 5 Maaneder). Hver Fange faar i Almindelighed et Besøg ugentlig af sin Lærer. Det som ved Undervisningen paa Cellen fortrinsvis skal gennemgaaes, er Børnelærdommen efter Luthers lille Katekismus og Wexels's Bibelhistorie.

Eftersom Fangerne rykke op i 2den Klasse ophører Celleundervisningen, og de komme da paa Skolen. Paa denne meddeles Undervisning i Religion, Bibellæsning, Læsning og Regning, Retskrivning og Grammatik samt Sang.

Hver Fange skal i Regelen have 2 Timers ugentlig Undervisning paa Skolen. Fangerne fordeles i Almindelighed saaledes, at alle deltage en Time ugentlig i Religionsundervisningen hos Førstelærer; sin anden Skoletime faar da Fangen enten paa Læse- og Regnepartiet hos Anden eller Tredielærer eller paa Præstens Bibellæsningsstime. Deltagere i Bibellæsning er i Regelen de ældre Fanger, af hvilke ogsaa de fleste intet Udbytte vilde have af at være med paa Læse- og Regnepartiet; de af dem, som have ytret Ønske om ogsaa at faa deltage i denne Undervisning, har imidlertid for det meste faaet en 3die Skoletime tilstaaet.

Undervisningen i Læsning og Regning, hvortil tildels knyttet en Smule Retskrivning, maa paa Grund af Forholdene — navnlig den korte og knappe Skoletid — blive ufuldkommen. Andenlærer har ordnet sig saaledes, at han tager 1 Time til Læsning, 1 Time til Regning, 1 Time til Retskrivning; hvert Fag faar altsaa hver 3die Time. Tredielærer har mest drevet paa med Læsning og Regning og har da helst taget en sammenhængende Række Timer i hvert Fag; i Slutningen af Beretningsaaret paabegyndte han Gjenemgaaelsen af det nye Mynt- Maal og Vægtsystem. Til Førstelærers Religionstime møde Fangerne hver forsynede med det nye Testamente og Salmebogen. Timen begynder og slutter med Salmesang. Forøvrigt er Timens Hovedindhold i Regelen enten et frit gudeligt Foredrag, eller Udlæggelse af udvalgte Stykker af det gamle eller nye Testamente, Fortælling eller Oplæsning af et kristeligt Livsbillede. I Beretningsaaret afsluttedes først en Række Foredrag, der med Udgang fra Daaben omhandlede Troesbekjendelsen, Fadervor og Alterens Sakramente; dernæst paabegyndtes Foredrag over Budene.

I Præstens Bibellæsningsstime gaar det, efter hvad Præsten selv anfører, saaledes til: Sang 1 eller 2 Vers, Bøn; derefter læses op nogle Vers i det nye Testamente — Fortsættelse fra forrige Gang —, disse forklæres og derefter henvendes nogle Spørgsmaal til Besvarelse og derpaa nogle saavidt muligt indtrængende Formaningsord. Saaledes fortfares indtil Timen slutter med nogle Bønneord. Antallet af Deltagerne paa Bibellæsningspartiet for hver Fløi har i Beretningsaaret ikke oversteg 20, almindeligvis noget under; det forandres ofte.

I Sangundervisningen, der gives 1 Time ugentlig og som Fangerne sætte megen Pris paa, har i Beretningsaaret 39 Fanger i kortere eller længere Tid deltaget. Paa Sangskolen kommer Fangen først ved Opflyttelsen i 3die Klasse, det vil sige, naar han har været i Fængslet i 8 eller, hvis han er Recidivist, i 10 Maaneder. Med Opflyttelsen i 3die Klasse følger ogsaa Tilladelse for Fangen til at erholde

Salmodikon og Skrivebog om Søndagene. Denne Tilladelse benytte de sig ivrig af og det er at antage, at Salmodikonen og Skrivebogen er dem baade til Opmuntring og Nytte.

I den senere Tid er der kommen et Par Extratimer til paa Skolen.

Førstelærer har nemlig for et udvalgt Parti begyndt en Time i Retskrivning og Grammatik. Deltagerne ere meget taknemmelige og følge Undervisningen med Interesse.

Derhos har Direktøren ogsaa i Beretningsaaret fortsat med sin engelske Time.

Endelig anstilles der af Præst og Førstelærer en Examination over Fangen forinden dennes Løsladelse.

Udfaldet af denne Examination forklæres for Beretningsaaret at have været ret godt, hvad Fremgangen i udvortes Kundskab og Færdighed angaar.

Ligeledes forklæres Fangerens Forhold paa Skolen at have været meget tilfredsstillende.

Bogsamlingen er i Beretningsaaret nominelt forøget til 1812 Bind. Ingen Bøger bleve paa Grund af Ælde eller Brug kasserede. Bogbytningen besørger af de 3 Lærere, af en af dem for hver Fløi. Adgangen til at faa laane Bøger fra Bogsamlingen følger med Opflyttelsen i 2den Klasse; i denne Klasse kan Fangen faa bytte Bøger hver anden Uge, senere hver Uge. Det er en Glædesdag for de allerfleste Fanger, naar de faa en ny Bog. Ved at lægge Mærke til den Læsning, Fangen fortrinsvis ønsker, haves en ikke liden Hjælp til at lære hans Sind at kjende; det er altid et godt Tegn, naar en Fange længe heder om at faa beholde en god Bog.

Akershus Fæstnings Strafarbejdsanstalt.

Gudstjeneste har været afholdt hver Søn- og Helligdag.

Altergang er afholdt 3 Gange for tilsammen 52 Personer. 7 Fanger kommunikerede 2 Gange og 3 Fanger 3 Gange. Sygekommunion har været afholdt for 2 senere afdøde Fanger. Hver enkelt Kommunikant har været prøvet før Altergangen. Flere af de Anmeldte har Nadveren været negtet, især paa Grund af deres haardnakkede Benægtelse af Forbrydelsen. Fleres Altergang er bleven udsat.

2 ukonfirmerede Fanger ere i nogen Tid bleven forberedte til Konfirmation, men med liden Udsigt til, at de ville blive konfirmerede i Strafanstalten, hvor deres Opførsel har ladet Adskilligt tilbage at ønske.

2 Jordfæstelser har fundet Sted.

Efter hver afholdt Gudstjeneste har der ved Præsten eller Læreren været afholdt en kort Andagt paa Sygestuerne.

Forinden Katekisationer har i Aarets Løb været afholdt 12 Foredrag i Kirken, hvilke, skjønt tvangsfrie, have været besøgte af omtrent $\frac{3}{4}$ Del af Fangerne. Foredragene have behandlet især kirkehistoriske Emner og i Regelen været knyttede til flere af vore Hovedsalmers Forfattere og deres Tid og været beregnede paa at gjøre vor nye Salmebog kjendt og kjær.

Paa alle Sovebarakker har der hver Aften ved en af Præsten valgte Fange været oplæst Aftenbøn. Derefter er der læst høit 1 Time i gode og nyttige Bøger.

Med Hensyn til den specielle Sjæleomsorg oplyser Præsten, at han har forhandlet med i Alt 230 Fanger, med nogle hyppigere og med andre kun en enkelt Gang. Sygestuerne, hvor forøvrigt meget Faa have været henlagte for alvorligere Sygdomme eller i længere Tid, ere blevne tilseede saa hyppigt, som Omstændighederne paakrævede det, ligesom der ogsaa af og til har været holdt Andagt der om Hverdagene.

Mere udprægede Tilfælde af religiøs Vækkelse forklarer Præsten, at han ikke har havt at behandle, medens han dog bemærker at have havt for sig nogle Fanger, hvis Livsudvikling i religiøs Henseende frembyder adskillig Interesse, men hvis Livshistorie i Fængslet for de Flestes Vedkommende rækker mange Aar tilbage i Tiden.

Der har i Beretningsaaret ikke været Anledning til af Hensyn til afvigende Trosbekjendelse at fritage nogen Fange fra Deltagelse i Gudstjensten, naar undtages en enkelt, der har været meddelt saadan Fritagelse, men som dog undertiden har besøgt Kirken.

Angaaende Fangernes religiøse og moralske Forhold i det Hele, Frugten af den geistlige Virksomhed samt Straffens Virkning i moralsk Henseende, bemærker Præsten, at han i denne sin første Indberetning efter en saa kort Funktionstid ikke vover at fremkomme med nogen bestemt Udtalelse.

Med Hensyn til Fangernes Undervisning oplyser Præsten, at denne i Beretningsaaret væsentlig har bestaaet i Religionsundervisning for Cellefangerne d. e. Fanger, der have hensiddet i Celle umiddelbart efter Indkomsten i Strafanstalten eller i nogen Tid før Løsladelsen eller endelig efter eget Ønske. Disse Fangers Antal har udgjort omtrent 60 à 70. I den sidste Del af Beretningsaaret blev derhos til et Forsøg paabegyndt en videregaaende Skoleundervisning for Fangerne, hvorefter der skulde meddeles Fanger under 35 Aar Undervisning i Norsk, Historie og Geografi i en Time hver Søgnedag, nemlig fra 8½ til 9½ Formiddag. Hermed maatte dog snart standses af Mangel paa et passende Lokale. I 1878 er imidlertid et saadant tilvejebragt og den nævnte Skoleundervisning paany sat igang, hvorom Beretningen for 1878 vil komme til at indeholde nærmere Oplysninger.

Angaaende den Cellefangerne meddelte Undervisning m. v. har den fra 15de August 1877 ansatte nye Lærer ved Anstalten blandt Andet udtalt, at med Hensyn til religiøs Kundskab og Forstaaelse have de fleste af disse Fanger staaet paa Middelmaadighedens Trin. Enkelte have havt særdeles godt Kjendskab saavel til den kristelige Lære som til den hellige Skrift, medens enkelte andre have vist sig aldeles uvidende og med afstumpede og opslidte Sjelsevner i den Grad, at det har været næsten umuligt at gjøre dem de enkelte kristelige Sandheder begribelige, men i det

Hele og Store, tør det ansees for givet, at det ikke har været Mangel paa Kundskab om Synd og Naade, som har været Hovedgrunden eller endog en fremtrædende Grund til deres Begyndelse eller Fortsættelse paa Forbryderbanen. Efter denne Iagttagelse har Religionsundervisningen været anlagt. Det har ikke været Maalet for den at give en begrebsmæssig Kundskab i Børnelærdommens Hovedsandheder, den har tvertimod havt overveiende Karakter af pastoral Sjælepleie. Undervisningen er skredet frem efter Katekismens Orden, idet Fangerne har faaet visse Afsnit af denne at lære og dertil ofte faaet opgivet Salmer eller Skriftafsnit, som efter Indholdet skulde tjene som Oplysning og Forklaring hertil, til Gjennemlæsning ved Siden af.

Virkingen af denne religiøse Undervisning eller Paa-virkning er det, bemærker Læreren, efter Sagens Natur vanskeligt, ja endog umuligt at bedømme. Hvad der her nærmest kan gjøres, er at fremstille, hvad der har stillet sig hindrende iveien for dens frugtbare Anvendelse. Ihvorvel den Tid, hvori Læreren har virket, er meget begrænset, og Antallet af de Fanger, han har behandlet, ikke er synderlig stort, har der dog været Leilighed nok til at iagttage, hvorledes Forbryderlivet, navnlig hos de ældre Fanger, saaledes har udhulet og magtstjaalet deres hele Sjæl, at det, menneskeligt talt, synes umuligt at finde noget Punkt hos dem, hvor Sandheden kan sætte sig fast, og hvorfra den kan virke. Man møder her denne i Sandhed mere end dyriske Sløvhed, der, servil og krybende, kun har et indholdsløst og tankeløst „hvad“ og „ja“ til alt. Andre, især ældre Fanger, hvis Aandsevner ere større, dække gjerne et mangeaarigt Forbryderliv med Fatalismens eller Prædestinationens Paafund, og det er i Sandhed ofte forbausende at se den Kløgt- og Skarpsindighed, de her udvikle, og den Udholdenhed og Iver, hvormed de i Guds Ord saavel som i andre Skrifter søge efter Undsætning, dersom de en eller flere Gange ere blevne slaaede af Sandhedens Overmagt. Af og til træffer man ogsaa Menneskehjertets Sluhed, naar det gjælder at bryde Ansvarets og Skyldens Braad, i Form af en Antinomisme, saa Fangen ligetil erklærer, at han har gjort det Onde, forat det Gode skal komme, og begaaet Forbrydelsen for at fremskynde Guds frelsende Hensigter med sig. Ved Siden heraf har det dog ogsaa været Tilfælde, hvori Fangerne have benyttet den Tid, de have hensiddet i Cellen, med Alvor og Flid og med Taknemmelighed modtaget den givne Veiledning. Der synes ogsaa at være foregaaet større eller mindre Forandringer med enkelte af dem, men det er i saadanne Tilfælde vanskeligt at bedømme, hvormeget der skal skrives paa Ensomhedens Regning og hvormeget paa Sandhedens Arbejde paa Hjertet.

Den i Beretningen for 1876 omhandlede Søndagsskole, til hvis Oprettelse i samme Aar blev meddelt Samtykke, begyndte sin Virksomhed den første Søndag i Marts Maa-

ned 1877. Der undervises i Skrivning og Regning. Skolegangen er frivillig. Tvende Underofficerer fungere som Lærere. Fra sin Begyndelse har Skolen været igang hver Helligdag fra Kl. 4—6 Efterm. med et gennemsnitlig Antal af 40 Fanger, hvoraf 8 kun har modtaget Undervisning i Skrivning og 2 kun i Regning, medens de øvrige have nydt Undervisning i begge Fag. Fangerne have været inddelt i 2 Partier, hvoraf det ene har faaet Undervisning i Skrivning, medens det andet har havt Regning i en Time ad Gangen. Fangernes Alder har været fra 20—50 Aar. I den varmeste Sommertid fandt nogle faa Forsømmelser Sted.

Begge Lærere have forøvrigt givet Fangerne, saavel ældre som yngre, det bedste Vidnesbyrd for Lyst og Lærevillighed, ligesom de have forklaret, at Disciplinen og Ordenen har været udmærket, og betegnet Skolens Resultat som meget godt.

Præsten har derhos bemærket, at han oftere har inspireret Søndagsskolen og været tilfreds med den, samt at en i December Maaned 1877 i Overvær af Præsten saavel som Anstaltens Bestyrer og Lærer afholdt Prøve gav et godt Indtryk af Skolens Virksomhed i Beretningsaaret.

Sangundervisning er meddelt af Sanglæreren 1 Time ugentlig.

Bogsamlingen udgjorde ved Aarets Slutning 1862 Bind. I Beretningsaaret er Bogsamlingen omordnet og ikke ubetydelig forøget. Bogbytning foregaar under Lærerens Kontrol 1 Gang ugentlig og benyttes Bøgerne flittigt. Hver Fange faar i Regelen kun 1 Bog ad Gangen og maa ikke uden ny Tilladelse beholde den over 4 Uger. De i Beretningsaaret anskaffede Bøger ere væsentligt af historisk og geografisk Indhold, Fortællinger og nogle folkelige Tidsskrifter samt derhos en Del, især mindre, religiøse Skrifter. Ved Løsladelser og enkelte andre Anledninger er i Aarets Løb bleven uddelt 12 Nye Testamenter og 15 Exemplarer af Wexels Andagtsbog, der ere skjenkede til dette Øiemed. Adskillige til Gave modtagne Traktater ere ogsaa blevne uddelte.

Bergenhuss Fæstnings Strafarbejdsanstalt.

Gudstjeneste har regelmæssig været afholdt paa Søndag og Helligdage.

Kommunion er bleven afholdt 3 Gange for 16 Fanger.

Om den i Beretningerne for 1875 og 1876 omhandlede Fange bemærker Præsten, at han ogsaa i 1877 gjentagne Gange har vist sig fra en høist uartig og tøilesløs Side, hvorfor han selvfølgelig er bleven straffet. Han er derhos, da Guds Ord snarere synes at forhærde end at forbedre denne hovmodige og ildesindede Person, som nærer en levende Uvillie mod Præster, Religionslærere og deres Gjerning, fremdeles som i de foregaaende Aar bleven fritaget for at gaa i Kirke. Forøvrigt har ingen Fange ytret Ønske om at blive fri for den tvungne Kirkegang. Denne synes tvertimod i det Hele at have været Fangerne kjær,

Noget som ogsaa deres udmærkede Opførsel og Forhold under Gudstjenesten har stadfæstet.

Fangernes religiøse og moralske Tilstand, ytrer Præsten, var i det Hele omtrent som i foregaaende Aar, maaske noget bedre. Der fremtraadte nemlig et Par Tilfælde, dels af virkelig Vækkelse, dels af en iøjnefaldende Forbedring hos nogle yngre Fanger, og nogen Virkning heraf turde man vel ogsaa kunne spore i videre Kredse. Nogen særdeles udpræget eller psykologisk mærkelig Karakter havde ikke disse enkeltvis forekommende aandelige Rørelser; men de syntes at være sande, og i denne Mening er jeg heller ikke bleven skuffet. Navnlig med en af disse Fanger er der siden den Tid foregaaet en jevnt fremadskridende glædelig Forbedring i alle Retninger. Har var tidligere en meget trodsig og stivsindet Person. Nu er hans Væsen mildt og meget tækeligt. Guds Ord har aabenbart fundet Vei til hans Hjerte, og jeg nærer et velgrundet Haab om hans Fremtids Lykke. Trangen til at søge Præst eller Lærer i Sjøleanliggender har i det Hele været omtrent som tidligere. Enkelte komme stadig af sig selv, Andre ere sky og maa opsøges. Atter Andre kunne vel ogsaa hykle en religiøs Bekymring eller Interesse, som de ikke nære, men disses Antal er neppe saa stort, som man skulde være tilbøielig til at tro.

Om Fangernes Undervisning er i det Væsentlige forklaret Følgende.

Bibellæsning er ved Læreren afholdt en Gang ugentlig i Timen fra 6½ til 7½ Eftermiddag for samtlige Fanger paa den største Arbejdssal. Ved Siden heraf har Læreren jevnlig gennemgaaet et og andet Afsnit af Guds Ord med de enkelte Fanger.

Fra 1ste Januar 1877 er en Søndagsskole, til hvis Oprettelse der i 1876 meddeltes Samtykke, traadt i Virksomhed. Fagene ere Skrivning og Regning. Skolegangen er frivillig. Undervisningen besørgetes i den første Del af Beretningsaaret af en særskilt dertil antagen Lærer, men overtoges senere af Anstaltens faste Lærer. Denne har meddelt, at Skolen har været holdt 2 Timer hver Søndag fra Kl. 3—5, og at Fangerne have været delte i 2 Partier, saaledes, at det ene havde Skrivning, medens det andet havde Regning, og omvendt. Antallet af dem, som deltog i Undervisningen, var meget varierende, i Begyndelsen omtrent Halvdelen af Fangerne, men i Slutningen af Aaret ganske faa, og det vel for en Del af den Grund, at det var bestemt, at Anstalten skulde nedlægges og Fangerne overflyttes til Tugthuset. Da Skolen, bemærker Læreren, først begyndte ved Nytaar, kunde man ikke vente store Fremskridt i en saa kort Tid. Flere Fanger gjorde dog god Fremgang.

Sangundervisning har været meddelt Fangerne 1 Time ugentlig. Heri have gennemsnitlig 10 Fanger deltaget.

Strafanstaltens Bogsamling omfattede ved Aarets Ud-

gang omtrent 450 Bøger for den væsentligste Del af kristeligt-opbyggeligt, dog ogsaa enkelte af populært belærende, historisk og naturvidenskabeligt Indhold.

Samlingen er i Beretningsaaret bleven adskillig forøget og tæller i det Hele mange gode og værdifulde Værker. Den søges stærkt, og Udlaan sker hver Uge. Det paasees gjerne, at Udlaanene til den enkelte Fange ikke foregaar for hyppigt for derved at forhindre overfladisk Læsning. Det er derfor ogsaa blevet betydet Fangerne, at det ikke ønskes, at de skulle bytte Bøger navnlig af underholdende Indhold hyppigere end hver 14de Dag. Forøvrigt forklarer Præsten, at han i 1877 som i de foregaaende Aar har sporet gode Frugter af Bogsamlingens Benyttelse og at han anser dens Opgave for at være meget stor og betydningsfuld saavel i religiøs som i sædelig og borgerlig Henseende. Den udøver, bemærker Præsten, en meget kjendelig formildende og humaniserende Indflydelse paa en Fangefloks forvildede Begreber og Instinkter, og skjænker desuden de Enkelte mange Kundskaber, der kunne være dem til stor og direkte Nytte i Fremtiden.

Thronhjems Fæstnings Strafarbejdsanstalt.

Gudstjeneste har været afholdt i Tugthuskirken hver 3die Søn- og Helligdag. Paa de øvrige Søn- og Helligdage har Hjælpereren holdt Postillæsning over Dagens Evangelium med Bøn og Salmesang før og efter Læsningen.

Bibellæsning er af Præsten holdt hver 3die Uge i et af Anstaltens Lokaler.

Kommunion er forrettet i Tugthusets Kirke 3 Gange for 15 Fanger, som nød Nadveren tilsammen 31 Gange. 6 Fanger kommunikerede to Gange og 5 Fanger tre Gange.

Ingen Konfirmation er afholdt. Strafanstaltens eneste ukonfirmerede Fange, den i forrige Beretning omtalte Lapdrenge, har ogsaa i Beretningsaaret vist liden Interesse for Guds Ord og liden Villighed til at lade sig undervise.

En Jordfæstelse er forrettet, ved hvilken Ligtale blev holdt i Anstalten.

Sygestuen er besøgt efter Behovet.

Forhandlinger med Fanger enkeltvis er fortsat som før.

Angaaende Fangernes religiøse og moralske Tilstand har Præsten bemærket, at den væsentlig har været som i 1876.

Undervisning i Katekismus og Bibelhistorie er givet Fangerne ved Læreren i 2 à 3 Timer ugentlig. 44 Fanger have deltaget i Undervisningen. De have været fordelt paa 2 Partier. Undervisningen er meddelt enten fra Kl. 11 til 12 Formiddagen eller i Tiden fra Kl. 3 til 6 om Eftermiddagen. Læreren forklarer, at hans Bestræbelser ere gaaede ud paa foruden at berige Fangernes Erkendelse med Kundskab tillige at gjøre Undervisningen overbevisende, saa at den kunde vække Samvittigheden. Han giver de Fanger, der have besøgt Skolen, Vidnesbyrd om, at de have vist sig taknemmelige for Undervisningen.

Hjælpereren har paa Søn- og Helligdags Eftermiddage undervist i Skrivning og Retskrivning, Grammatik og Analyse i omtrent 20 Timer for 18 Fanger. Han har derhos i omtrent 40 Timer for mellem 20 à 30 Fanger foredraget Dele af Kirkehistorien, oplæst belærende og opbyggelige Missionsefterretninger og efter Oplæsningen samtalt med Fangerne om hvad der var læst. Nogen Tid er ogsaa anvendt til Gjennemgaaelse af det nye Mynt- Maal og Vægt-system.

Fangernes Opmærksomhed, Flid og Forhold i Skoletiden har været aldeles upaaklageligt.

Bogsamlingen er i Beretningsaaret bleven forøget med forskellige Bøger væsentlig af religiøst fortællende Indhold. Den har været flittig benyttet, og har især de nyanskaffede Bøger været søgt med Interesse.

Christiania Tugthus.

Gudstjeneste har været afholdt regelmæssig hver Helligdag afvekslende for Mands- og Kvindefangene.

Ingen Fange har i Beretningsaaret begjæret Fritagelse for at overvære Gudstjenesten.

Kommunion har været afholdt 5 Gange i Kirken for tilsammen 149 Kommunikanter, hvoraf 26 Mandsfanger og 123 Kvindefanger. Den ene af disse Kommunioner var for 3 i 1876 konfirmerede Mandsfanger. Desuden er Sakramentet 5 Gange meddelt paa Sygesengen. Til Kommunion i Kirken antegnedes adskillig flere, end der endelig kom til at deltage deri, idet Mange ved forudgaaende Samtale med Præsten kom til Erkendelse om, at de ikke for Tiden vare skikkede til at være Gjester ved Guds Bord. End flere skulde Præsten have ønsket at holde tilbage, fordi de endnu forekom ham for ubefæstede eller fordi han frygtede for, at uvedkommende eller endog hyklerske Bevægrunde gjorde sig gjældende hos dem; men naar de efter Samtale og alvorlig Formaning vedblev sin Begjæring og der ikke forelaa bestemte Vidnesbyrd om Ubodfærdighed eller nye Fald, fandt Præsten sig ikke berettiget til at vise dem tilbage. Hvad angaar de Forbrydere, der benegte at have gjort sig skyldige i den Forbrydelse, de ere dømt for, har Præsten i Regelen holdt paa, at de ikke stedtes til Nadveren, da deres Benægtelse maatte ansees for at røbe Mangel paa Syndserkjendelse og Bodfærdighed. Dog har der forekommet Tilfælde af saa indviklet Natur, at Præsten ogsaa af saadanne har troet at maatte tage for god den almindelige Bekendelse af Skyld og Brøde.

Ingen Konfirmationshandling er i Beretningsaaret udført. Derimod har 2 Fanger været forberedte til Konfirmation — den ene en Kvindefange, den anden en omtrent 37 Aar gammel Tater, som har lagt en rosværdig Flid og Ihærdighed for Dagen og om hvem saavel Præsten som Læreren antager, at han vil blive konfirmeret forinden sin Løsladelse.

I Aarets Løb er forrettet 1 Barnedaab af et senere paa Christiania Sygehus dødt Barn. Paa Moderen, der har ført et yderst sørgeligt Liv i alle Slags Laster, synes hverken Sygdomstiden omkring hendes Nedkomst eller Barnets Død at have efterladt noget alvorligt Indtryk.

5 Jordfæstelser have fundet Sted.

Af den i 1877 midlertidig fungerende Præst ved Christiania Tugthus, Pastor Færdens Indberetning skal man forøvrigt her tillade sig at indtage Følgende:

„Tallet af kvindelige Kommunikanter er ulige større end Tallet af de mandlige (123 mod 26). Dette Forhold er ikke tilfældigt; det svarer vistnok temmelig nøjagtig til det religiøse Liv, saaledes som det hidtil har været paa Mands- og Kvindeafdelingen. Paa Kvindeafdelingen har der været ikke liden Trang til Guds Ord og ikke liden gjensidig Paavirkning i kristelig Retning af Fangerne indbyrdes. Thi om end Samlivet mellem Fangerne paa Fællesanstalterne medfører stor Fare og Skade for Manges Vedkommende ved den slette Paavirkning af mange forskellige Slags, hemmelig som aabenbar, i Ord som i Gjærning, for hvilken de udsættes fra de mere udlærte og gennemfordærvede Forbryderes Side, saa staar det dog heller ikke til at negte, at Samlivet kan blive en Hjælp og Støtte for Enkelte, saafremt der iblandt dem er en fast Stok af Bedresindede, hvortil de mere Ubefæstede kan slutte sig. En saadan findes der vistnok nu ogsaa paa Mandsafdelingen, men den er ulige talrigere paa Kvindeafdelingen, hvor den især dannes af dem, der ere dømt for Barnefødsel i Dølgmaal og Barnemord. Af disse er der Mange, der fra sit dybe Fald er bleven ført til Opreisning gennem Syndserkjendelse og Anger. Hos disse kan der findes et saare ydmygt og elskeligt kristeligt Liv, der gjør det til en ligesaa opbyggelig som glædelig Gjærning for Præsten at arbeide med dem. I det Hele viser det sig, at Kvindefangernes Sind er meget modtageligt for religiøs Paavirkning, især naar de er bøjede af Sorg og Bedrøvelse. Det stærkt bevægede Følelsesliv søger da i Almindelighed hen til Evangeliets Trøst og har let for at tilegne sig denne, ja ofte altfor let derfor; thi allerede kort efter de dybeste Fald kan man ikke alene høre dem tale om sine Erfaringer og Naaden, men ogsaa se dem optræde som Formanere for sine Medfanger. Men dette hurtig vakte nye Liv viser sig altfor ofte at være alene et Følelsesliv, der kun løselig berører Villien. Efter min Overbevisning har de mange Skuffelser, som Præsterne ved Strafanstalterne erfare, for Kvindefangernes Vedkommende ligesaameget sin Grund i dette ensidige Følelsesliv som i et bevidst Hykleri eller Bedrageri. Ogsaa dette Sidste forekommer naturligvis ikke saa sjelden, dertil er Fristelserne paa en Strafanstalt altfor mange. Dels har de en Ansøgning i Tanke — og nu gjælder det at faa en god anbefaling af Præsten —; dels skal de om føie Tid udgaa af Anstalten — og da gjælder det at faa Hjælp af

ham; dels synes det at være meget tiltalende for den kvindelige Forfængelighed at kunne gjøre sig interessant ved sine indre Erfaringer. I de fleste Tilfælde bedrage de dog mere sig selv end Præsten, der snart lærer at være paa sin Post ligeoverfor de staaende Fraser og Fagter, hvormed ikke blot det bevidste Hykleri, men ogsaa det overfladiske Følelsesvæsen ubevidst eller kun halvt bevidst lærer at oppynte sig. Det bliver i Almindelighed heller ikke vel optaget, naar man af deres egne Ord eller Handlinger søger at bevise dem, at de har bedraget sig selv; efter en saadan Tilrettevisning kan den, der før var en stadig Gjest paa Præstens Modtagelsesværelse, for en længere Tid ganske forsvinde derfra. De mere stille og tilbageholdne Kvindefanger vise sig som oftest at være de mest troværdige.

Det er dog en Klasse af Kvindefanger, som desværre viser sig meget lidet modtagelig for kristelig Paavirkning, om det end ikke er saa sjelden, at ogsaa de til enkelte Tider kan være eller synes at være noget berørte af Guds Ord: det er de ikke faa prostituerede Kvinder (for en Del opførte som Fabrikpiger, Syersker og Dagarbeidersker), som hensidde i Straf for Tyveri. I sig selv virker naturligvis Kvindens Prostitution i forfærdelig Grad nedbrydende paa hendes hele moralske Liv. Dertil kommer, at de Kvinder, som har været underkastede den offentlige Visitation, paa faa Undtagelser nær er i høi Grad hengivne til Drukken-skab; thi de synes, at de uden dette Incitament ikke formaa at udholde dette Liv med al dets Skam og Nedværdigelse. Men naar der nu til Usædeligheden og Drukken-skaben med al den Brutalitæt, som den fører med sig, ogsaa kommer Tyvevanen, da bliver ethvert moralsk Holdepunkt i Karakteren tilintetgjort, og Løsheden og Upaalideligheden og den almindelige moralske Fordærvelse saa stor, at der for menneskelige Øine neppe mere er at opdage den bedre Bevidsthed eller den bedre Villie, hvortil man skulde kunne knytte noget Haab om Redning for disse Ulykkelige. I de fleste Tilfælde er deres Forhold ogsaa under Opholdet i Strafanstalten lidet anbefalende. Foruden de hemmelige Synder, som gaar i Svang blandt dem, og som det ikke staar i menneskelig Magt at hindre, er de i Almindelighed tilbøielige til Uforligelighed, Brutalitæt, Løgnagtighed og Naskeri. Undertiden kan de dog for en Tid vise sig fra en bedre Side; enkelte af dem kan saaledes være ualmindelig dygtige i sit Arbeide og omfatte det med Interesse, saa at man skulde haabe, at Arbeidslysten vilde bidrage til at holde dem oppe efter Løsladelsen; — men saasnart de komme i Frihed, glide de næsten uden Undtagelse ned i det gamle Spor igjen. Til-dels har de ogsaa været anbragte i Tjeneste ved Løsladel-sen og paa forskellige Maader tagne under Armene, men for denne Klasses Vedkommende i Regelen med lidet glædelige Resultater. Maaske vilde Resultatet blive bedre, dersom man — ligesom enkelte Steder i andre Lande — kunde anbringe dem i den første Tid efter Løsladelsen i dertil

indrettede Asyler, hvor deres egen svage Villie kunde støttes ved Asyllivets Tugt og Orden, indtil de omsider havde lært bedre at bruge sin Frihed. Det var vistnok værd at forsøge, om ikke — som paatænkt — et saadant Asyl kunde lade sig forbinde med den herværende Magdalena-Stiftelse, hvorfra det ogsaa vilde være lettere at faa dem anbragte i Tjeneste udenfor Byen og saaledes unddrage dem fra Bylivets Fristelser. De fleste Kvindefanger af denne Klasse ender i Regelen som aldeles fordragne og forkomne Skabninger paa Arbeidsanstalten eller som paa anden Maade anbragte Fattiglemmer, dersom de ikke rykkes bort ved en tidlig Død.

I det Hele og Store er den religiøse Modtagelighed ringere paa Mandsafdelingen end paa Kvindefangelsen i Christiania Tugthus. For en Del ligger vel Aarsagen dertil i den Omstændighed, at den største Del af Mandsfangerne er Drukkenbolte, der i Almindelighed i lang Tid har været udsatte for alle de Villien som Samvittigheden sløvende Virkninger af denne Last. Jeg har vistnok i den forholdsvis korte Tid, jeg har virket ved denne Anstalt, ikke ført nogen Fortegnelse over de Tilfælde, hvor Drukkenbolte har været enten den umiddelbare Anledning til eller en medvirkende Faktor i de Forbrydelser, som har foranlediget de indkommende Fangers Domfældelse. Men efter hvad jeg har erfaret, har jeg Grund til at antage, at for Mandsfangernes Vedkommende har Drukkenbolten i de fleste Tilfælde været med i Spillet. Dog, ogsaa for Kvindefangernes Vedkommende er det ikke sjelden, at Drukkenbolten enten har været en medvirkende Aarsag til Forbrydelsen, eller ogsaa har været Kilden til den Elendighed, der har fristet til at begaa den. I Regelen vil man hos os møde Drukkenbolten paa et eller andet Punkt i de allerfleste Forbryderliv. I de mange simple Tyverier, der har foranlediget et saa stort Antal af Domfældelser til Tugthuset, møder vi den som oftest i selve Forbrydelsens Øieblik; ligeledes i de heller ikke sjeldne Mishandlinger af Ægtefællen. Ellers møder vi den lidt længere tilbage som den første Anledning til Faldet; saaledes hos en stor Del af de faldne Kvinder, ikke blot hos de prostituerede, men ogsaa hos en Del af dem, der ere dømt for Barnefødsel i Dølgemaal. I mange Tilfælde viser det sig, at de ved berusende Drik var bleven bragt i den Tilstand, at Forføreren fik dem i sin Magt. Ialfald i Byerne synes det at være en Regel, at paa denne Maade drages de unge ubefæstede Kvinder ned i Faldet og siden ned i alle Prostitutionens Vederstyggeligheder. For Tyvsforbrydernes Vedkommende viser det sig, at om de end ikke har været drukne ved Forbrydelsens Udførelse, saa har det dog som oftest været Rangel og Drik, der fra Begyndelsen har ført dem ud i det Selskab eller ud i den Trang, der har fristet dem til at forgribe sig paa fremmed Eiendom. Fremdeles viser det sig, at mange baade af de mandlige og kvindelige Fanger

er udgaaede fra et Hjem, hvor Drukkenbolten daglig holdt Hus, og hvor Børnene, Piger som Gutter, fik Opfordring til at „skaffe til Huset“, paa hvad Maade det lod sig gjøre. De mest forvorpne unge Forbrydere paa Tugthuset ere udgaaede fra saadanne Hjem. Ogsaa med Konkubinatsforbrydelserne hænger det som oftest saaledes sammen, at Drukkenbolten oprindelig har skilt Ægtefællerne fra hinanden, uden at Ægteskabet er bleven retslig opløst; efter en Tids Forløb indgaar da den ene eller den anden af Ægtefællerne en ny Forbindelse, som paa Grund af at det første Baand endnu bestaar, bliver strafbart. Kort sagt, med Undtagelse af de Forbrydelser, som bestaar i det ene store Fald, der kun saare sjelden medfører Gjentagelser og saaledes ikke danner noget egentlig Forbryderliv, og de, heldigvis sjeldnere, Ytringer af en særegen Forbrydermani, hvori man har givet sig en ond Naturdrift i fuldkommen Vold, saa at denne har faaet et uindskrænket Herredømme over Sindet, synes det at være en Regel, at Drukkenbolten afgiver det største Tal af Forbrydere til vore Strafanstalter. Jeg er overbevist om, at en fuldstændig Forbryderstatistik vilde fremføre rystende Beviser paa, at det er en overraskende stor Kontingent, denne Last kaster ud paa Forbryderbanen. Og hvormeget man end maa fastholde, at Forbrydelse er Synd og Brøde, for hvilken Forbryderen er baade retslig og moralsk ansvarlig, saa at Ingen er Forbryder uden egen Skyld, saa viser dog den forunderlige Regelmæssighed, hvormed de forskjellige Forbrydelser vender tilbage i bestemte fremad- eller tilbageskridende Forholdstal, at de enkelte Forbrydelser heller ikke er aldeles isolerede Fænomener, men at de staa i nær Forbindelse med det hele Samfundsliv, ja at de er temmelig paalidelige Visere for Samfundets moralske Sygdomme, for de i Tiden herskende Laster. Man nødes derfor til at spørge, om der fra Statens og Kommunens Side er gjort, hvad der kan gøres for at neutralisere Virkningen af dette farlige Incitament paa alle Menneskers onde Lyster og Lidenskaber. Det er ikke her Stedet til at forsøge at besvare dette Spørgsmaal, men jeg antager, at Sjølesørgererfaringen fra Strafanstalterne ligesaavel som Forbryderstatistikken har Opfordring til at reise Spørgsmaalet saavel for Brændevinsudskjænkningens som for den offentlige Prostitutions Vedkommende.

Det mest sørgelige Syn danner paa Mandsafdelingen en Del unge Gutter under 18 Aars Alderen, uægte fødte eller udgaaede fra moralsk fordærvede Hjem, hvilke allerede i Barneaarene ere kastede ind paa Forbryderbanen, og som trods sin unge Alder, er komne forfærdelig langt i Sløvhed og Lastefuldhed.

Der forekommer ogsaa blandt Mandsfangerne Enkelte, der har tilegnet sig materialistiske og atheistiske Anskuelser og af en Del ufordøjet Naturkundskab har dannet sig et Slags System, der naturligvis ikke har Plads for nogen guddommelig Aabenbaring. Det har især været en svensk Straf-

fange, der har tilbragt næsten sit hele Liv paa Strafanstalter, der har søgt at gjøre Propaganda for saadanne Anskuelse. Endnu synes de dog ikke at have slaaet videre an; det synes som om Jordbunden endnu ikke hos os er tilstrækkelig forberedt, om der end paa Strafanstalten er Flere, som smager paa den og tydeligvis gjerne vilde tilegne sig den for at væge sig mod Kristendommens for dem besværlige Vidnesbyrd, men det er tydeligt at mærke, at Barnetroen endnu har for fast Autoritet hos de Fleste, til at de tør hengive sig til den nye Visdom.

Til Trods for det i det Store mørke Billede, som Mandsafdelingen frembyder i moralsk og religiøs Henseende, er der dog ogsaa her lysere Punkter. Ogsaa paa denne Afdeling har der i den senere Tid dannet sig en liden Flok (omkring et Snes Personer), der til Trods for alle Skrøbeligheder og Ensidedigheder synes med Oprigtighed at have sluttet sig om Guds Ord og efter Evne søger at hjælpe sine Kammerater til Rette i det Aandelige.

Den Tid jeg har anvendt til Samtaler med Fangerne (Kl. 12¹/₄—3 Eftermiddag) har i Almindelighed været stærkt benyttet især af Kvinderne, endskjønt Tiden for dem netop falder i deres Middagshvile (indtil Kl. 1¹/₂). Der har vistnok været et Par Fanger, som har været overmaade brydsomme for Præsten ved deres uafsladelige Overhæng; og uagtet alt Arbeide med disse har været forgjæves og maatte være forgjæves, saalænge de ikke var at formaa til selv at arbeide med paa at bekjempe sit utaalmelige Sind og lægge Band paa sit stridige og mod al Tugt oprørske Hjerter, saa har jeg dog ikke kunnet bestemme mig til at vise dem tilbage af Frygt for derved at afkaste den sidste Bro for dem til Selverkendelse og Omvendelse. Men i Almindelighed har Kvinderne søgt Præsten, fordi det virkelig har været dem om at gjøre at faa aandelig Hjælp og Veiledning.

Af Mandsafdelingen er der heller ikke saa ganske faa, som af egen Tilskyndelse har søgt Præsten i aandelige Anliggender og søgt ham ret flittigt. Men i Regelen er det dog andre Anliggender, som har ført dem til ham f. Ex. Spørgsmaal om deres Ansøgninger eller Breve eller Familieanliggender. Da de kristelig Interesserede paa Mandsafdelingen hidtil har været i et afgjort Mindretal, har man derimod paa den anden Side ikke mærket Noget til det religiøse Hykleri. Om ogsaa en Enkelt, der netop skal indgive en Ansøgning eller har et lignende Maal i Sigte, forsøger at anslaa lignende Toner, saa mærker han snart sely, at det gaar ikke, han kan ikke med det og maa i Almindelighed snart slaa over i andre Toner.

I Samtalerne med Præsten kommer ikke faa Bekjendelser for Dagen. De fleste af disse er vistnok fremkaldte af virkelig Samvittighedsnød og har tildels været ledsagede af en Henstillen til Præsten om at gjøre Anmeldelse til Øvrigheden derom, hvis han fandt det rigtigt. I Regelen har de dog været af den Art, at jeg fandt dette Skridt

ufornødent, men hvor det gjaldt Forbrydelser mod Enkeltmand, har jeg givet de Angjældende Anledning til at henvende sig til Vedkommende for at faa deres Tilgivelse, som heller aldrig er negtet dem. Enkelte Kvindefangers Bekjendelser viser sig dog at være bare Snak om forholdsvise Ubetydeligheder, som meddeles stykkevis og til forskellige Tider uden anden begribelig Hensigt end at gjøre sig interessante derved. Saadan Bekjendelsessyge er naturligvis ledsaget af en god Del Hykleri. For de Flestes Vedkommende synes dog Bekjendelserne at være en Samvittighedssag, og angaar i Regelen ogsaa Ting af meget alvorlig Natur. Dog har jeg kun i et enkelt Tilfælde efter vedkommende Fanges eget Forlangende anmeldt Sagen for Øvrigheden, som ogsaa fandt sig opfordret til at gjøre den til Gjenstand for nærmere Undersøgelse.“

I Strafanstaltens Ugeskole har Læreren i det Hele havt at undervise 142 Fanger, hvoraf 72 Mandsfanger og 70 Kvindefanger. Med Fangernes Flid og Fremgang i Skolen har der i det Hele taget været Grund til at være fornøjet; dog var der nogle, hos hvilke sporedes liden eller ingen Fremgang. Egentlig Modvillie eller Trods mod Ordet fandt ikke Sted, naar undtages hos en Kvindefange, som forøvrigt var i Besiddelse af taalelig gode Kristendoms-kundskaber, men som under den første Del af sin Skolegang viste sig i høj Grad pirrelig og vanskelig at behandle. Hos de Andre, om hvis Flid og Fremgang der har været Grund til at klage, har dels Alderdomssvaghed, dels Ligegyldighed og Sløvhed ligeoverfor alle Slags Indtryk været de medvirkende Aarsager. Forøvrigt har Skolen været omfattet med stor Kjærlighed af Fangerne, og er der stadig kommen Begjæringer om at maatte faa Lov at deltage i Undervisningen udover den sædvanlige Tid. Endogsaa forhen veloplyste og til kristelig Erkendelse komne Fanger have udtalt sig med Taknemlighed om det gode Udbytte, de har havt af den.

Søndagsskolen har i Beretningsaaret virket paa samme Maade som tidligere. Den bliver i Almindelighed søgt med Glæde; der høres stadig Yttringer af Taknemmelighed hos Fangerne over at de har saa rig Anledning til at høre Guds Ord.

Sangskolen har været ledet med Iver og Dygtighed. Kirkesangen foregaa derfor ogsaa paa en særdeles værdig og opbyggelig Maade. Om Søndagene samles desuden oftere en Del af Fangerne paa egen Haand for at synge Salmer, hvilket er til Opbyggelse baade for dem selv og Andre.

Bogsamlingen er i Beretningsaaret adskillig forøget, saaat den nu tæller omtrent 1600 Bind. Den store Flerhed baade af Mænd og Kvinder benytter den flittigt, dog saaledes at Flerheden af Mændene foretrækker de verdslige Bøger, medens næsten alle Kvinderne holde sig til de religiøse. I den tidligere Ordning, at hver første Mandag i Maaneden var Dagen for det almindelige Bogbytte, gjorde Præsten for en Tid den Forandring, at han tillod Fangerne

at komme naarsomhelst i Kontortiden for at bytte, i det han derved fik en usøgt Anledning til at samtale med Fanger, som ellers ikke havde nogen Trang til at tale med ham. Den Brug, som en stor Del af Mandsfangerne gjorde af denne Tilladelse, idet de slugte Bog efter Bog med en Hurtighed, der viste, at de — i Mangel af andre Incitamentoer — brugte Læsningen som et Pirrings- og Bedøvelsesmiddel, nødte imidlertid Præsten til at vende tilbage til den gamle Ordning som den almindelige Regel.

Sluttelig bemærker Præsten, at hans midlertidige Virksomhed ved Christiania Tugthus i det Hele har været en taknemmelig og derfor kjær Gjerning. En Strafanstalt, yttre han, er en liden Verden for sig selv, men ikke saa forskjellig, som man paa Forhaand er tilbøilig til at tro, fra den store Verden der udenfor. Man gjenfinder her de samme Dyder og de samme Laster, de samme Følelser og de samme Lidenskaber, men Altsammen paa nært Hold i en snever Ramme og i stærkt udprægede, næsten haandgribelige Former. Desuden gjør Afsondringen fra Livet udenfor og det Trængselens Tryk, som hviler over Fangerne, at de i Almindelighed gjerne tyer til Præsten, saaat denne her har lettere end ellers for at komme sin Menighed nær. Arbeidet, tilføier Præsten, har forøvrigt paa alle Maader været ham lettet af Inspektion og Opsyn, særlig af Overinspektøren, der har bistaaet ham med Raad og Daad og med kristelig Nidkjerhed søgt at fremme Guds frygt og Sædelighed blandt Fangerne. En af de væsentligste Betingelser for en velsignelsesrig Øvelse af Sjælevirksomheden ved en Strafanstalt er visselig den, at den finder Anerkjendelse og Støtte blandt Fangernes øvrige Foresatte. Fangerne ere i mange Henseender som Børn, og ligesaavist som der i Hjemmet og i Skolen trænges Enhed og Samstemmighed blandt dem, som der har at lede og lære, ligesaavist trænges det i Sandhed ligeoverfor disse store Børn, der snart mærker om der skulde være at finde — eller det skulde lade sig gjøre at frembringe — en Kløft mellem Præst og Opsyn eller Inspektion, for derigjennem at skulke bort fra den besværlige Tugt og Orden.

Bergens Tugthus.

Gudstjeneste har været afholdt regelmæssig paa Søn- og Helligdage.

Ingen Fange har yttret Ønske om at blive fritagen for at gaa i Kirke, naar undtages en enkelt, der i hele Aaret har været sygelig, ofte sengeliggende. Hans Ønske blev imødekommet.

Kommunion har været holdt 3 Gange for 18 Fanger.

1 Fange er i Beretningsaaret konfirmeret.

Angaaende Fangernes religiøse og moralske Tilstand bemærker Præsten, at den i det Væsentlige har været som i det foregaaende Aar. For Kvindefdelingens Vedkommende

vakte Meddelelsen om, at Kvindefangerne skulde overflyttes til Christiania Tugthus, adskillig Bevægelse i Gemytterne.

Blandt Mandsfangerne er ikke forekommet noget udpræget Tilfælde af religiøs Vækkelse. Derimod fandtes hos ikke faa, ligesom tidligere, adskillig Modtagelighed for Paamindelse og Trøst af Guds Ord. Det tør sikkert haabes, at Ordet bærer Frugt hos En og Anden i den forvildede Skare, og at Livet kan røre sig i Hjertedybet, om det end er svagt og om det end kan vare længe, før dets udvortes Tegn kommer tydeligt tilsyne.

Med Hensyn til Fangernes Undervisning bemærkes Følgende:

Bibellæsning er af Læreren afholdt 2 Gange i Ugen i Timen fra Kl. 6 $\frac{1}{2}$ til 7 $\frac{1}{2}$ Eftermiddag afvekslende paa 3 Arbeidssale, men i de sidste 2 Maaneder, efterat Kvindefangerne vare overflyttede til Christiania Tugthus, 1 Gang ugentlig i Kirken, hvor alle Mandsfanger samledes. Ved denne Ordning vandtes, at alle Fanger fik høre en Bibellæsning ugentlig og at det Hele fik en opbyggeligere Karakter end tidligere.

Ved Siden af disse Bibellæsninger har Læreren derhos jevnlig forhandlet med enkelte Fanger og gennemgaaet et Bibelsted eller kjærnefuldt Salmeverv med dem.

I 3 Timer om Ugen har Læreren undervist Cellefangerne enten i Cellen eller i Vagtværrelset i Cellebygningen. Med de mest Uvidende er gennemgaaet Luthers lille Katekismus, men ellers er for Fangerne opgivet et Afsnit af det nye Testamente, som derefter er gennemgaaet kateketisk med dem. I en Tid af Aaret har han derhos læst 3 Timer ugentlig med nogle Mands- og Kvindefanger, efterat de vare flyttede fra Cellerne til Arbeidssalene, da de fandtes særlig at tiltrænge Undervisning og derhos selv yttrede Ønske derom.

I Søndagsskolen, der har været holdt 2 Timer hver Søndag Eftermiddag, har Hjælperlæreren meddelt Undervisning til Fangerne i Skrivning og Regning, ligesom han omtrent hver tredie Søndag har holdt Foredrag af forskjelligt Indhold for dem. Undervisningen var ligesom tidligere fri. Til Foredragene fremmødte i Almindelighed Saamange, som det indskrænkede Lokale kunde rumme, medens Deltagerne i Skrive- og Regneundervisningen vare færre.

Den i forrige Beretning omtalte Dame fortsatte ogsaa i Beretningsaaret sine Søndagsbesøg hos Kvindefangerne indtil deres Overflyttelse til Christiania Tugthus.

Sangundervisning har været meddelt af Anstaltens Lærer 2 Gange ugentlig, saalænge Kvindefangerne vare i Anstalten, senere kun 1 Gang ugentlig.

Anstaltens Bogsamling talte ved Udgangen af 1877 omtrent 520 Bøger af forskjelligartet Indhold, for den allervæsentligste Del kristeligt opbyggeligt. I Beretningsaaret fik Bogsamlingen en betydelig Tilvæxt af Bøger. Den indeholder mange gode og værdifulde Værker og benyttes flit-

tigt. Frugten heraf kan ogsaa spores. Bogsamlingen maa betragtes som en god og kraftig Medhjælper for Præst og Lærer.

Thronhjems Tugthus.

Gudstjeneste har været afholdt i Tugthusets Kirke, for Mandsfangerne hver tredie Søn- og Helligdag og for Kvindefangerne ligesaa ofte.

Kommunion har været afholdt 6 Gange, 3 Gange for hver Fangeafdeling. Nadvergjæsternes Antal var 62, hvoraf 23 Mandfanger og 39 Kvindefanger. Af de 23 Mandfanger nød 7 Nadveren tre Gange, 4 to Gange, 12 en Gang af de 39 Kvindefanger 15 tre Gange, 9 to Gange, og 15 en Gang. Deres samlede Antal Nadvernnydelser var altsaa henholdsvis 41 og 78, ialt 119.

Konfirmation har været afholdt 1 Gang for 2de Mandfanger, en Fin, og en Norsk, født af Omstreifere. Ved Aarets Begyndelse havde Anstalten 3 Ukonfirmerede. Henimod Aarets Slutning indsattes 3 andre Ukonfirmerede (2 Finner og en Norsk, der var spedalsk). Af disse 6 kunde altsaa kun de nævnte 2 blive konfirmerede.

1 Jordfæstelse fandt Sted; Ligtale blev for Anledningen holdt i Kirken for Kvindefangerne.

Bibellæsning — tildels med Katekisation — har som sædvanligt været holdt hver 6te Uge for Kvindefangerne. Læreren har derhos hver Søn- og Helligdag holdt Postillæsning vekselsvis for hver af de to Fangeafdelinger.

Speciel Sjelomsorg er stadig øvet af Præsten ved Forhandlinger med Fangerne enkeltvis.

Ingen Fange har bedet sig fritaget for at overvære Gudstjenesten. Paa Grund af slet Opførsel blev 4 Fanger afholdt fra Deltagelse i Gudstjenesten, 3 en Søndag, og 1 flere Søndage.

Om Fangerne religiøse og moralske Forhold bemærker Præsten, at det i Beretningsaaret har været væsentlig det samme som i det foregaaende Aar.

Undervisning er af Læreren meddelt:

1. Norske Mandfanger i 6 forskellige Partier, til et samlet Antal af 94, fem Timer ugentlig (1 Time daglig undtagen Lørdag og Søndag) i en gennemsnitlig Kursustid af indtil 3 Maaneder. Af disse have 11 paany deltaget i enten et helt eller en Del af et Kursus. Undervisningen har været udelukkende Religion (Katekismus og Bibelhistorie).
2. Norske Kvindefanger til et samlet Antal af 64 i fire forskellige Partier fem Timer ugentlig i en gennemsnitlig Kursustid af indtil 3 Maaneder. Af disse have 8 paany deltaget i enten et helt eller en Del af et Kursus. Undervisningen har været den samme som for Mandsfangerne.
3. Finner (Lapper) til et samlet Antal af 20 i 3 forskellige Partier 2 Timer ugentlig i en gennemsnitlig Un-

dervisningstid af vel 3 Maaneder. Af disse Fanger have 7 deltaget længere eller kortere i fornyet Undervisning. Undervisningen har omfattet Religion (Katekismus og Bibelhistorie), Lappisk Læsning og tildels Læsning i Norsk.

4. Finske Kvinder til et samlet Antal af 14 i 3 forskellige Partier 2 Timer ugentlig i en Tid af 2½ Maaned hvert Parti. 13 have deltaget i fornyet Undervisning. Undervisningen den samme som for de finske Mandfanger.
5. Kvæner (Finlændere) til et samlet Antal af 16 i 2 Partier 2 Timer ugentlig i en omtrentlig Tid af 4 Maaneder hvert Parti. Af disse have 4 Fanger længere eller kortere deltaget paa begge Partier. De ere underviste i Religion (Katekismus og Bibelhistorie) Læsning af Kvænsk og tildels Læsning af Norsk.
6. Kvænske Kvinder. En Fange er undervist 2 Timer ugentlig i omtrent 2 Maaneder i samme Fag som de kvænske Mandfanger.
7. Ukonfirmerede. Af de 6 ukonfirmerede Fanger er 1 undervist paa Norsk, 4 paa Kvænsk og 1 paa Lappisk. Foruden 2 af disse, der indkom i Høsten 1877 og ere underviste 4 Timer ugentlig, ere de andre i det første Halvaar af 1877 underviste gennemsnitlig 1 Time daglig (med Undtagelse af Søndag), 2 af dem i de sidste Par Maaneder før sin Konfirmation 2 Timer daglig. Foruden i Religion ere de ogsaa underviste i Læsning, Skrivning og tildels Regning. I Religion have de ogsaa længere og kortere deltaget paa Religionspartierne under foranstaaende No. 1, 3 og 5.

Undervisningen har saaledes væsentlig været Religionsundervisning. Grundlaget for denne har været Luthers lille Katekismus med kortere eller længere Gjennemgaaelse af Bibelhistorien. Af de konfirmerede Fanger er som Regel kun fordret de 5 Parter af Katekismen udenad. Af de Ukonfirmerede i de allerfleste Tilfælde mere. Ved Undervisningen ere de kristelige Sandheder gennemgaaede efter Katekismens Orden og har Læreren Bestræbelse gaaet ud paa — foruden at give Fangerne en vis Grad af Kundskab — tillige og fremfor Alt at gjøre Undervisningen vækkende, saa at den kunde tale til baade Samvittighed og Erkjendelse. Den er i en og samme Time given baade i Katekisations- og Foredragsform.

Læreren giver Fangerne det Vidnesbyrd, at de med Opmærksomhed have deltaget i Undervisningen og vist sig taknemmelige for denne.

Bogsamlingen er i Beretningsaaret forøget med forskellige Bøger af religiøst og belærende Indhold. Bogudlaanet har foregaaet paa samme Maade som i foregaaende Aar. De til Udlaan bestemte Bøger have stadig været udlaante og synes af mange Fanger at være læste med Interesse.

F. Sundhedstilstanden.

Man tillader sig herunder at fremlægge:

Opgave over Fanger, der ere behandlede for betydeligere Sygdomme i Aaret 1877 (Tab. XIV).

De Sygdomstilfælde, som nærværende Tabel omfatter, ere i Fællesstrafanstalterne behandlede paa Sygestuerne eller i Celle og i Bodsfængslet enten i Fangecele eller, naar Tilfældet har gjort det nødvendigt, paa Sygeafdelingen i Sygecelle.

Af Tabellen vil sees, at af det samlede Fangeantal har i Aarets Løb været under Behandling for betydeligere Sygdomme og ere døde:

	Samlet Antal Fanger.		Under Behandling for betydeligere Sygdomme.		Døde.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
I Bodsfængslet	368	-	19	-	4	-
- Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	354	-	37	-	2	-
- Bergenhus do. do.	65	-	13	-	-	-
- Thronhjems do. do.	80	-	28	-	1	-
- Christiania Tugthus	206	276	18	31	1	3
- Bergens do.	96	30	13	9	1	-
- Thronhjems do.	161	102	46	56	-	1

Sygedagenes Antal og Gjennemsnittantalet af disse paa hver Syg har været:

	Sygedage:			
	Det hele Antal.		I Gjennemsnit paa hver Syg.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
I Bodsfængslet	102	-	5,37	-
- Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	3123	-	84,41	-
- Bergenhus Do. Do.	604	-	46,46	-
- Thronhjems Do. Do.	1233	-	44,04	-
- Christiania Tugthus	492	1160	27,33	37,42
- Bergens Do.	528	255	40,62	28,33
- Thronhjems Do.	1149	2399	24,98	42,84

De Syges procentvise Antal af det samlede Fangeantal og daglige Gjennemsnittantal har udgjort og har af 100 Fanger daglig været syg:

	Syge:					
	Procent af det samlede Fangeantal.		Det daglige Gjennemsnittantal.		Af 100 Fanger syg daglig.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
I Bodsfængslet	5,16	-	0,28	-	0,08	-
- Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	10,45	-	8,56	-	2,42	-
- Bergenhus Do. Do.	20,00	-	1,65	-	2,54	-
- Thronhjems Do. Do.	35,00	-	3,38	-	4,22	-
- Christiania Tugthus	8,82	11,23	1,35	3,18	0,66	1,15
- Bergens Do.	13,54	30,00	1,17	0,58	1,22	0,19
- Thronhjems Do.	28,57	54,90	3,15	6,57	1,96	6,44

Dødsprocenten af de Syge og af det samlede Fangeantal har været:

	Døde.			
	Procent af de Syge.		Procent af det samlede Fangeantal.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
I Bodsfængslet	21,05	-	1,01	-
- Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	5,41	-	0,56	-
- Bergenhus Do. Do.	-	-	-	-
- Thronhjems Do. Do.	3,57	-	1,25	-
- Christiania Tugthus	5,56	9,68	0,49	1,09
- Bergens Do.	7,69	-	1,04	-
- Thronhjems Do.	-	1,79	-	0,98

I Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt forekom intet Dødsfald.

Sygeprocenten for det samlede Antal Fanger, der i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter, har udgjort:

for Mandfanger (1313) . . . . . 13,25 %
 - Kvindefanger (386) . . . . . 24,87 %
 og - det samlede Antal af begge Kjøen (1699) 15,89 %

Dødsprocenten har udgjort:

for Mandfanger . . . . . 0,68 %
 - Kvindefanger . . . . . 1,04 %
 og - det samlede Antal af begge Kjøen . . . 0,77 %

I 1876 og 1875 udgjorde ifølge Beretningerne for disse Aar Dødsprocenten:

1876. 1875.
 for Mandfanger . . . . . 1,04 % 0,7 %
 - Kvindefanger . . . . . 0,26 - 0,5 -
 og - det samlede Antal af begge Kjøen 0,86 - 0,7 -

De i Beretningsaaret afdøde Fangers Alder saavelsom Dødsarsagerne vil sees af nedenstaaende Oversigt:

	Mp.	Kp.	Al- der.	Dødsaaarsager.
I Bodsfængslet	1	-	25 $\frac{1}{2}$	Anæmia perniciosa pro- gressiva.
	1	-	30	Dyspepsia chronica.
	1	-	20	Meningitis tuberculosa.
	1	-	25	Phthisis.
- Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt . . .	1	-	44	Underlivskræft.
	1	-	56	Do.
- Thronhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt . . .	1	-	-	Kronisk Underlivssygdom.
- Christiania Tugthus . . .	1	-	55	Abces.
	-	-	135	Bækkenabces og Hektik.
	-	-	138	Katarrhalsk Pneumoni.
	-	-	180	Kronisk Bronkit og Ma- rasmus.
- Bergens Do.	1	-	30	Morbus Brighti.
- Thronhjems Do.	-	-	163	Betændelse i Knæet.

Foruden de ovenfor omhandlede betydeligere Sygdoms-tilfælde er i Beretningsaaret i Strafanstalterne ogsaa forekommet forskellige lettere og ubetydeligere Sygdomstilfælde. Antallet af disse og det procentvise Forhold af samme til det samlede Fangebelæg har været;

	Antal af lettere og ubetydeligere Sygdomstilfælde.		Procent af det samlede Fange- antal.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
i Bodsfængslet	57	-	15,49	-
- Akershus Fæstnings Straf- arbeidsanstalt	230	-	64,97	-
- Bergenshus Do.	18	-	27,69	-
- Thronhjems Do.	162	-	202,50	-
- Christiania Tugthus	111	103	54,41	37,32
- Bergens Do.	120	50	125,00	166,67
- Thronhjems Do.	137	71	85,09	69,61

Fuldstændig eller delvis Arbeidsfrihed har været tilstaaet Fanger, der have været behandlede for lettere Sygdomstilfælde, i:

	Antal Dage.	
	Mp.	Kp.
Bodsfængslet	114	-
Akerhus Fæstnings Straf- arbeidsanstalt	143	-
Thronhjems Do.	88	-
Christiania Tugthus	14	13
Bergens Do.	131	31

Ved Thronhjems Tugthus har Arbeidsfrihed paa Grund af Sygdom ikke været tilstaaet nogen Fange udenfor Sygestuerne, hvorimod der af denne Grund undertiden kan være tildelt Fangerne et eller andet lettere Arbeide, som de uden Skade kunde udføre.

For Bergenshus Fæstnings Strafarbeidsanstalt savnes Op-gave over om Arbeidsfrihed i det Hele eller delvis har været tilstaaet i Tilfælde, som her omhandlet.

Sygekost (saavel i betydeligere og lettere Sygdoms-tilfælde som paa Grund af Sygelighed) har været tilstaaet i:

	Antal Dage.
ved Bodsfængslet	950
» Akershus Fæstnings Straf- arbeidsanstalt	3853
» Bergenshus Do.	604
» Thronhjems Do.	1263
» Christiania Tugthus	1652
» Bergens Do.	766
» Thronhjems Do.	5026

Endvidere er forskellige Extraforpleininger saasom af Øl, Melk, Smør o. s. v. bleven tildelt adskillige Fanger paa Grund af Sygelighed.

Epidemier ere ikke forekomne inden Strafanstalterne i Beretningsaaret. Lægen ved de Thronhjemske Strafanstalter har bemærket, at der i Thronhjems By og nærmeste Omegn herskede en meget udbredt Epidemi saavel af Skarlagensfeber som af Tyfus, hvilken sidste især var meget udbredt og af en intens contagiøs Natur, men at Strafanstalterne dersteds bleve forskaaede for disse Sygdomme.

Af sindssygelige Tilstande er ved Bodsfængslet forekommen 1 Forstemning af sygelig Karakter og 3 udtalte Sindssygdomme, hvoraf dog det ene som et Tilbagefald rammede samme Person. Den Fange, der led af sygelig Forstemning, helbrededes efter nogen Tids Forløb og var ved Løsladelsen frisk. Af de 2de Sindssyge, der begge laa tilbage fra forrige Aar, blev den ene overflyttet til Gaustad Asyl og den anden, der mistænktes for Simulation, erklæret for helbredet.

Om disse Tilfælde har Fængslets Læge anført:

„Af sygelig Forstemning led Løbe-No. 796, V. J. „R.“, en 18 Aar gammel Murhaandlanger, som inkom i November 1875 paa 1 Aar og 4 Maaneder for Overfald. Han var lige fra Begyndelsen af stille og indesluttet af Væsen, men syntes i det første Aar dog at befinde sig ret vel i Fængslet, hvor han efterhaanden kom over i en blød Stemning med Anger over det foregaaende Liv; under denne gjorde han Tilstaaelser om flere Tyverier, der foranledigede en Tillægsdom. Efter denne blev han imidlertid mere mørk og indesluttet; han lod falde Ytringer, som tydede paa Mistanke og Mangel paa Tillid til Fængslets Embedsmænd, viste sig fra og til truende og slog i et Anfald af Vrede sin Trækrude ud, bankede i Døren og støjede. For Lægen klagede han over Kardialgi og Søvnløshed; han saa bleg og medtaget ud, Tungen var stærkt belagt, Underlivet opdrejet og ømt i Cardia. Under beroligende og antidyspeptisk Behandling kom han sig efter en Maanedes Tid, og ved Løsladelsen saa han ret rask ud. Moderen har imidlertid oplyst, at han strax efter i Hjemmet havde et Anfald af mørk Sindsstemning med Sløvhed og Søvnløshed.

2 Sindssyge laa tilbage fra forrige Aar. Den Ene Løbe-No. 758, K. T. „D.“ syntes ved forrige Aars Slutning at være i begyndende Reconvalescens, og denne fortsatte

sig udover Vaaren. Med et Smil indrømmede han det Feilagtige i sine Paastande om, at han mishandlede, og han syntes at have en klar Sygdomserkjendelse, hvorfor jeg i Mai udskrev ham helbredet. Da imidlertid i Slutningen af September Misstemningen og Vrangforestillingerne atter optraadte med fornyet Styrke, vovede jeg ikke længere at beholde ham i Fængslet, men anbefalede ham overflyttet til Gaustad Asyl, hvor han fremdeles opholder sig.

Den Anden, Løbe-No. 630, A. G. „R.“, blev allerede forrige Aar mistænkt for Simulation. Gjennem nøiagtig Iagttagelse i Løbet af Januar Maaned 1877 syntes jeg at finde denne Mistanke yderligere bekræftet; han viste sig træt og kjed af Cellestraffen og som Følge deraf ofte i et yderlig mørkt Lune, ivrig til at faa sin Benaadningsansøgning fremmet, og ved Modsigelse ikke utilbøielig til at gaa over til Haandgribeligheder, men nogen Sindssygdom kunde jeg ikke opdage; han blev derfor udskreven som helbredet ved Maanedens Udgang. Den 15de Februar budsendte han mig efter Angivende for at bede om nogle Kostforandringer. Da jeg ikke fandt mig beføiet til at gaa ind paa disse, stak han efter mig med en Kniv; jeg optog Stødet mod min Arm, saa at et mod Hjerteregionen rettet Stik blev afpareret. Den til Hjælp ilende Underinspektør fik derimod et alvorligt Snit gjennem alle bløde Bedækninger fra venstre Mundvinkel nedad til Underkjævens underste Rand med stærk arteriel Blødsing. Saavel strax efter Gjerningen som ved det senere retslige Forhør forklarede han sig med Ro og Sammenhæng om den hele Tildragelse. Han taalte ikke mere at sidde i Celle og længtes utaalmodig efter Benaadning; nogle Ytringer af mig i Anledning af hans mindre gode Forhold havde han tydet derhen, at jeg vilde lægge Hindringer iveien for hans Ansøgnings Anbefaling og derfor maatte han for enhver Pris have Hevn; Døden var ham kjærere end et længere Ophold i Fængslet. Han blev fra Bods-fængslet overflyttet til Akerhus Fæstning og derfra, da der under Sagens retslige Behandling blev reist Tvivl om hans sjælelige Tilstand, indlagt til Observation i Gaustad Asyl. Den sagkyndige Undersøgelse sammesteds kunde dog heller ikke opdage nogen Sindssygdom hos ham, hvorimod han for Asylets Præst fuldkommen gjorde Rede for sit aandelige Standpunkt, som konsekvent maatte føre ham til Forbrydelsen. Han fik ogsaa for Høiesteret en Tillægsdom af 9 Aars Strafarbejde.

Om den sidstnævnte Fange, der som anført blev overført til Akerhus Fæstnings Strafanstalt, har Lægen ved denne Anstalt udtalt sig paa følgende Maade:

„Straffange No. 201, A. G. R., Gjørtler fra Finland, blev i Begyndelsen af Aaret tilbagesendt til Strafanstalten fra Bods-fængslet i Anledning af Overfald med Kniv paa Lægen. Han havde paa sidstnævnte Strafanstalt vist Tegn paa Melankoli, men antoges snart at være helbredet herfor og senere at simulere Sindssygdom. Ved Tilbagekomsten

til Akerhus Fæstnings Strafanstalt (Fangen var tidligere til-ladt overflyttet derfra til Bods-fængslet) var hans tidligere freidige Væsen forandret; han var i Regelen indesluttet og taus, men uden paaviselig Grund kunde han til enkelte Tider atter være meget lystig. Han var plaget af Søvnløshed og havde efter hans eget Sigende været plaget af Hørelses-Hallucinationer. Han var pirrelig, kom undertiden i stærk Affekt og erklærede at ville dræbe hvemsomhelst, som fornærmede ham, og hverken at kunne eller ville modstaa sin Trang til at øve Vold, hvis han blev fornærmet. Hans Familieforhold, hans tidligere udsvævende Liv, Drukkenskab, Liderlighed og Onani disponerede ham rigtignok til Sinds-sygdom, og hans Meninger vare i mange Retninger saa absurde, at Mistanken om Sindssygdom derved bestyrkedes. Under Umuligheden ved under de i Strafanstalten forhaandenværende Forhold at klare Spørgsmaalet, hvorvidt han var sindssyg eller simulerede en Sindssygdom, samt af Hensyn til den Fare som det i Tilfælde kunde være for Omgivelserne at han færdedes frit mellem Medfangerne, indgik jeg til Strafanstaltens Bestyrelse med en Forestilling om, at han burde indlægges paa Gaustad Sindssygeasyl. Han optoges der den 10de Juli og var der til den 8de Oktober, da han atter tilbagesendtes med Erklæring fra Asylets Direktør, at der for Tiden ingen Sindssygdom var at opdage. Senere har han ofte været undersøgt i Strafanstalten og synes i det Hele roligere, men vil dog ikke give Slip paa sine i flere Retninger, især hvad angaar religiøse Spørgsmaal, underlige Ideer. Han holdes skilt fra sine Medfanger saavel under Arbeidet som om Nætterne“.

Forøvrigt ere i Beretningsaaret ingen Tilfælde af sygelig Forstemning eller Sindssygdom indtrufne i Strafanstalterne.

Af andre Sygdomme have de hyppigst forekommende Tilfælde været:

i Bods-fængslet: Dyspepsia, Katarrh og Diarrhoe samt i Fællesstrafanstalterne: Katarrh og Bronkit, Gastrit og Kardialgi, Diarrhoe, Rheumatisme og dyspeptiske Tilstande.

Om Sygeligheden og Sundhedstilstanden i det Hele inden de enkelte Anstalter i Beretningsaaret have Lægerne i det Væsentlige bemærket:

Bods-fængslet. Af de i Aarets Løb indkomne Fanger lede ved Indkomsten 49 af følgende Sygdomme:

Dyspepsia chronica 26, Gonorrhoea 2, Phthisis 2, Rheumatismus chronicus 1, Scabies 1, svagt Bryst 17.

De fleste af disse Sygdomme kom dog ikke til videre Udvikling i Fængslet eller gave Anledning til særegne Forholdsregler.

Blandt de sygelige Tilstande har ogsaa i Beretningsaaret Lungetæring indtaget en væsentlig Rang, idet 5 ere opførte paa Sygelisten som behandlede for denne Sygdom, hvoraf 1 er død. Desforuden har Undersøgelsen af de Nyoptagne frembudt mange Individer med mistænkelige Lun-

ger; da de imidlertid for Øvrigt ikke have lidt af sygelige Symptomer under Opholdet, ere de ikke blevne opførte paa Sygelisten. Ingen af de nævnte Tilfælde antages udelukkende at kunne skrives paa Fængselslivets Regning.

Iblandt de betydeligere Sygdomme findes 2 Tilfælde af Epilepsi, hvoraf det ene laa tilbage fra forrige Aar. Det iagttages i Almindelighed som fast Regel, at Fanger med epileptiske Anfald ikke modtages i Bods-fængslet, thi dels ansees denne Straffemaade mindre hensigtsmæssig for saadanne paa Grund af dens stærke Indvirkning paa Sindet og dels kan der ikke under Afsondringen gives dem det omhyggelige Tilsyn og den øjeblikkelige Hjælp, som Anfaldene ofte kræve. Naar enkelte Tilfælde desuagtet ikke kan undgaaes, saa skriver dette sig fra, at der ved Fangernes Indkomst ikke har været tilstrækkelige Oplysninger om Sygdommen eller at der har været Tvivl om Simulation; ikke Faa spille nemlig epileptiske for at komme over i Fællesanstalt.

Et Tilfælde af Skjørbug er forekommet. Under passende Behandling gik det dog hurtigt over.

Af øvrige legemlige Sygdomme have dyspeptiske Tilstande været fremtrædende. Det viser sig dog fremdeles, at Fængslet ikke udelukkende bærer Skylden for dem, idet 26 Individuer allerede ved Indkomsten klagede over Kardialgi med Fordøielsesuordener i større eller mindre Grad, Tilstande, som for Øvrigt for de Fleste strax hævdes eller i al Fald ikke voldte væsentlige Ulemper, men paa den anden Side lader det sig ikke benægte, at de meget let ville optræde, saa at der med Opmærksomhed stadig maa arbeides mod dem.

De katarrhalske Sygdomme optraadte mest i Vaar- og Høstmaanederne; kun 4 viste en heftigere Karakter; de bleve alle helbredede.

Af Diarrhoe optraadte 11, som hindrede Fangen i hans Arbeidsvirksomhed; de vare omtrent ligelig fordelte over det hele Aar.

De chirurgiske Tilfælde vare faa og af liden Betydning.

Sundhedstilstanden maa i det Hele taget siges at have været ret god.

Akershus Strafanstalt. De hyppig forekommende chroniske Gastriter og Kardialgier kan vel for nogen Del regnes at være fremkommen ved Fængselslivet og de forandrede diætiske Forhold, men for en større Del maa de dog ansees at være bevirkede ved uhensigtsmæssig Diæt og slette hygieniske Forhold førend Indkomsten paa Strafanstalten.

Andre Fængselssygdomme forekom ikke; navnlig har der i flere Aar ikke været noget udtalt Tilfælde af Skjørbug.

2 Fanger have i nogle Dage været indlagte paa Rigshospitalet, den ene paa Grund af et indeklemt Brok, den anden for et Benbrud ovenfor Albueledet.

Sundhedstilstanden blandt Fangerne har været god.

Throndhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt. Sundhedstilstanden inden denne Anstalt maa siges at have været ret god, især naar den sammenlignes med Tilstanden blandt Befolkningen i Throndhjems By og nærmeste Omegn, hvor der saa godt som hele Aaret igjennem herskede en mere end almindelig stor Sygelighed, som kulminerede i Aarets sidste Kvartal med en meget udbredt og usædvanlig kontagøs Typhusepidemi.

Ingen af de i Beretningsaaret forekomne Sygdomstilfælde skjønnes at kunne have været fremkaldte ved Opholdet inden Anstalten.

Throndhjems Tugthus. Simple Febre forekom noget hyppigere end sædvanligt.

Af Sygdomme, som kunne tilskrives Fængselslivet, forekom kun et enkelt Tilfælde af Skjørbug hos en Finnepige, som dog under en passende Behandling snart blev rask igjen.

Forøvrigt vare ogsaa i Beretningsaaret Kardialgierne og Dyspepsierne som sædvanligt talrige.

Den almindelige Sundhedstilstand blandt Fangerne maa dog i det Hele taget siges at have været tilfredsstillende, især naar tilbørligt Hensyn tages til al den Skrøbelighed, som gjennem et stort Antal Fanger indbringes, og som i væsentlig Mon bidrager til at gjøre denne mindre god.

For Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt samt Christiania og Bergens Tugthuse er forklaret, at Sundhedstilstanden inden disse Anstalter har været tilfredsstillende.

Med Hensyn til de almindelige hygieniske Forhold ved Strafanstalterne, saasom Kost og Beklædning m. v., er af enkelte af Lægerne fremsat nogle Bemærkninger.

Lægen ved Bods-fængslet har saaledes anført, at Bispisningen i det væsentlige har vist sig hensigtsmæssig. Smaa Afvigelser i det gjældende Reglement, saasom Tilstaaelse af Fladbrød for det almindelige Fangebrød, Grød for Sild hos Kardialgister, have naturligvis fra og til vist sig uundgaaelige. For at raade Bod paa en altfor ensidig Benyttelse af saltede Spiser er det iagttaget at uddele Hestekjødet ferskt saa ofte, som nye Indkjøb har gjort dette muligt, ligesom der enkelte Aar under billige Fiskepriser har været uddelt fersk Sild eller Makrel istedetfor Spegesild. Fra enkelte Fanger er der gjort Indvendinger mod Hestekjødet; det bød dem imod og de kunde ikke fordøje det. Der er imidlertid aldrig fundet Føie til at tage Hensyn til saadanne Klager, saa meget mere som Kjødet altid har været særdeles vel behandlet og for en fordomsfri Gane særdeles velsmagende og det har ogsaa i Virkeligheden vist sig, at det ved alvorlig Afvisning af enhver Utidighed og ved bestemt Nægtelse af Ombytte har ladet sig gjøre at gennemføre dets Benyttelse overalt uden Ulemper; det gjælder overhovedet at stille sig lidt skeptisk ligeover for de Fordringer i Smagsretning, som gjøres gjældende i et Fængsel; kommer man ind paa Indrømmelsernes Omraade,

tager det ingen Ende med Forandringer, og de Fanger ere i Regelen netop de mest fordringsfulde, som ude i Livet have haft det daarligst. Ved at gjøre opmærksom paa, at Hestekjød nu er en Ret, som med Glæde nydes selv af bedre Folk, er med Lethed afskaaret alle Indvendinger.

Derimod gjør Lægen opmærksom paa en anden Spise i Fængslet, som han er tilbøielig til at foreslaa sløifet, det er en Sirupssuppe med Tilsætning af Eddike, der gives hver Tirsdag. Den synes ikke alene usmagelig, men ogsaa temmelig ufordøielig for de fleste Fanger; en stor Del Portioner sendes altid urørte ud igjen og mange klage Dagen efter over Diarrhoer eller andre Fordøielsesforstyrrelser, som de tilskrive Suppen. Da den med Lethed lader sig erstatte med en baade billigere og mere hensigtsmæssig Suppe, er det formentlig bedst at sløife den.

I Anledning af Lægens sidste Bemærkning har Bods-fængslets Inspektion i sammes Indberetning for Beretningsaaret oplyst at Lægen er opfordret til at fremsætte Forslag til Forandring.

Lægen ved Akershus Strafanstalt har fremhævet, at Belægget i Beretningsaaret er steget til noget over 300, men at desuagtet Kubikindholdet af Luft for hver Fange i Sovebarakkerne er upaaklageligt, samt at de i den senere Tid anskaffede Ventilationsovne have vist sig hensigtsmæssige for Luftfornyelsen.

Af Lægen ved Thronhjems Tugthus er oplyst, at Brødet, over hvis Beskaffenhed han i forrige Beretning klagede, ved den nye Overinspektørs Foranstaltning nu er bleven ligesaa godt som det før var slet og tildels daarligt behandlet. De øvrige hygieniske Mangler, som han i sin forrige Beretning paapegede, haaber han ligeledes snart ville blive fjernede eller forbedrede. Det synes, bemærker han videre, som man allerede nu gennem en bedre ordnet og i det Hele taget for Fangerne mere tilfredsstillende Arbeidsvirksomhed, i Forbindelse med den bestemte og samtidig humane Maade, hvorpaa de blive behandlede, tydelig sporer en større Tilfredshed og Arbeidslyst inden Anstalten, eller med andre Ord, det er ligesom der gaar en friskere Luftstrømning gennem den hele Anstalt, hvis velgjørende Virkninger allerede nu ere mærkbare for Alle.

Forøvrigt henleder Lægen Opmærksomheden paa Ønskeligheden af nogle Smaaforandringer ved Kostholdet, saasom at Øllet saavidt muligt ombyttes med Melk, at der tilstaaes en noget rigeligere Anvendelse af Poteter samt at der nu og da, naar saadant uden forøget Udgift kunde ske, maatte tilstedes ferske Kjød- og Fiskepiser, idet han holder sig forvissat om, at disse Forandringer i Længden vilde komme til at virke velgjørende og bidrage til, at de nu saa hyppige Extraforpleininger kunde formindskes om ikke ganske ophøre.

I Anledning af denne Lægens sidste Anførsel skal Departementet tillade sig at bemærke, at der i 1878 er udfær-

diget et nyt Spisereglement for Thronhjems Tugthus, hvorved er taget behørigt Hensyn til Lægens fornævnte Udtalelser.

Endelig indeholdes i enkelte af de af Lægerne afgivne Indberetninger ogsaa nogle Udtalelser angaaende Fangernes Helbredstilstand ved deres Indbringelse og Løsladelse af Strafanstalterne eller om Straffens Indflydelse i sanitær Henseende, hvoraf man skal tillade sig at meddele Følgende:

Bodsfængslet. Af de i Aarets Løb indkomne 174 Fanger havde 127 en god, 47 en svag Helbred. Af de Løsladte vare 130 af god, 44 af svag Helbred. Af disse havde ved Udgangen 89 eller 51,1 % vundet, 74 eller 42,6 % tabt i Vægt, medens 11 eller 6,3 % forbleve uforandrede.

Akershus Strafanstalt og Christiania Tugthus. Lægen ved disse Anstalter har erklæret, at Straffen i sanitær Henseende ikke kan skønnes at have haft nogen skadelig Indflydelse. For nøiere at komme efter, hvorledes Straffen i saa Henseende virker, er der fra Nytaar 1878 indført Veining af alle Fangerne en Gang aarlig samt ved deres Indbringelse i og Løsladelse af bemeldte Anstalter.

Bergens Tugthus. Nogen skadelig Virkning af Straffen er ikke iagttaget. Af de indkomne Fanger vare 4 syge ved Indkomsten. De Løsladte have alle været friske med Undtagelse af en Fange, der led af epileptiske Anfald.

G. Arbeidsvirksomheden.

Arbeidsvirksomheden ved Rigets Strafarbeidsanstalter er i Beretningsaaret drevet paa samme Maade som tidligere.

Følgende Oversigt viser omtrentlig, hvor stor Del af Fangeantallet, procentvis beregnet, har været beskæftiget for offentlig Regning, for privat Regning eller i Anstalternes egen Tjeneste, samt hvor stor Del har været arbeidsdygtige:

Strafanstalterne.	Beskæftigede			Arbeidsdygtige.
	for offentlig Regning.	for privat Regning.	i Anstalternes egen Tjeneste.	
	%	%	%	%
ved Bodsfængslet	53,2	23,2	23,2	0,4
- Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	53,8	19,3	22,5	4,4
- Bergenhus Do. Do.	78	5	9	8
- Thronhjems Do. Do.	70,9	4,1	18	7
- Christiania Tugthus.	65,6	13,3	14,6	6,5
- Bergens Do.	73,2	16,3	6	4,5
- Thronhjems Do.	56,2	26,3	11,5	6,0
I Gjennemsnit for alle Anstalter	64,4	15,4	15,0	5,2

Det vil af Oversigten sees, at Størstedelen af Fangerne ligesom tidligere have været beskæftigede for offentlig Regning. Ved denne Opgave maa dog gjøres samme Be-

mærkning som ved den lignende for Aaret 1876, at den neppe er ganske korrekt, men at den dog i det Store tilnærmelsesvis angiver det sande Forhold.

De ved Anstalterne drevne Arbeidsgrene have i det Væsentlige været de samme som tidligere.

Det omtrentlige gennemsnitlige Antal Fanger, der i Beretningsaaret har været beskæftiget ved hver af de væsentligste Arbeidsgrene vil sees af følgende Sammenstilling:

	Bodsfængslet.		Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Bergenshus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Throndhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Christiania Tugthus.		Bergens Tugthus.		Throndhjems Tugthus.		Tilsammen.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.
Snedkerarbeide	33	-	35	-	33	-	14	-	11	-	23	-	9	-	158	-
Skomagerarbeide	17	-	28	-	1	-	7	-	9	-	8	-	7	-	77	-
Skrædderarbeide	6	-	20	-	-	-	2	-	5	-	-	-	3	-	36	-
Stenhuggerarbeide	-	-	52	-	-	-	1	-	17	-	-	-	-	-	70	-
Smedearbeide	11	-	36	-	-	-	3	-	8	-	1	-	2	-	61	-
Spinding, Vævning og dermed i Forbindelse staaende Arbeider	30	-	24	-	-	-	-	-	38	109	-	2	25	24	117	135
Kurvmagerarbeide og Stelmagerarbeide	23	-	9	-	-	-	10	-	-	-	3	-	-	-	45	-
Malararbeide	5	-	6	-	2	-	2	-	-	-	3	-	2	-	20	-
Bagning	-	-	10	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	12	-
Mattebinding og Drevplukning	13	-	-	-	4	-	-	-	5	-	5	-	-	-	27	-
Dreierarbeide	5	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	8	-
Bødkerarbeide	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	4	-	4	-	10	-
Vask	-	-	-	-	-	-	-	-	2	35	-	2	-	3	2	40
Syning og Strikning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	-	11	-	35	-	68
Klistring af Æsker	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	-
Sækkesyning	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-
Notbinding	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	15	-

Ogsaa ved denne Opgave maa gjentages samme Bemærkning som i Beretningen for 1876 er gjort ved en lignende Opgave for bemeldte Aar, at den paa Grund af manglende Optegnelser ved Anstalterne ikke er fuldstændig og derfor kun tilnærmelsesvis angiver det virkelige Forhold.

Ligesom i forrige Beretning meddeles her en Opgave over, hvormange af det samlede Antal Fangedage har været Dage med Arbeide eller virkelige Arbeidsdage og hvormange Dage uden Arbeide — d. e. Helligdage, Sygedage, Dage, hvori Arbeidsfrihed paa Grund af Sygelighed har været tilstaaet samt Dage i Strafcelle uden Sysselsættelse — eller uproduktive Dage:

	Samlet Antal Fangedage.	Deraf		Procent	
		Dage med Arbeide.	Dage uden Arbeide.	Dage med Arbeide.	Dage uden Arbeide.
Bodsfængslet	72383	59968	12415	82,85	17,15
Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	104821	83946	20875	80,09	19,91
Bergenshus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	19131	14670	4461	76,68	23,32
Throndhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt	23137	*17920	5217	77,45	22,55
Christiania Tugthus	107310	87558	19752	81,59	18,41
Bergens Do.	24701	19,811	4890	80,20	19,80
Throndhjems Do.	57373	44906	12467	78,27	21,73

*) For Throndhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt er under Dage med Arbeide medregnet 1658 Dagsværk, hvori er udført Arbeide dels for Anstalten selv og dels for Fæstningen, men som ikke have været førte i Regning saaledes at nogen Indtægt af samme er kommen Anstalten tilgode.

B. No. 3.

Som Middel til at opmuntre Fangerne til Flid og god Opførsel er ved Fællesstrafarbeidsanstalterne ligesom tidligere anvendt Tillægskost — enkelt eller dobbelt Portion.

Det gennemsnitlige Antal af Fanger, der i Beretningsaaret have været tilstaaede enkelt eller dobbelt Portion Tillægskost ved disse Anstalter vil sees af nedenstaaende Opgave:

	Enkelt Portion Tillægskost			Dobbelt Portion Tillægskost			Tilsammen		
	Mp.	Kp.	tils.	Mp.	Kp.	tils.	Mp.	Kp.	tils.
Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	72,76	-	72,76	160,00	-	160,00	232,76	-	232,76
Bergenhus Do. Do.	12,07	-	12,07	30,29	-	30,29	42,36	-	42,36
Thronhjems Do. Do.	13,55	-	13,55	28,55	-	28,55	42,10	-	42,10
Christiania Tugthus	11,01	34,95	45,96	88,02	125,83	213,85	99,03	160,78	259,81
Bergens Do.	9,44	5,05	14,49	31,84	11,53	43,37	41,28	16,58	57,86
Thronhjems Do.	40,42	43,63	84,05	16,24	9,68	25,92	56,66	53,31	109,97

Procentvis beregnet i Forhold til det gennemsnitlige daglige Fangebelæg fremkommer følgende Resultat:

	Gjennemsnitlig daglig Fangebelæg.	Med enkelt Portion Tillægskost.	Med dobbelt Portion Tillægskost.	Tilsammen med Tillægskost.	Uden Tillægskost.
		%	%	%	%
Akershus Fæstnings Straf- arbeidsanstalt	287,18	25,3	55,7	81,0	19,0
Bergenhus Fæstnings Straf- arbeidsanstalt	52,41	23,0	57,8	80,8	19,2
Thronhjems Fæstnings Straf- arbeidsanstalt	63,39	21,4	45,0	66,4	33,6
Christiania Tugthus	294,00	15,6	72,7	88,3	11,7
Bergens Tugthus	67,67	21,4	64,1	85,5	14,5
Thronhjems Tugthus	157,19	53,5	16,5	70,0	30,0

Afsætningen af hvad der tilvirkes ved Anstalterne er foregaaet paa samme Maade som tidligere. Man tillader sig her at meddele en Opgave over Værdien af hvad der i Beretningsaaret er leveret og afhændet direkte fra Anstalterne og gennem Udsalgene samt af hvad der er udført for og leveret til Anstaltens eget Brug:

	Direkte fra Anstal- terne.	Gjennem Ud- salgene.	Til An- staltens eget Brug.	Til- sammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Bodsfængslet	17053,78	41851,07	13866,49	72771,34
Akershus Fæstnings Straf- arbeidsanstalt	51490,68	40078,67	21076,99	112646,34
Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	—	38522,36	2057,09	40579,45
Thronhjems Fæstnings- Strafarbeidsanstalt	298,90	24721,10	2629,70	27649,70
Christiania Tugthus	186342,91	54331,55	25984,40	266658,86
Bergens Do.	4599,67	40512,73	3226,59	48338,99
Thronhjems Do.	17380,83	5697,41	11617,00	34695,24

Til nærmere Oplysning om Værdien af Beholdningerne af Fabrikata ved Beretningsaarets Begyndelse og Slutning ved hver af Strafanstalterne, hidsættes følgende Oversigt:

	Værdien af Beholdningerne af Fabrikata:	
	1. Januar 1877	31. Decbr. 1877
	Kr.	Kr.
ved Bodsfængslet	7335,08	6831,81
- Akershus Fæstnings Straf- arbeidsanstalt	11874,88	17165,37
- Bergenhus Fæstnings Straf- arbeidsanstalt	2963,17	3530,26
- Thronhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt	637,07	982,20
- Christiania Tugthus	29076,00	52941,21
- Bergens do.	4796,41	4994,38
- Thronhjems do.	13843,72	8398,57

Som det af denne Oversigt vil sees, er Værdien af Fabrikatbeholdningerne i Beretningsaaret ikke ubetydeligt forøgede ved Akershus Strafanstalt og Christiania Tugthus, hvilket væsentlig hidrører fra et forøget Fangebelæg og forandrede Arbeidsforhold ved disse Anstalter. For den sidstnævnte Anstalts Vedkommende bortfaldt saaledes den i længere Tid hafte Leverance af Klæde til Armeen, hvorfor forskellige Gjenstande maatte oparbejdes for at søges afhændede gennem Udsalget. Nye Arbejdsfelter ville imidlertid efterhaanden blive søgte erhvervede for at undgaa en for stor Ophobning af Fabrikater.

Endelig skal man tillade sig at meddele følgende Oversigt over Nettoudbyttet af Arbeidsvirksomheden ved Rigets Strafanstalter i Beretningsaaret:

	Bodsfængslet.	Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.	Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.	Throndhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt.	Christiania Tugthus.	Bergens Tugthus.	Throndhjems Tugthus.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Bruttoindtægterne have udgjort	72771,34	112646,34	40579,45	27649,70	266658,86	48338,99	34695,24
Udgifterne til Materialier m. V. have andraget til	42507,42	78703,26	8214,05	11701,09	143170,44	31126,00	7297,30
Igjen	30263,92	33943,08	32365,40	15948,61	123488,42	17212,99	27397,94
Tillægges eller fratrækkes Forøgelsen eller Formindskelsen af Totalsummerne af Beholdningerne af Materialier m. V. .	+ 4885,46	+ 20381,09	÷ 8481,74	÷ 729,72	÷ 24643,37	+ 6144,53	÷ 9599,89
udkommer	35149,38	54324,17	23883,66	15218,89	98845,05	23357,52	17798,05

som den rene Indtægt af Fangernes Arbeide.

Fordeles nu Arbeidsfortjenesten paa det gennemsnitlige daglige Fangebelæg fremkommer følgende Resultat:

	Gennemsnitlig daglig Fangebelæg.	Udbytte for hver Fange.		
		for Aaret.	daglig.	pr. Arbeidsdag.
		Kr.	Kr.	Kr.
Bodsfængslet	198,31	177,24	0,49	0,58
Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	287,18	189,16	0,52	0,62
Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	52,41	455,71	1,25	1,50
Throndhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt	63,39	240,08	0,66	0,79
Christiania Tugthus	294,00	336,21	0,92	1,11
Bergens Do.	67,67	345,17	0,95	1,14
Throndhjems Do.	157,19	113,23	0,31	0,37

Aaret er regnet til 304 Arbeidsdage.

Fordeles Arbeidsfortjenesten paa de virkelige Arbeidsdage stiller Forholdet sig saaledes:

	pr. virkelig Arbeidsdag.
	Kr.
Bodsfængslet	0,59
Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	0,65
Bergenhus Do. Do.	1,63
Throndhjems Do. Do.	0,94
Christiania Tugthus	1,13
Bergens Do.	1,18
Throndhjems Do.	0,40

Efter disse almindelige Oplysninger skal Departementet i Korthed tillade sig at anføre, hvad der i de indkomne Beretninger forøvrigt er meddelt vedkommende Arbeidsvirksomheden ved de enkelte Anstalter:

Bodsfængslet. Ved Fængslets Arbeidsdrift, der drives paa samme Maade som i flere Aar har været Tilfældet,

er der i Beretningsaaret ikke indtraadt nogen Forandring.

Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt. Arbeidsvirksomheden, der har været den samme som i foregaaende Aar, er i Beretningsaaret bleven noget udvidet paa Grund af et forøget Fangebelæg. Ingen Maskiner ere anskaffede. Af de af Storthinget i 1876 til Indkjøb af Træmaterialier ekstraordinært bevilgede Kr. 12000, af hvilken Bevilgning i 1876 blev brugt Kr. 5882,97, er i Beretningsaaret anvendt Restbeløbet med Kr. 6117,03.

Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt. Arbeidsvirksomheden blev i den sidste Del af Beretningsaaret paa Grund af Anstaltens paatænkte Nedlæggelse søgt indskrænket og ordnet saaledes, at den efterhaanden og med mindst mulige Afbræk for Anstalten kunde overføres til Bergens Tugthus.

Throndhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt. Paa Grund af det forøgede Fangebelæg er i Beretningsaaret Arbeidsvirksomheden bleven noget udvidet, hvilket navnlig gjælder det mere lønnende og mest efterspurgte Arbeide, Snedkerarbeidet med de dertil hørende Underafdelinger samt Skomager- og Kurvmagerarbeidet.

Christiania Tugthus. I det Væsentligste er Arbeidsvirksomheden ogsaa i Beretningsaaret drevet paa samme Maade som tidligere. Dog er i samme foretaget nogen Forandring som Følge af at Leverance af Klæde til Armeen bortfaldt. Spinding og Vævning er saaledes bleven betydelig indskrænket, medens derimod Kvindefangerne ere søgte beskæftigede med Søm i meget større Udstrækning end tidligere. Ligeledes har Stenhuggerarbeidet været noget indskrænket paa Grund af at Mandsfangernes Antal er aftaget og Arbeidet er lidet lønnende.

Af Maskiner er i Beretningsaaret anskaffet: 4 mekaniske Vævstole for Kr. 3883,61.

Af Storthinget i 1874 var til Anskaffelse af 6 mekaniske Vævstole bevilget Kr. 6800. 2 af disse bleve anskaffede i forrige Beretningsaar for et Beløb af Kr. 2120,90.

Det bemærkes, at de nævnte 4 Vævstole bleve anskaffede, forinden det endnu var afgjort, at Tugthuset ikke fremtidig vilde erholde nogen Leverance af Klæde til Armeen.

1 Exhaustor for Kr. 1392,30.

Tørringen af alle vævede og farvede Gjenstande foregik før i Farveribygningens 3die Etage paa den saakaldte Tørreramme. Da dette Lokale ikke var hensigtsmæssigt paa Grund af den afsides Beliggenhed, den lange Tid Tørringen tog og det betydelige Kulforbrug, der krævedes, flyttede man de Jernrør, der vare indlagte paa den gamle Tørreramme, hen til det over det nye Maskinhus værende rummelige Loft, der paa Grund af Varmen ikke, saaledes som oprindeligt paatænkt, kunde benyttes til Oplagssted for Uld, og anvendte samme som Tørreramme. Man ledede Spild dampen fra Maskinen gennem Rørene. For at blive af med Fugtigheden var det imidlertid nødvendigt at anskaffe en Exhaustor. Ved dette Arrangement er opnaaet en hensigtsmæssigere Ordning af Tørringen og en betydelig Besparelse.

2 Strikkemaskiner à Kr. 254,60

2 Symaskiner for respektive 100 Kr. og 120 Kr.

Derimod opgav man efter at det var bleven afgjort, at Tugthuset ikke vilde erholde nogen Leverance af Klæde til Armeen og Fabrikvirksomheden saaledes maatte søges indskrænket, at lade anskaffe en Loketmaskine og en Karde maskine, hvortil af Stortinget i 1877 var bevilget respektive 2400 og 1600 Kroner, hvorfor nævnte Beløb bleve beordrede inddragne under Statskassens kontante Beholdning.

Bergens Tugthus. I Beretningsaaret er ikke skeet anden Forandring i Arbeidsvirksomheden end den, som har været en nødvendig Følge af Kvindefangernes Overflyttelse til Christiania Tugthus og Anstaltens Overgang til udelukkende Mandsfangeanstalt.

Thronhjems Tugthns. Arbeidsvirksomheden har i Beretningsaaret omfattet omtrent de samme Arbeidsgrene som tidligere.

Karding og Spinding har som tidligere af Mandsfangerne for en Del været udført ved Hjælp af Maskiner; men da disse viste sig i alle Henseender at være uhensigtsmæssige

— de drives nemlig med Haandkraft og fordre saaledes Anvendelsen af et uforholdsmæssigt stort Antal Fanger — og derhos paa Grund af Ælde og stærk Slitage levere et daarligt Fabrikat, formener Bestyreren, at de i den nærmeste Fremtid bør sløifes.

Med Hensyn til Arbeidsvirksomheden bemærker Bestyreren iøvrigt følgende:

„Naar der stilles Spørgsmaal om, hvorvidt de forskellige Arbeidsgrene have vist sig hensigtsmæssige for Fangerne og lønnende for Anstalten, maa Svaret for de væsentligste Grenes Vedkommende blive et dobbelt Nei; det kan nemlig paa den ene Side vel neppe tænkes en Beskæftigelse mere sløvende og al Tænkning nedbrydende end i Maaneder, ja i Aar at træde et Rokkehjul; det udtryksløse og stirrende Blik, der paa Arbeidsværelset fra Morgen til Aften følger Rokkehjulets Omdreining, forlader ikke den Spindende, selv naar han befinder sig ude i Gaardspladsen til Bevægelse. Notbinding er jo en meget bedre Beskæftigelse forsaavidt, men heller ikke anbefalelsesværdig uden for enkelte gamle og til ethvert andet Arbeide uskikkede Individuer.

Og ligesaa lidt som disse tvende Arbeidsgrene ere hensigtsmæssige for Fangerne, ere de paa den anden Side lønnende for Anstalten, hvorfor det vil blive forsøgt saa snart som muligt at faa dem sløifede; de ere allerede i Beretningsaaret noget indskrænkede paa samme Tid, som der er gjort Bestræbelser for at udvikle de allerede i Gang værende Haandværksarbeider.“

H. Forpleiningen.

Fangernes Bespisning foregaar udelukkende for Anstaltens egen Regning.

I de ved Anstalterne gjældende Spisereglementer for Fangerne er ingen Forandring foregaaet i Aarets Løb.

Følgende Oversigt viser, hvad Bespisningen af Fangerne, naar Lønninger til Køkkenbetjentene saavel som Udgifter til Brændsel og Inventarium ikke medregnes og der bortsees fra de ved Salg af Affald m. V. fra Spiseindretningerne faldne Indtægter, der i Regnskaberne ere opførte under „Diverse Indtægter“, har kostet ved de forskellige Anstalter i Aaret 1877:

	Bodsfængslet.	Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.	Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.	Thronhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt.	Christiania Tugthus.	Bergens Tugthus.	Thronhjems Tugthus.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
De kontante Udgifter andrage efter Statsregnskabet til	25834,23	42051,53	7203,00	8768,40	39734,71	10005,86	20303,90
Tillægges Værdien af Beholdningerne den 1ste Januar 1877	1182,09	1546,50	645,30	1222,27	4159,97	775,43	1798,97
og fratrækkes Værdien af Beholdningerne den 31te December 1877	27016,32	43598,03	7853,30	9990,67	43894,68	10781,29	22102,87
udkommer	2407,82	2764,86	367,17	1141,32	5287,52	954,60	2192,58
	24608,50	40833,17	7486,13	8849,35	38607,16	9826,69	19910,29

som den virkelige Udgift til Fangernes Bespisning.

Fordelt paa det gennemsnitlige daglige Fangebelæg har Udgifterne ved Fangernes Bispising udgjort:

	Gennemsnitlig daglig Fangebelæg.	Aarlig pr. Fange.	Daglig pr. Fange.
		Kr.	Kr.
Ved Bodsfængslet	198,31	124,09	0,34
- Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	287,18	142,19	0,39
- Bergenhus Do. Do.	52,41	142,84	0,39
- Thronhjems Do. Do.	63,39	139,60	0,38
- Christiania Tugthus	294,00	131,32	0,36
- Bergens Do.	67,67	145,21	0,40
- Thronhjems Do.	157,19	126,66	0,35

I Aarene 1875 og 1876 udgjorde ifølge Beretningerne for samme Aar Udgiften til Fangernes Bispising, beregnet paa samme Maade som ovenfor og fordelt paa det gennemsnitlige daglige Fangebelæg:

	1875.			1876.		
	Gennemsnitlig daglig Fangebelæg.	Aarlig pr. Fange.	Daglig pr. Fange.	Gennemsnitlig daglig Fangebelæg.	Aarlig pr. Fange.	Daglig pr. Fange.
		Kr.	Kr.		Kr.	Kr.
Ved Bodsfængslet	168,10	129,60	0,35	187,63	116,84	0,32
- Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt .	245,00	143,64	0,39	267,11	142,54	0,39
- Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	52,23	138,60	0,38	55,24	130,66	0,36
- Thronhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt	56,41	131,32	0,36	58,11	135,11	0,37
- Christiania Tugthus	277,00	139,00	0,38	298,55	130,20	0,36
- Bergens Do.	98,42	150,68	0,41	79,60	143,93	0,39
- Thronhjems Do.	164,00	116,08	0,32	167,63	115,22	0,32

Antallet af Dage med ordinær Fangekost og af Dage med Sygekost i Beretningsaaret vil sees af følgende Opgave:

	Samlet Antal Fangedage.	Deraf	
		Dage med ordinær Fangekost.	Dage med Sygekost.
ved Bodsfængslet	72383	71433	950
- Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	104821	100968	3853
- Bergenhus Do. Do.	19131	18527	604
- Thronhjems Do. Do.	23137	21874	1263
- Christiania Tugthus	107310	105658	1652
- Bergens Do.	24701	23935	766
- Thronhjems Do.	57373	52347	5026

Procentvis beregnet i Forhold til det samlede Antal af Fangedage fremkommer følgende Resultat:

	Dage med ordinær Fangekost.	Dage med Sygekost.
	%	%
ved Bodsfængslet	98,69	1,31
- Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt . . .	96,32	3,68
- Bergenhus Do. Do.	96,84	3,16
- Thronhjems Do. Do.	94,54	5,46
- Christiania Tugthus	98,46	1,54
- Bergens Do.	96,90	3,10
- Thronhjems Do.	91,24	8,76

Ved denne Opgave maa dog mærkes, at under Dage med ordinær Fangekost er medregnet de Dage, hvori Fanger have hensiddet i Strafcelle paa Vand og Brød. Antallet af saadanne Dage ere imidlertid saa ringe, at de ere uden mærkbar Indflydelse paa foranstaaende Resultater.

Videre vil af nedenstaaende Oversigt sees, hvormange af det samlede Antal Sygekostdage have været Dage med hel Sygekost, med halv Sygekost eller paa Diæt:

	Samlet Antal Dage med Sygekost.	Deraf		
		Dage med hel Sygekost	Dage med halv Sygekost.	Dage med Diæt.
ved Bodsfængslet	950	231	*) 565	154
- Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	3853	2437	1049	367
- Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	604	511	75	18
- Thronhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt	1263	1079	164	20
- Christiania Tugthus	1652	1150	66	436
- Bergens Do.	766	576	88	102
- Thronhjems Do.	5026	4477	413	136

Procentvis beregnet i Forhold til det samlede Antal Fangedage stiller Forholdet sig saaledes:

	Dage med hel Sygekost.	Dage med halv Sygekost.	Dage med Diæt.
	%	%	%
ved Bodsfængslet	0,32	0,78	0,21
- Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	2,33	1,00	0,35
- Bergenhus Do. Do.	2,67	0,39	0,10
- Thronhjems Do. Do.	4,66	0,71	0,09
- Christiania Tugthus	1,07	0,06	0,41
- Bergens Do.	2,33	0,36	0,41
- Thronhjems Do.	7,80	0,72	0,24

*) Dage med Mellemdiæt der omtrent svarer til halv Sygekost ved de øvrige Anstalter.

Endelig meddeles en Opgave over hvormange Tillægskostportioner — enkelte og dobbelte — der er uddelt ved hver af Strafanstalterne i Beretningsaaet med Tilføiende af hvor stor Procent af det gennemsnitlige daglige Fangebelæg har erholdt saadan Tillægskost:

	Enkelt Portion Tillægskost.	Dobbelt Portion Tillægskost.	Procent af det gennem- snitlige dag- lige Fange- belæg.	
			enkelt Portion Tillægskost.	dobbelt Portion Tillægskost.
ved Bodsfængslet	18780	22689	25,9	31,3
- Akershus Fæstnings Strafarbeids- anstalt	26557	58402	25,3	55,7
- Bergenhus Fæstnings Strafarbeids- anstalt	4406	11057	23,0	57,8
- Thronhjems Fæstnings Straf- arbeidsanstalt	4947	10421	21,4	45,0
- Christiania Tugthus	16776	78054	15,6	72,7
- Bergens Do.	5293	15834	21,4	64,1
- Thronhjems Do.	30677	9462	53,5	16,5

Som det vil sees af disse Opgaver har der ogsaa i Beretningsaaet været en ikke liden Forskjel ved de forskellige Anstalter ikke alene i Forholdet mellem Dage med ordinær Fangekost og Dage med Sygekost, men ogsaa og fornemmelig i Anvendelsen af Tillægskost.

Anstalternes Kjøkkenbetjening har været den samme som tidligere.

I. Bygningerne.

Ved Bodsfængslet blev den i forrige Beretning omhandlede Poteteskjelder, hvortil af Stortinget i 1876 extraordinært blev bevilget 1000 Kroner, opført med en Udgift af Kr. 1381,06.

Af andre Arbeider vedkommende Fængslets Bygninger, der udførtes i Beretningsaaet, omhandles i Direktørens Beretning følgende:

Magasinets 2de Udgangsdøre blev paa Grund af et Rømningsforsøg bepantsrede og forstærkede; foruden de 2de tidligere blev endvidere 4 Celler indrettede til Sikkerhedsceller, idet Cellegulvene blev forstærkede; alle Celler blev derhos forsynede med hensigtsmæssige Skodder.

Den ene af Skorstenspiberne i den høire Betjentbolig, der altid har været tilbøielig til at brænde, blev fra en 9 Toms Pibe, i første Etage endogsaa kun 6 Toms, forandret til en 18 Toms Pibe, hvorhos samtlige Piber paa Taget blev opmurede af Sten, medens de før vare af Jernrør, hvilket i Tilfælde af Brand ansaaes betænkeligt.

Lodpiberne i selve Fængselsbygningen blev inspicerede af Brandvæsenet, hvorved Feierdørene fandtes at være indmurede for nær Tagets Træværk; de blev derfor flyttede længere ned og ombyttede med dobbelte Feierdøre. — I Kjøkkenet, hvor der altid har været megen Damp, blev opmuret en 3 Alens Damppipe, der fuldstændig har svaret til Hensigten. Endelig er det indvendige Fængselslokale bleven oppudset og farvet.

Ved Akershus Strafanstalt er i Beretningsaaet ingen nye Byggeforetagender udførte; kun almindelige Reparationsarbeider til Bygningernes Vedligeholdelse have været nødvendige.

Ved Bergenhus Fæstnings Strafanstalt blev der paa Grund af Anstaltens forestaaende Nedlæggelse kun foretaget de allernødvendigste Vedligeholdelsesarbeider.

For Thronhjems Fæstnings Strafanstalts Vedkommende er — som berørt i forrige Beretning — indledet Vand og anbragt en Brandstænder med Tilbehør i Anstaltens Gaardsrum samt anskaffet de fornødne Slinger m. V. Det nævnte Arbeide, der var anslaaet til Kr. 360, kostede Kr. 382,98. Forøvrigt er foretaget en Reparation af Anstaltens Kjældere samt udført fornødne mindre Reparationsarbeider paa Bygningerne.

Ved Christiania Tugthus er ikke udført noget nyt Bygningsarbeide eller nogen større Reparation, men alene mindre Vedligeholdelsesarbeider.

Ved Bergens Tugthus er i den sidste Del af Beretningsaaet som Følge af, at Bergenhus Strafanstalt blev besluttet nedlagt og sammes Fangebelæg overflyttet til Bergens Tugthus, foretaget forskellige Reparationer, Udbedringer og Forandringer saavel med Bygningerne som de Anstalten omgivende Gjerder m. V. væsentlig for at skaffe tilstrækkeligt Arbeidsrum til det forøgede Fangebelæg samt for at sikre mod Undvigelse.

Til Udførelsen af disse Forandringer blev foruden det for Budgetterminen 1877—78 til Bygningernes Vedligeholdelse bevilgede Beløb 1200 Kroner endvidere under samme Konto anvendt et Beløb af Kr. 1999,11, i hvilken Anledning forøvrigt nærmere henvises til Regjeringens underdanigste Indstilling af 16de November 1877, der ligger til Grund for den Kongl. Resolution af 3die December s. A. angaaende Nedlæggelsen af Bergenhus Strafanstalt og Overflyttelsen af denne Anstalts Fangebelæg til Bergens Tugthus.

Ved Thronhjems Tugthus er i Beretningsaaet ingen nye Byggeforetagender udført, men kun almindelige Vedligeholdelsesarbeider.

K. Indtægter og Udgifter.

Efter Statsregnskabet hidsættes følgende Opgave over Indtægter og Udgifter ved Rigets Strafarbeidsanstalter i Aaret 1877:

A. Indtægter.

	Tilskud af Statskassen	Indtægter af Arbeids- driften.	Forskjellige Indtægter.	Tilsammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Bodsfængslet	82691,12	72771,34	*) 990,06	156452,52
Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	95858,68	112646,34	4994,46	213499,48
Bergenhus Do. Do.	÷ 8352,64	40579,45	439,35	32666,16
Thronhjems Do. Do.	18566,49	27649,70	498,39	46714,58
Christiania Tugthus	51334,42	266658,86	4221,71	322214,99
Bergens Do.	24551,82	48338,99	924,00	73814,81
Thronhjems Do.	49256,67	34695,24	985,10	84937,01
Tilsammen	313906,56	603339,92	13053,07	930299,55

*) Herunder indbefattet Indtægter af Fængslets Jordvei.

B. Udgifter:

	Lønninger. m. V.	Fangernes Bespisning.	Fangernes Beklædning.	Belysning.	Brændsel.	Renholdelse.	Sygeudgifter.	Understøttelse til udgaaende Fanger.	Inventarium.	Bygningernes Vedligeholdelse.	Skatter og Afgifter.	Skrivematerialier og Protokoller.	Forskjellige Udgifter.	Materialier m. V. til Arbejdsdriften.	Extraordinære Udgifter.	Tilsammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Bodsfængslet	1) 47805,68	25834,23	6160,18	2) 7242,07	8011,88	1170,14	771,50	4637,84	1950,98	3888,48	417,23	436,79	3) 3621,37	4) 43123,09	1381,06	156452,52
Akershus Fæstnings Straf- arbejdsanstalt	57984,13	42051,53	7739,56	5) 3496,12	6834,20	1552,38	1496,22	1927,30	3385,24	4160,54	419,29	538,70	3211,01	6) 72586,23	6117,03	213499,48
Bergenhus Fæstnings Straf- arbejdsanstalt	7) 12611,89	7208,00	1246,84	5) 840,21	350,14	469,40	545,76	477,06	186,28	127,00	100,00	142,71	146,82	8214,05	„	32666,16
Thronhjems Fæstnings Straf arbejdsanstalt	16625,89	8768,40	1628,58	1990,67	2238,19	793,82	690,24	433,93	643,85	880,88	46,90	124,24	147,90	11701,09	„	46714,58
Christiania Tugthus	71868,71	39734,71	6630,08	6350,27	24150,68	4227,68	1768,02	4056,88	2554,61	4899,79	5774,13	397,07	2748,32	8) 143170,44	3883,60	322214,99
Bergens Do.	21516,68	10005,86	1081,44	5) 643,51	1987,26	539,95	210,32	1897,77	460,20	2122,23	833,67	113,38	1276,54	31126,00	„	73814,81
Thronhjems Do.	31659,71	20303,90	4537,50	5) 3632,21	5514,49	2078,30	1129,02	3444,42	1749,93	1605,16	1134,40	288,74	538,30	7297,30	23,63	84937,01
Tilsammen	260072,69	153906,63	29024,18	24195,06	49086,84	10831,67	6611,08	16875,20	10931,09	17684,08	8725,62	2041,63	11690,26	317218,20	11405,32	930299,55

1. I Beløbet er indbefattet Procenter til Værksmesteren og Værksassistenten vedkommende Aaret 1876 med Kr. 246,35.
2. I Beløbet er indbefattet betalt Gjæld fra 1876 med Kr. 1029,40, saa Belysningsudgifterne for 1877 udgjøre Kr. 6212,67.
3. Herunder indbefattet Udgifterne ved Driften af Aagebergløkken.
4. Herunder indbefattet Udgifterne ved Fællesudsalget for 1877 med Kr. 625,04 samt betalt Gjæld for Andel i Udgifterne ved Fællesudsalget i 4de Kvartal 1876 Kr. 615,67; fratrækkes disse sidste bliver Udgifterne til Materialier Kr. 42507,42.
5. Statsregnskabs Konto „Lys og Brænde“ her efter modtagen Opgave fordelt paa Kontoerne Belysning og Brændsel.
6. Heri er indbefattet Udgifter vedkommende Fællesudsalget Kr. 1062,94.
7. Herunder er medregnet Beløbet for det til Betjentene fra det militære Brødbageri leverede Brød Kr. 201,88.
8. Herunder er medtaget Udgiften vedkommende Fællesudsalget Kr. 3061,11.

Tages Hensyn til den i Bestyrernes Indberetninger opgivne Værdi af vedkommende Beholdninger saavel som

Gjæld ved Beretningsaarets Begyndelse og Slutning har den virkelige Udgift paa nedenstaaende Konti været følgende:

	Bods- fængslet.	Akershus Fæstnings Straf- arbeids- anstalt.	Bergenhus Fæstnings Straf- arbeids- anstalt.	Thron- dhjems Fæst- nings Straf- arbeids- anstalt.	Christiania Tugthus.	Bergens Tugthus.	Thron- dhjems Tugthus.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Lønninger	47503,96	57596,13	12597,19	16208,29	71888,51	21516,68	31659,71
Fangernes Bespising	24608,50	40833,17	7486,13	8849,35	38607,16	9826,69	19910,29
Fangernes Beklædning	5660,35	7414,56	1595,24	1898,77	6744,54	1081,44	4537,50
Belysning	6198,99	4671,85	840,21	1993,60	6250,44	603,51	3630,61
Brændsel	8115,11	6588,00	467,21	2032,64	22240,85	1198,33	4550,60
Renholdelse	1184,29	1560,07	469,40	788,02	4203,28	562,55	2037,89
Sygeudgifter	771,50	1790,44	545,76	690,24	1768,02	210,32	1129,02
Understøttelse til udgaaende Fanger . . .	4637,84	1927,30	495,06	430,16	4035,50	1897,77	3444,42
Inventarium	1950,98	3385,24	186,28	643,85	2554,61	460,20	1749,93
Bygningernes Vedligeholdelse	3956,57	4160,54	127,00	880,88	4913,04	2122,23	1605,16
Skatter og Afgifter	417,23	419,29	100,00	46,90	5774,13	833,67	1134,40
Skrivematerialier og Protokoller	396,76	535,00	142,71	124,24	397,07	113,38	288,74
Forskjellige Udgifter	3324,74	3211,00	146,82	147,90	2748,32	1276,54	538,30
Tilsammen	108726,82	134092,60	25199,01	34734,84	172125,47	41703,31	76216,57

Fordeles disse paa det gennemsnitlige daglige Fangebelæg, vil det sees, at den virkelige Udgift pr. Fange paa hver af de nævnte Konti i Beretningsaaret har udgjort:

	Bods- fængslet.	Akershus Fæstnings Straf- arbeids- anstalt.	Bergenhus Fæstnings Straf- arbeids- anstalt.	Thron- dhjems Fæst- nings Straf- arbeids- anstalt.	Christiania Tugthus.	Bergens Tugthus.	Thron- dhjems Tugthus.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Lønninger	239,55	200,56	240,36	255,69	244,52	317,96	201,41
Fangernes Bespising	124,09	142,19	142,84	139,60	131,32	145,21	126,66
Fangernes Beklædning	28,54	25,82	30,44	29,95	22,94	15,98	28,87
Belysning	31,26	16,27	16,03	31,45	21,26	8,92	23,10
Brændsel	40,92	22,94	8,91	32,06	75,65	17,71	28,95
Renholdelse	5,97	5,43	8,96	12,43	14,30	8,31	12,96
Sygeudgifter	3,89	6,23	10,41	10,89	6,01	3,11	7,18
Understøttelse til udgaaende Fanger . . .	23,39	6,71	9,45	6,79	13,72	28,04	21,91
Inventarium	9,84	11,79	3,55	10,16	8,69	6,80	11,13
Bygningernes Vedligeholdelse	19,95	14,49	2,42	13,90	16,71	31,36	10,21
Skatter og Afgifter	2,10	1,46	1,92	0,74	19,64	12,32	7,22
Skrivematerialier og Protokoller	2,00	1,86	2,72	1,96	1,35	1,68	1,84
Forskjellige Udgifter	16,76	11,18	2,80	2,33	9,35	18,87	3,42
Tilsammen	548,26	466,93	480,81	547,95	585,46	616,27	484,86

Den samlede virkelige Udgift pr. Fange har saaledes, naar bortsees fra ekstraordinære Udgifter, som det paa Grund af deres Tilfældighed ikke ansees hensigtsmæssigt at medtage i Beregningen, været:

	for Aaret.	dag- lig.
	Kr.	Kr.
ved Bods-fængslet	548,26	1,50
- Akershus Fæstnings Strafarbejdsanstalt . .	466,93	1,28
- Bergenhus Do. Do.	480,81	1,32
- Throndhjems Do. Do.	547,95	1,50
- Christiania Tugthus	585,46	1,60
- Bergens Do.	616,27	1,69
- Throndhjems Do.	484,86	1,33

I Gennemsnit for samtlige de nævnte Strafanstalter har den været for Aaret Kr. 529,21 og daglig Kr. 1,45.

Hvor stor Del af den nævnte samlede Udgift er dækket ved Udbytte af Arbejdsdriften og ved forskellige Indtægter og hvor stor Del ved Tilskud af Statskassen vil sees af følgende Opgave:

	for Aaret pr. Fange			daglig pr. Fange.		
	ved Udbytte af Arbeidsdriften.	ved forskellige Indtægter.	ved Tilskud af Statskassen.	ved Udbytte af Arbeidsdriften.	ved forskellige Indtægter.	ved Tilskud af Statskassen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
ved Bodsfængslet	177,24	4,99	366,03	0,49	0,01	1,00
- Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	189,16	17,39	260,38	0,52	0,05	0,71
- Bergenhus Do. Do.	455,71	8,38	16,72	1,25	0,02	0,05
- Thronhjems Do. Do.	240,08	7,86	300,01	0,66	0,02	0,82
- Christiania Tugthus	336,21	14,36	234,89	0,92	0,04	0,64
- Bergens Do.	345,17	13,65	257,45	0,95	0,04	0,70
- Thronhjems Do.	113,23	6,27	365,36	0,31	0,02	1,00

Anstaltens Regnskabsvæsen er i Beretningsaaret ikke undergaaet nogen Forandring.

L. Fængselsselskaber.

Angaaende den i de foregaaende Beretninger omhandlede „Forening til Forsorg for de fra Christiania Strafarbeidsanstalter løsladte Forbrydere“ skal Departementet tillade sig at oplyse, at der under 26de Juli 1877 blev af Foreningens Medlemmer afholdt en Generalforsamling, hvori vedtoges endel tidsmæssige Forandringer i de ældre Statuter. I September Maaned s. A. udstedtes derefter en Indbydelse til Almenheden om at komme Foreningen til Hjælp og at støtte dens Virksomhed. Tilfølgende heraf tegnede sig ogsaa mange Private samt enkelte Kommuner og Sparebanker som Medlemmer af Foreningen enten med Bidrag en Gang for alle eller med aarligt Bidrag. Om Foreningens Virksomhed i 1877 er offentliggjort en Beretning. I denne er indtaget de nye Statuter og den ommeldte Indbydelse ligesom i samme er gjort Rede for de af Foreningen i Beretningsaaret ydede Understøttelser til Løsladte fra Strafarbeidsanstalterne i Christiania. Af den Beretningen vedføjede Regnskabsextrakt sees, at Foreningen i Beretningsaaret har haft en Indtægt af Kr. 3834,74, at der er ydet Understøttelse til Løsladte med Kr. 2916,94 og at Foreningen den 31te December 1877 havde en Beholdning af Kr. 651,21.

I Beretningsaaret er dernæst under 21de Marts 1877 oprettet et Fængselsselskab i Bergen, hvis Formaal er at tage sig af Straffældte, der løslades af Bergens Strafanstalter, for at lette dem Adgangen til Samfundet. Forsaavidt dertil findes Opfordring vil ogsaa Selskabet i samme Øie med leilighedsvis støtte Fanger, der løslades fra Distriktsfængslet sammesteds. Med Hjemmel af høieste Resolution af 24de Juli 1858 er af Departementet under 2den Octbr. 1877 bleven stillet til Selskabets Disposition et Beløb af 8 Kroner for hver Fange, der løslades fra Strafarbeidsanstalterne i Bergen. Om Selskabets Virksomhed i 1877 er offentliggjort en Beretning. I denne er blandt Andet meddelt Oplysning om, at der i Beretningsaaret er ydet Understøttelse til 18 Løsladte. Ligeledes erfares af Beretningen, at Selskabet tæller 403 Medlemmer, at dets Indtægter i 1877 var Kr. 1616, at der til Understøttelser anvendtes Kr. 354,78 og at Selskabets Midler (iberegnet indvundne Renter) ved Udgangen af 1877 udgjorde Kr. 1381,24.

Endelig skal Departementet i Forbindelse med den i Beretningen for Aaret 1876 afgivne Oplysning om de i Christiania, Drammen og Christianssund stiftede Fængselsselskaber, hvis Formaal er at tage sig af Straffældte, som løslades fra de i bemeldte Byer værende Distriktsfængsler, her tillade sig at meddele, at i Beretningsaaret er oprettet et lignende Fængselsselskab i Arendal, hvis Formaal er at tage sig af Straffældte, der løslades fra Distriktsfængslet sammesteds.

Indhold.

Den Kongelige Norske Regjerings underdanigste Indstilling af 12te September 1879 indeholdende:

A. Almindelige Bemærkninger	Pag. 3
B. Strafanstaltfunktionairerne	— 4
C. Fangeantallet tilligemed statistiske Oplysninger vedkommende samme	— 5
D. Disciplinen	— 12
E. Sjølepleien og Undervisningen	— 14
F. Sundhedstilstanden	— 24
G. Arbeidsvirksomheden	— 28
H. Forpleiningen	— 32
I. Bygningerne	— 34
K. Indtægter og Udgifter	— 35
L. Fængselselskaber	— 38

Statistiske Tabeller.

Tabel I. Opgave, der viser Tilgang og Afgang i Rigets Strafarbeidsanstalter i 1877	Pag. III.
— II. Opgave, der viser for hvilke Forbrydelser de Personer, der i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter, ere straffældte	— IV—V
— III. Opgave, der viser Længden af den Straffetid, som de Personer, der i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter, ere tilfundsne	— VI—VII
— IV. Opgave, der viser de Personers Alder, der i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter	— VI—VII
— V. Opgave, der viser, hvormange af de Personer, der i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter, vare Nordmænd, Finner, Lapper, Svensker og af andre fremmede Nationaliteter	— VIII—IX
— VI. Opgave, der viser de Personers ægteskabelige Stilling, som i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter	— VIII—IX
— VII. Opgave, der viser de Personers tidligere Livsstilling, som i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter	— X—XI
— VIII. Opgave, der viser, hvormange af de Personer, der i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter ikke tidligere have været straffede, og hvormange tidligere have været straffede med Fængsel eller anden Straf end Strafarbeide eller med Strafarbeide	— X—XI

Table des matières.

Rapport du Gouvernement Norvégien à Sa Majesté le Roi en date du 12 septembre 1879 sur les établissements pénitentiaires pour les condamnés à la peine de travaux forcés, contenant:

A. Remarques générales	page 3
B. Les fonctionnaires	— 4
C. Nombre des prisonniers avec des renseignements statistiques	— 5
D. Régime disciplinaire	— 12
E. Religion et instruction	— 14
F. Etat sanitaire	— 24
G. Occupations des prisonniers	— 28
H. Nourriture	— 32
I. Les maisons	— 34
K. Recettes et frais	— 35
L. Sociétés de patronage pour les libérés	— 38

Tableaux statistiques.

Tableau I. Nombre des prisonniers au 1 Janvier 1877 et des entrés et des sortis pendant l'année	page III
— II. Nature des crimes commis	— IV—V
— III. Durée des peines prononcées par les tribunaux	— VI—VII
— IV. Age des prisonniers	— VI—VII
— V. Nombre des Norvégiens, des Finnois, des Lapons, des Suédois et celui des individus d'autres nationalités, qui ont été détenus pendant l'année	— VIII—IX
— VI. Etat conjugal des prisonniers	— VIII—IX
— VII. Profession antérieure des prisonniers	— X—XI
— VIII. Etat des prisonniers classés d'après la nature et le nombre des condamnations antérieures	— X—XI

Tabel IX.	Opgave, der viser, hvormange af de Personer, der i Aaret 1877 have hendsiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter, have været ægte fødte og hvormange uægte fødte	Pag.	XII—XIII
— X.	Opgave, der viser, hvor de Personer, der i Aaret 1877 have hendsiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter, vare hjemmehørende	—	XII—XIII
— XI.	Opgave, der viser, hvormange af de fra Strafarbeidsanstalterne i 1874 løsladte Fanger ere tilbagefaldne inden Udgangen af 1877, samt hvormange af disse vare domfældte for Tyveri og hvormange for anden Forbrydelse	—	XIV
— XII.	Opgave der viser Antallet og Arten af de i Aaret 1877 inden Rigets Strafarbeidsanstalter begaaede Disciplinærforseelser	—	XV
— XIII.	Opgave der viser Antallet og Arten af de i Aaret 1877 inden Rigets Strafarbeidsanstalter for begaaede Disciplinærforseelser anvendte Revselsler	—	XVI
— XIV.	Opgave over Fanger, der i Rigets Strafarbeidsanstalter ere behandlede for betydeligere Sygdomme i Aaret 1877	—	XVII

Tableau IX.	Naissance des prisonniers (nombre des légitimes et des naturels) . . .	page	XII—XIII

— X.	Domicile des prisonniers	—	XII—XIII
— XI.	Nombre des prisonniers mis en liberté en 1874 et condamnés en récidive avant l'expiration de 1877, nombre des dits prisonniers qui ont été condamnés pour vol ou pour d'autres crimes	—	XIV
— XII.	Nombre et espèce des délits disciplinaires commis en 1877	—	XV
— XIII.	Nombre et espèce des corrections dictées pour les délits disciplinaires commis en 1877	—	XVI
— XIV.	Nombre des prisonniers traités pour des maladies graves en 1877	—	XVII

T a b e l l e r.

Tabel I. Opgave der viser Tilgang og Afgang i Rigets Strafarbejdsanstalter i 1877.

	Fangetal ved Begyndelsen af Aaret 1877.			Tilgang.										Afgang.													Fangeantal ved Udgangen af Aaret 1877.					
				Indsatte efter Dom.		Fra andre Straf- arbejdsanstalter.		Fra Sygehus.		Paagrebne.		Tilsammen.		Efter endt Straffetid.		Benaadede.		Til andre Straf- arbejdsanstalter.		Til Sygehus		Undvegne.		Døde.		Tilsammen.						
	Mp.	Kp.	Ialt.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Ialt.	Mp.	Kp.	Ialt.			
Bodsfængslet	194	-	194	159	-	15	-	-	-	-	-	174	-	174	163	-	6	-	-	-	1	-	-	-	4	-	174	-	174	194	-	194
Akershus Fæstnings Strafarbejdsanstalt	274	-	274	80	-	-	-	-	-	-	-	80	-	80	44	-	4	-	-	-	-	-	-	2	-	50	-	50	304	-	304	
Bergenshus Do. Do.	55	-	55	10	-	-	-	-	-	-	-	10	-	10	11	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	12	53	-	53	
Thronhjems Do. Do.	61	-	61	19	-	-	-	-	-	-	-	19	-	19	10	-	3	-	-	-	-	-	-	1	-	14	-	14	66	-	66	
Christiania Tugthus	122	177	299	82	77	-	22	-	-	2	-	84	99	183	84	51	4	15	4	-	1	-	-	1	3	93	70	163	113	206	319	
Bergens Do.	62	24	86	34	6	-	-	-	-	-	-	34	6	40	42	7	1	1	10	22	-	-	-	1	-	54	30	84	42	-	42	
Thronhjems Do.	94	69	163	67	33	-	-	-	-	-	-	67	33	100	75	16	-	4	2	-	-	-	1	-	-	1	78	21	99	83	81	164
Tilsammen	862	270	1132	451	116	15	22	-	-	2	-	468	138	606	429	74	19	20	16	22	1	1	1	-	9	4	475	121	596	855	287	1142

B. No. 3.

Tabel II. Opgave der viser, for hvilke Forbrydelser de Personer, der i

Forbrydelser.	A. Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.												Tilsammen.		
	Bodsfængslet.		Akershus Fæstnings-Straf-arbejdsanstalt.		Bergenhus Fæstnings-Straf-arbejdsanstalt.		Thronhjems Fæstnings-Straf-arbejdsanstalt.		Christiania Tugthus.		Bergens Tugthus.		Thronhjems Tugthus.		
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Ialt.
Forbrydelse med Hensyn til Religion eller Sædelighed	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forbrydelse mod den offentlige Myndighed . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eftergjørelse eller Forfalskning af offentlige Dokumenter, Mynter, Pengesedler m. V.	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	5	5
Mened	1	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6
Mord	-	-	10	-	2	-	6	-	1	11	-	-	2	19	32
Drab	8	-	6	-	-	-	5	-	2	1	1	-	-	22	23
Fostermord, Barnefødsel i Dølgmaal, Fosterfordrivelse samt Delagtighed deri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	83	-	14	-	49	146
Fornærmelse paa Legeme eller Helbred	9	-	1	-	-	-	-	-	6	1	4	-	5	25	26
Krænkelser af Andres Frihed	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ærekrænkelser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Løssagtighedsforseelser. Voldtægt	2	-	3	-	-	-	3	-	-	-	1	-	1	10	10
Blodskam	2	-	5	-	-	-	5	-	1	-	1	1	2	16	18
Omgjængelse mod Naturen	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	3	5	5
Hor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	3
Leiermaalsforseelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	2	1	4	10
Ulovligt Samlevnet	1	-	-	-	-	-	-	-	4	2	-	-	2	7	9
Forførelse og Rufferi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre Løssagtighedsforseelser	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	2
Tyveri og Tyvsmedvideri	129	-	225	-	45	-	41	-	103	72	50	5	68	11	749
Røveri	12	-	7	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	21	21
Ulovlig Omgang med Hittegods	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrageri og anden Svig	4	-	1	-	-	-	-	-	2	1	3	-	-	10	11
Falsk	17	-	1	-	-	-	-	-	2	1	-	-	6	26	27
Urigtig Forklaring for Retten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ulovlig Brug af hvad Andre eie eller besidde . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mordbrand	4	-	8	-	1	-	-	-	1	-	1	-	1	13	16
Anden Ildspasættelse	2	-	6	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	10	11
Beskadigelse af Eiendom eller Gods	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forbrydelse i Embedsførelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forbrydelse i Ombud eller Bestilling	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forbrydelse mod Søfartsloven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	2
Andre Forbrydelser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	194	-	274	-	55	-	61	-	122	177	62	24	94	69	1132

B. No. 3.

V

Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter, ere straffældte.

B. Indsatte efter Dom i Aarets Løb.																	I Alt.		
Bodsfængslet.		Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Thronhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Christiania Tugthus.		Bergens Tugthus.		Thronhjems Tugthus.		Tilsammen.					
Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Ialt.	Mp.	Kp.	Tils.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	6	-	6	6	-	6
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	6	-	6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	1	2	20	14	34
2	-	6	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	11	-	11	33	1	34
-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	2	-	11	-	28	28	-	174	174
9	-	2	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2	-	15	-	15	40	1	41
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	13	-	13
-	-	-	-	-	-	4	-	-	1	2	1	3	5	9	7	16	25	9	34
2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	3	-	6	-	6	11	-	11
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	10	-	24	24	1	33	34
2	-	-	-	-	-	-	-	4	2	-	-	3	-	9	2	11	16	4	20
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	2	1	3	2	1	3
-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-	2	4	-	4
104	-	65	-	8	-	12	-	58	42	25	2	46	5	318	49	367	979	137	1116
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	4	-	4	25	-	25
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1
8	-	1	-	-	-	-	-	3	-	2	-	2	-	16	-	16	26	1	27
19	-	1	-	1	-	-	-	5	1	2	-	3	2	31	3	34	57	4	61
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1
-	-	4	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	5	1	6	18	4	22
1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	5	-	5	15	1	16
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	5	7	-	7
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
159	-	80	-	10	-	19	-	82	77	34	6	67	33	451	116	567	1313	386	1699

B. No. 3.

Tabel III. Opgave, der viser Længden af den Straffetid, som de Personer,

Straffetid.	A. Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.																
	Bodsfængslet.		Akershus Fæstnings Strafsanstalt.		Bergenshus Fæstnings Strafsanstalt.		Thronhjems Fæstnings Strafsanstalt.		Christiania Tugthus.		Bergens Tugthus.		Thronhjems Tugthus.		Tilsammen.		
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Ialt.
Strafarbejde paa Livstid	-	-	16	-	3	-	9	-	1	9	-	1	-	2	29	12	41
— over 15 Aar	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	6
— — 12—15 —	-	-	5	-	2	-	1	-	-	1	-	1	-	1	8	3	11
— — 9—12 —	2	-	19	-	4	-	5	-	-	38	-	6	1	21	31	65	96
— — 6—9 —	9	-	65	-	11	-	8	-	1	30	1	4	-	19	95	53	148
— — 5—6 —	9	-	30	-	4	-	2	-	5	4	4	-	-	3	54	7	61
— — 4—5 —	21	-	52	-	6	-	7	-	5	17	-	2	2	1	93	20	113
— — 3—4 —	35	-	68	-	20	-	22	-	4	30	5	2	8	8	162	40	202
— — 2—3 —	27	-	10	-	5	-	5	-	31	8	13	1	18	3	109	12	121
— — 1—2 —	52	-	3	-	-	-	2	-	44	20	19	1	21	4	141	25	166
— fra 6 Mdr.—1 Aar	39	-	-	-	-	-	-	-	31	20	20	6	44	7	134	33	167
— under 6 Mdr.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	194	-	274	-	55	-	61	-	122	177	62	24	94	69	862	270	1132

Tabel IV. Opgave der viser de Personers Alder, der i

Alder.	A. Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.																
	Bodsfængslet.		Akershus Fæstnings Strafsanstalt.		Bergenshus Fæstnings Strafsanstalt.		Throndhjems Fæstnings Strafsanstalt.		Christiania Tugthus.		Bergens Tugthus.		Throndhjems Tugthus.		Tilsammen.		
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Ialt.
10—15 Aar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15—18 —	-	-	-	-	-	-	-	-	5	1	-	-	-	-	5	1	6
18—20 —	7	-	-	-	-	-	-	-	4	3	2	-	1	-	14	3	17
20—25 —	69	-	3	-	2	-	1	-	-	17	13	1	10	10	98	28	126
25—30 —	68	-	27	-	8	-	5	-	8	47	15	6	27	17	158	70	228
30—40 —	35	-	68	-	13	-	13	-	50	56	12	8	32	25	223	89	312
40—50 —	13	-	67	-	9	-	19	-	28	34	9	5	13	12	158	51	209
50—60 —	2	-	68	-	10	-	15	-	19	13	8	3	4	2	126	18	144
60—70 —	-	-	35	-	8	-	7	-	8	4	3	1	5	3	66	8	74
over 70 —	-	-	6	-	5	-	1	-	-	2	-	-	2	-	14	2	16
Tilsammen	194	-	274	-	55	-	61	-	122	177	62	24	94	69	862	270	1132

der i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter, ere tilfundne.

B. Indsatte efter Dom i Aarets Løb.																	I Alt.		
Bodsfengslet.		Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Thronhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Christiania Tugthus.		Bergens Tugthus.		Thronhjems Tugthus.		Tilsammen.					
Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Ialt.	Mp.	Kp.	Tils.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29	12	41
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	6
-	-	1	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	5	-	5	13	3	16
-	-	6	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	10	-	10	41	65	106
-	-	15	-	-	-	2	-	-	7	-	1	-	6	17	14	31	112	67	179
1	-	8	-	3	-	1	-	-	2	-	1	2	-	15	3	18	69	10	79
2	-	12	-	3	-	1	-	-	3	1	-	-	-	19	3	22	112	23	135
17	-	30	-	1	-	9	-	4	15	1	-	1	5	63	20	83	225	60	285
16	-	2	-	-	-	-	-	18	4	7	-	8	1	51	5	56	160	17	177
37	-	4	-	1	-	-	-	19	12	10	-	13	1	84	13	97	225	38	263
86	-	2	-	-	-	-	-	41	33	15	4	43	20	187	57	244	321	90	411
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1
159	-	80	-	10	-	19	-	82	77	34	6	67	33	451	116	567	1313	386	1699

Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter.

B. Indsatte efter Dom i Aarets Løb.																	I Alt.		
Bodsfængslet.		Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Thronhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Christiania Tugthus		Bergens Tugthus.		Thronhjems Tugthus.		Tilsammen.					
Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Ialt.	Mp.	Kp.	Tils.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	1	-	4	-	4	9	1	10
27	-	1	-	-	-	-	-	1	5	1	-	3	1	33	6	39	47	9	56
71	-	6	-	-	-	1	-	-	17	7	-	18	9	103	26	129	201	54	255
41	-	4	-	2	-	2	-	3	18	10	2	13	4	75	24	99	233	94	327
12	-	25	-	3	-	3	-	37	12	11	2	15	14	106	28	134	329	117	446
8	-	16	-	2	-	8	-	23	18	4	1	11	4	72	23	95	230	74	304
-	-	18	-	2	-	3	-	7	7	1	1	4	1	35	9	44	161	27	188
-	-	10	-	1	-	2	-	5	-	-	-	2	-	20	-	20	86	8	94
-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	3	-	3	17	2	19
159	-	80	-	10	-	19	-	82	77	34	6	67	33	451	116	567	1313	386	1699

B. No. 3.

Tabel V. Opgave, der viser, hvormange af de Personer, der i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets

Nationalitet.	A. Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.												Tilsammen.		
	Bodsfængslet.		Akershus Fæstnings Strafsanstalt.		Bergenhus Fæstnings Strafsanstalt.		Thronhjems Fæstnings Strafsanstalt.		Christiania Tugthus.		Bergens Tugthus.		Thronhjems Tugthus.		
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Ialt.
Norske	185	-	258	-	55	-	57	-	111	173	55	24	66	64	787
Finner	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	1	12
Lapper	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	17	4	22
Svenske	5	-	16	-	-	-	3	-	11	3	7	-	-	-	45
Andre Nationaliteter	4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	5
Tilsammen	194	-	274	-	55	-	61	-	122	177	62	24	94	69	1132

Tabel VI. Opgave, der viser de Personers ægteskabelig Stilling,

Den ægteskabelige Stilling.	A. Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.												Tilsammen.		
	Bodsfængslet.		Akershus Fæstnings Strafsanstalt.		Bergenhus Fæstnings Strafsanstalt.		Thronhjems Fæstnings Strafsanstalt.		Christiania Tugthus.		Bergens Tugthus.		Thronhjems Tugthus.		
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kv.	Mp.	Kp.	Ialt.
Ugifte	154	-	196	-	43	-	43	-	65	135	41	21	54	62	814
Gifte som have Børn	35	-	45	-	6	-	12	-	40	20	18	3	26	3	208
Gifte uden Børn	4	-	14	-	2	-	3	-	5	4	1	-	12	1	46
Enkemænd og Enker som have Børn	1	-	14	-	4	-	3	-	9	15	2	-	1	3	52
Enkemænd og Enker uden Børn	-	-	5	-	-	-	-	-	3	3	-	-	1	-	12
Tilsammen	194	-	274	-	55	-	61	-	122	177	62	24	94	69	1132

B. No. 3.

IX

Strafarbeidsanstalter, vare Norske, Finner, Lapper, Svensker og af andre fremmede Nationaliteter.

B. Indsatte efter Dom i Aarets Løb.																	I Alt.		
Bodsfængslet.		Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Throndhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Christiania Tugthus.		Bergens Tugthus.		Throndhjems Tugthus.		Tilsammen.					
Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Ialt.	Mp.	Kp.	Tils.
154	-	72	-	9	-	17	-	75	75	29	6	53	30	409	111	520	1196	372	1568
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	-	3	14	1	15
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	3	9	3	12	27	7	34
4	-	7	-	1	-	-	-	7	2	5	-	1	-	25	2	27	67	5	72
1	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	5	-	5	9	1	10
159	-	80	-	10	-	19	-	82	77	34	6	67	33	451	116	567	1313	386	1699

som i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter.

B. Indsatte efter Dom i Aarets Løb.																	I Alt.		
Bodsfængslet.		Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Thronhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Christiania Tugthus.		Bergens Tugthus.		Thronhjems Tugthus.		Tilsammen.					
Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Ialt.	Mp.	Kp.	Tils.
128	-	58	-	6	-	11	-	38	63	28	4	41	29	310	96	406	906	314	1220
28	-	15	-	2	-	4	-	29	6	4	2	17	1	99	9	108	281	35	316
2	-	2	-	1	-	1	-	2	3	1	-	6	1	15	4	19	56	9	65
1	-	4	-	1	-	3	-	11	4	1	-	2	-	23	4	27	57	22	79
-	-	1	-	-	-	-	-	2	1	-	-	1	2	4	3	7	13	6	19
159	-	80	-	10	-	19	-	82	77	34	6	67	33	451	116	567	1313	386	1699

B. No. 3.

Tabel VII. Opgave, der viser de Personers tidligere Livsstilling,

Den tidligere Livsstilling.	A. Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.																
	Bodsfængslet.		Akershus Fæstnings Strafsanstalt.		Bergenhus Fæstnings Strafsanstalt.		Thronhjems Fæstnings Strafsanstalt.		Christiania Tugthus.		Bergens Tugthus.		Thronhjems Tugthus.		Tilsammen.		
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Ialt.
Embedsmænd	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ombuds- og Bestillingsmænd	-	-	2	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	3	1	4
Handelsmænd og Fabrikanter	8	-	1	-	2	-	-	-	3	1	3	-	-	-	17	1	18
Haandværkere	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3
Gaardbrugere og Føderaadfolk	2	-	2	-	4	-	4	-	-	4	3	-	1	6	16	10	26
Handelsbetjente og Kontorister	7	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	9	-	9
Haandværksarbeidere og Læredrenge	46	-	70	-	12	-	14	-	40	-	8	1	9	-	199	1	200
Tjenestetyende	3	-	-	-	-	-	7	-	1	79	6	15	2	45	19	139	158
Fabrik- og Værksarbeidere	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1
Husmænd og Inderster	2	-	-	-	4	-	4	-	3	2	3	2	7	2	23	6	29
Fiskere	1	-	-	-	2	-	1	-	-	-	1	-	21	-	26	-	26
Søfarende	12	-	14	-	15	-	3	-	6	1	2	-	4	-	56	1	57
Dagarbeidere	106	-	171	-	11	-	25	-	60	59	31	6	19	4	423	69	492
Løsgjængere og Omstreifere	4	-	11	-	3	-	-	-	3	4	4	-	5	1	30	5	35
Betlere og Fattiglemmer	-	-	-	-	1	-	1	-	-	2	-	-	2	2	4	4	8
Personer i andre Stillinger	2	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	-	3	-	9	-	9
Ei opgivet	-	-	-	-	-	-	2	-	3	23	-	-	20	9	25	32	57
Tilsammen	194	-	274	-	55	-	61	-	122	177	62	24	94	69	862	270	1132

Tabel VIII. Opgave, der viser, hvormange af de Personer der i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets med Fængsel eller anden Straf end

	A. Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.																
	Bodsfængslet.		Akershus Fæstnings Strafsanstalt.		Bergenhus Fæstnings Strafsanstalt.		Thronhjems Fæstnings Strafsanstalt.		Christiania Tugthus.		Bergens Tugthus.		Thronhjems Tugthus.		Tilsammen.		
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Ialt.
Ikke tidligere straffet	69	-	24	-	6	-	16	-	7	97	10	16	40	43	172	156	328
Straffet med Fængsel eller anden Straf end Strafarbeide	52	-	9	-	2	-	2	-	32	22	15	2	18	12	130	36	166
Straffet med Strafarbeide	73	-	241	-	47	-	43	-	83	58	37	6	36	14	560	78	638
Tilsammen	194	-	274	-	55	-	61	-	122	177	62	24	94	69	862	270	1132

B. No. 3.

XI

som i Aaret 1877 have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter.

B. Indsatte efter Dom i Aarets Løb.																	I Alt.		
Bodsfængslet.		Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Throndhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Christiania Tugthus.		Bergens Tugthus.		Throndhjems Tugthus.		Tilsammen.					
Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Ialt.	Mp.	Kp.	Tils.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	4	1	5
4	-	1	-	1	-	-	-	4	1	-	-	1	-	11	1	12	28	2	30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3
3	-	1	-	2	-	1	-	1	-	1	-	6	-	15	-	15	31	10	41
4	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	1	-	8	-	8	17	-	17
44	-	27	-	3	-	3	-	20	-	1	-	7	-	105	-	105	304	1	305
11	-	-	-	-	-	-	-	1	22	1	4	2	25	15	51	66	34	190	224
-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2	-	-	-	2	4	6	2	5	7
2	-	-	-	-	-	5	-	2	1	1	1	4	-	14	2	16	37	8	45
-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	5	-	8	-	8	34	-	34
12	-	-	-	2	-	1	-	8	1	5	-	6	-	34	1	35	90	2	92
72	-	46	-	2	-	7	-	42	38	20	-	20	5	209	43	252	632	112	744
1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	-	8	1	9	38	6	44
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	5	4	9
5	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	4	-	10	-	10	19	-	19
-	-	-	-	-	-	1	-	-	10	-	-	9	3	10	13	23	35	45	80
159	-	80	-	10	-	19	-	82	77	34	6	67	33	451	116	567	1313	386	1699

Strafarbeidsanstalter ikke tidligere have været straffede, og hvormange tidligere have været straffede Strafarbeide eller med Strafarbeide.

B. Indsatte efter Dom i Aarets Løb.																		I Alt.		
Bodsfængslet.		Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Thronhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Christiania Tugthus.		Bergens Tugthus.		Thronhjems Tugthus.		Tilsammen.						
Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Ialt.	Mp.	Kp.	Tils.	
51	-	3	-	-	-	4	-	9	23	10	3	24	16	101	42	143	273	198	471	
55	-	2	-	-	-	2	-	30	20	5	-	17	9	111	29	140	241	65	306	
53	-	75	-	10	-	13	-	43	34	19	3	26	8	239	45	284	799	123	922	
159	-	80	-	10	-	19	-	82	77	34	6	67	33	451	116	567	1313	386	1699	

B. No. 3.

Tabel IX. Opgave, der viser, hvormange af de Personer, der i Aaret 1877 have hensiddet

	A. Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.																
	Bodsfængslet.		Akershus Fæstningsstrafarbeidsanstalt.		Bergenhus Fæstningsstrafarbeidsanstalt.		Throndhjems Fæstningsstrafarbeidsanstalt.		Christiania Tugthus.		Bergens Tugthus.		Throndhjems Tugthus.		Tilsammen.		
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Ialt.
Ægte fødte	-	-	236	-	52	-	47	-	35	106	57	22	82	55	509	183	692
Uægte fødte	-	-	16	-	3	-	11	-	7	10	2	2	6	13	45	25	70
Ikke oplyst	194	-	22	-	-	-	3	-	80	61	3	-	6	1	308	62	370
Tilsammen	194	-	274	-	55	-	61	-	122	177	62	24	94	69	862	270	1132

Tabel X. Opgave, der viser, hvor de Personer, der i Aaret 1877

	A. Hensiddende ved Begyndelsen af Aaret.																
	Bodsfængslet.		Akershus Fæstningsstrafarbeidsanstalt.		Bergenhus Fæstningsstrafarbeidsanstalt.		Thronhjems Fæstningsstrafarbeidsanstalt.		Christiania Tugthus.		Bergens Tugthus.		Thronhjems Tugthus.		Tilsammen.		
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Ialt.
Smaalenenes Amt.	27	-	40	-	1	-	2	-	11	18	-	-	-	-	81	18	99
Akershus Amt	12	-	26	-	1	-	1	-	8	14	3	-	3	-	54	14	68
Christiania	57	-	81	-	3	-	1	-	33	59	1	-	2	-	178	59	237
Hedemarkens Amt	15	-	10	-	1	-	1	-	12	16	-	-	1	1	40	17	57
Kristians Amt	15	-	15	-	1	-	-	-	5	14	-	-	3	2	39	16	55
Buskeruds Amt	9	-	28	-	-	-	1	-	12	16	1	-	2	-	53	16	69
Jarlsberg og Laurviks Amt	6	-	10	-	-	-	-	-	4	8	-	-	-	-	20	8	28
Bratsbergs Amt	3	-	12	-	-	-	-	-	4	3	-	-	-	-	19	3	22
Nedenæs Amt	6	-	9	-	-	-	-	-	2	6	-	-	-	-	17	6	23
Lister og Mandals Amt	7	-	17	-	2	-	-	-	9	4	-	-	-	-	35	4	39
Stavanger Amt.	6	-	5	-	12	-	1	-	5	13	1	1	-	-	30	14	44
Søndre Bergenhus Amt	3	-	1	-	5	-	1	-	1	1	6	8	1	1	18	10	28
Bergen.	4	-	2	-	14	-	-	-	1	-	17	3	2	-	40	3	43
Nordre Bergenhus Amt	3	-	2	-	9	-	-	-	-	-	18	9	-	-	32	9	41
Romsdals Amt	2	-	-	-	6	-	11	-	1	1	7	3	3	8	30	12	42
Søndre Thronhjems Amt	3	-	2	-	-	-	22	-	2	-	1	-	13	26	43	26	69
Nordre Thronhjems Amt	4	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	11	12	21	12	33
Nordlands Amt.	1	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	15	4	21	4	25
Tromsø Amt.	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	5	11	10	11	21
Finmarkens Amt	1	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	24	4	29	4	33
Sverrige	5	-	13	-	-	-	-	-	11	3	7	-	6	-	42	3	45
Andre Lande	4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	3	-	7	1	8
Ikke oplyst	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	3	-	3
Tilsammen	194	-	274	-	55	-	61	-	122	177	62	24	94	69	862	270	1132

i Rigets Strafarbeidsanstalter, have været ægte fødte og hvormange uægte fødte.

B. Indsatte efter Dom i Aarets Løb.																	I Alt.		
Bodsfængslet.		Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Thronhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Christiania Tugthus.		Bergens Tugthus.		Thronhjems Tugthus.		Tilsammen.					
Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Ialt.	Mp.	Kp.	tils.
141	-	71	-	10	-	17	-	60	57	30	5	59	28	388	90	478	897	273	1170
18	-	8	-	-	-	2	-	7	11	4	1	4	4	43	16	59	88	41	129
-	-	1	-	-	-	-	-	15	9	-	-	4	1	20	10	30	328	72	400
159	-	80	-	10	-	19	-	82	77	34	6	67	33	451	116	567	1313	386	1699

have hensiddet i Rigets Strafarbeidsanstalter, vare hjemmehørende.

B. Indsatte efter Dom i Aarets Løb.																		I Alt.		
Bodsfængslet.		Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Thronhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt.		Christiania Tugthus.		Bergens Tugthus.		Thronhjems Tugthus.		Tilsammen.						
Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Ialt.	Mp.	Kp.	tils.	
25	-	11	-	-	-	-	-	11	6	-	-	-	-	47	6	53	128	24	152	
13	-	2	-	1	-	-	-	4	1	-	-	1	-	21	1	22	75	15	90	
45	-	26	-	-	-	2	-	18	28	1	-	1	-	93	28	121	271	87	358	
9	-	7	-	-	-	-	-	4	8	1	-	-	-	21	8	29	61	25	86	
11	-	3	-	-	-	-	-	7	4	2	-	-	-	23	4	27	62	20	82	
9	-	6	-	-	-	-	-	9	5	2	-	1	-	27	5	32	80	21	101	
4	-	7	-	-	-	-	-	5	8	1	-	-	-	17	8	25	37	16	53	
7	-	6	-	1	-	-	-	4	3	1	-	-	-	19	3	22	38	6	44	
4	-	2	-	-	-	-	-	7	4	-	-	-	-	13	4	17	30	10	40	
7	-	3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	11	-	11	46	4	50	
7	-	1	-	3	-	-	-	4	5	2	-	-	-	17	5	22	47	19	66	
2	-	-	-	2	-	-	-	1	-	4	1	-	-	9	1	10	27	11	38	
3	-	-	-	2	-	-	-	-	4	4	-	-	1	9	5	14	49	8	57	
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	2	1	-	12	2	14	44	11	55	
1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	2	7	8	11	10	21	41	22	63	
2	-	2	-	-	-	7	-	-	-	-	1	13	12	24	13	37	67	39	106	
2	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	7	2	13	2	15	34	14	48	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	13	4	14	4	18	35	8	43	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	7	2	9	2	11	19	13	32	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	14	4	15	4	19	44	8	52	
4	-	3	-	1	-	-	-	7	1	5	-	1	-	21	1	22	63	4	67	
1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	4	-	4	11	1	12	
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	4	-	4	
159	-	80	-	10	-	19	-	82	77	34	6	67	33	451	116	567	1313	386	1699	

Tabel XI. Opgave, der viser, hvormange af de fra Strafarbeidsanstalterne i 1874 løsladte Fanger ere tilbagefaldne inden Udgangen af 1877, samt hvormange af disse vare domfældte for Tyveri og hvormange for anden Forbrydelse.

	Løsladte i 1874.									Tilbagefaldne inden Udgangen af 1877.																	
	Domfældte for Tyveri.			Domfældte for anden Forbrydelse end Tyveri.			Samlet Antal Løsladte.			Domfældte for Tyveri			Domfældte for anden Forbrydelse.			Samlet Antal Tilbagefaldne.			Procentantal af de for Tyveri domfældte.			Procentantal af de for anden Forbrydelse end Tyveri domfældte.			Samlet Procentantal Tilbagefaldne.		
	Mp.	Kp.	Tils.	Mp.	Kp.	Tils.	Mp.	Kp.	Tils.	Mp.	Kp.	Tils.	Mp.	Kp.	Tils.	Mp.	Kp.	Tils.	% Mp.	% Kp.	% tils.	% Mp.	% Kp.	% tils.	% Mp.	% Kp.	% tils.
Bodsfængslet	113	-	113	42	-	42	155	-	155	57	-	57	9	-	9	66	-	66	50,4	-	50,4	21,4	-	21,4	42,6	-	42,6
Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt . . .	15	-	15	4	-	4	19	-	19	7	-	7	2	-	2	9	-	9	46,6	-	46,6	50,0	-	50,0	47,4	-	47,4
Bergenhus Do. Do.	2	-	2	2	-	2	4	-	4	1	-	1	-	-	-	1	-	1	50,0	-	50,0	-	-	-	25,0	-	25,0
Thronhjems Do. Do.	4	-	4	6	-	6	10	-	10	1	-	1	-	-	-	1	-	1	25,0	-	25,0	-	-	-	10,0	-	10,0
Christiania Tugthus	87	31	118	7	31	38	94	62	156	38	10	48	1	2	3	39	12	51	43,7	32,3	40,7	14,3	6,5	7,9	41,5	19,3	32,7
Bergens Do.	29	5	34	4	5	9	33	10	43	17	2	19	2	-	2	19	2	21	58,6	40,0	55,9	50,0	-	50,0	57,6	20,0	48,8
Thronhjems Do.	56	12	68	15	19	34	71	31	102	17	4	21	1	2	3	18	6	24	30,4	33,3	30,9	6,7	10,5	8,8	25,4	19,4	23,5
Tilsammen	306	48	354	80	55	135	386	103	489	138	16	154	15	4	19	153	20	173	45,1	33,3	43,5	18,7	7,3	14,1	39,6	19,4	35,4

Tabel XII. Opgave, der viser Antallet og Arten af de i Aaret 1877 inden Rigets Strafarbeidsanstalter begaaede Disciplinærforseelser.

	Opsætsighed, Uydighed og upassende Opiørsel mod Opsynet.		Undvigelse eller Forsøg derpaa.		Slagsmaal, Klammeri og ufredeligt Forhold til Medfanger.		Uanstændigt Forhold.		Dovenskab og slet Arbejde.		Beskadigelse af Inventarium m. M.		Rapseri og Uredelighed.		Besiddelse af utilladte Gjenstande.		Meddelelser til Medfange eller Forsøg derpaa.		Andre Forseelser.		I Alt.		
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Tils.
Bodsfængslet	11	-	1	-	-	-	10	-	1	-	6	-	-	-	-	-	14	-	1	-	44	-	44
Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt . .	5	-	-	-	8	-	-	-	3	-	-	-	3	-	7	-	-	-	4	-	30	-	30
Bergenhus Do. Do. . .	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3
Thronhjems Do. Do. . .	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	6	-	6
Christiania Tugthus	13	15	1	-	9	9	4	2	-	3	1	-	-	3	22	48	-	16	4	8	54	104	158
Bergens Do.	6	1	-	-	3	-	10	-	4	-	1	-	-	-	2	-	-	-	2	-	28	1	29
Thronhjems Do.	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	11	2	13
Tilsammen	52	16	2	-	20	9	24	2	9	3	8	-	3	3	32	48	15	18	11	8	176	107	283

Tabel XIII. Opgave, der viser Antallet og Arten af de i Aaret 1877 inden Rigets Strafarbeidsanstalter for begaaede Disciplinærforseelser anvendte Revselsler.

	Bodsfængslet, cfr. Lov af 12te Juli 1848 § 7.								Fælles-Strafarbeidsanstalterne, cfr. Reglementer af 18de Marts 1876.																
	Indskrænkning af Besøg til det nødvendige Tilsyn af Opsynsbetjenten.		Vand og Brød i ordinær Fangecelle.		Vand og Brød i lys Strafcelle.		Vand og Brød i dunkel Strafcelle.		Berøvelse af Tobak.		Berøvelse af Tillægskost.		Hensættelse i Enrum i lys Celle paa almindelig Fangekost				Hensættelse i Enrum i lys Celle paa Vand og Brød uden Sysselsættelse.		Hensættelse i Enrum i mørk Celle med Indskrænkning i Kosten til Vand og Brød hveranden Dag.		Tamp, Rotting, Ris.		I Alt.		
													med Sysselsættelse.		uden Sysselsættelse.										
Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	tils.			
Bodsfængslet.	3	-	7	-	13	-	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44	-	44	
Akershus Fæstnings Strafarbeidsanstalt.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-	-	1	-	-	-	9	-	8	-	30	-	30
Bergenhus Do. Do.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	3	-	3	
Thronhjems Do. Do.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	6	-	6	
Christiania Tugthus	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	34	68	-	2	-	1	10	19	-	14	7	-	54	104	158
Bergens Do.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	3	-	1	-	3	1	-	-	6	-	28	1	29
Thronhjems Do.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	2	1	-	-	-	-	-	-	1	-	11	2	13	
Tilsammen	3	-	7	-	13	-	21	-	3	-	70	70	4	2	2	1	14	20	15	14	24	-	176	107	283

Tabel XIV. Opgave over Fanger, der i Rigets Strafarbeidsanstalter ere behandlede for betydeligere Sygdomme i Aaret 1877.

	Samlet Antal Fanger i Aarets Løb.		Tilbageiggende ved Begyndelsen af Aaret.		Tilgang i Aarets Løb.		Samlet Antal af de i Aarets Løb Behandlede.		Afgang.										Tilbageiggende ved Aarets Udgang.		Sygedage.				Syge.						Døde.			
									Helbredede.		I Bedring.		Uhel- bredede.		Døde.		Det hele Antal.				Det hele Antal.		I Gjennem- snit paa hver Syg.		Procent af det samlede Fangeantal.		Det daglige Gjennem- snitsantal.		Af 100 Fan- ger syg daglig.		Procent af de Syge.		Procent af det samlede Fangeantal.	
	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.	Mp.	Kp.		
Bodsfængslet	368	-	7	-	12	-	19	-	8	-	1	-	4	-	4	-	17	-	2	-	102	-	5,37	-	5,16	-	0,28	-	0,08	-	21,05	-	1,01	-
Akershus Fæstnings Straf- arbeidsanstalt	354	-	6	-	31	-	37	-	22	-	4	-	2	-	2	-	30	-	7	-	3123	-	84,41	-	10,45	-	8,56	-	2,42	-	5,41	-	0,56	-
Bergenhus Fæstnings Strafarbeidsanstalt	65	-	1	-	12	-	13	-	11	-	2	-	-	-	-	-	13	-	-	-	604	-	46,46	-	20,00	-	1,65	-	2,54	-	-	-	-	-
Thronhjems Fæstnings Strafarbeidsanstalt	80	-	5	-	23	-	28	-	23	-	-	-	2	-	1	-	26	-	2	-	1233	-	44,04	-	35,00	-	3,38	-	4,22	-	3,57	-	1,25	-
Christiania Tugthus	206	276	1	3	17	28	18	31	16	25	1	-	-	-	1	3	18	28	-	3	492	1160	27,33	37,42	8,82	11,23	1,35	3,18	0,66	1,15	5,56	9,68	0,49	1,09
Bergens Do.	96	30	1	2	12	7	13	9	11	9	-	-	-	-	1	-	12	9	1	-	528	255	40,62	28,33	13,54	30,00	1,17	0,58	1,22	0,19	7,69	-	1,04	-
Thronhjems Do.	161	102	5	6	41	50	46	56	37	48	2	3	2	-	-	1	41	52	5	4	1149	2399	24,98	42,84	28,57	54,90	3,15	6,57	1,96	6,44	-	1,79	-	0,98

Bilag No. 1.

Den Kongelige Norske Regjerings underdanigste Indstilling af 22de December 1876,
som ved Kongelig Resolution af 10de Januar 1877 naadigst er bifaldt.

Chefen for Justits- og Politi-Departementet, Statsraad Falsen, har underdanigst foredraget Følgende:

I sit Budgetforslag for Terminen 1876—1877 (Storth. Prop. No. 1 B 1876, hvoraf man tillader sig at vedlægge et Aftryk) udtalte Departementet, at samme i Henhold til de i Propositionen Pag. 9—12 refererede Erklæringer fra Bestyrelserne af Rigets Strafarbeidsanstalter fandt, at en snarlig Omregulering af de underordnede Strafanstaltfunktionærers Gager til Forbedring af deres Lønsvilkaar vilde være fornøden, idet man ellers vilde udsætte sig for enten slet ikke at faa vedkommende Poster besatte eller at maatte lade sig nøie med Betjente, der tildels ikke staa synderlig over de Individder de skulle tilse og lede, medens der, saafremt en Forbedring af vort Strafanstaltvæsen og navnlig en til Straffens Øiemed svarende Fangebehandling skulde kunne opnaaes, formentes fremfor Alt at maatte lægges Vægt paa at sikre sig hæderlige og dygtige Funktionærer ved Anstalterne, uden hvilke andre Foranstaltninger i samme Hensigt ikke turde haabes at ville bære synderlig Frugt.

Til som Grundlag for fornævnte Budgetforslag at udarbejde nyt Lønningsregulativ for de omhandlede Funktionærer var der, som i Budgetforslaget nærmere paapeget, ikke levnet Departementet tilstrækkelig Tid, hvorfor man dengang fandt at burde indskrænke sig til at andrage paa, at der tilstodes vedkommende Funktionærer midlertidige Lønstillæg for Budgetterminen 1876—77, beregnede paa at tilfredsstille de mest paatrængende Krav. De midlertidige Tillæg, som i Overensstemmelse dermed bragtes i Forslag (kfr. nævnte Budgetforslag Pag. 15—17) bleve samtlige bevilgede af Stortinget i 1876.

Efter paany at have taget Spørgsmaalet om de underordnede Strafanstaltfunktionærers Aflønning under Behandling finder Departementet fremdeles, at en Omregulering af denne er paatrængende fornøden og det ikke alene paa Grund af dens Utilstrækkelighed, der i de indkomne Budgetforslag for kommende Budgettermin gjentagende er fremhævet af flere Strafanstaltbestyrere, men ogsaa for at opnaa

en mere ensartet Lønningsmaade og for at tilveiebringe en Ordning af disse Forhold, der kunde have nogen Varighed for Fremtiden. Departementet tillader sig derfor underdanigst at fremkomme med Udkast til et Lønningsregulativ for de nævnte Strafanstaltfunktionærer. I Regulativet har man imidlertid troet kun at burde optage de af disse Funktionærer, der ere beregnede paa at skulle staa i et fast og stadigt Forhold til Anstalterne, ikke derimod saadanne, for hvis Vedkommende dette ikke er Tilfældet, da det formentlig ikke vil være hensigtsmæssigt at bestemme disses Aflønning ved fast Regulativ. Følgende underordnede Funktionærer ere derfor heller ikke medtagne i Regulativet, nemlig Organister, Søndagsskolelærere, Sanglærere, Hjælpelærere, Natvægtere, Budene ved Bodsfængslets Inspektion og Fællesudsalget for Strafarbeidsanstalterne i Christiania, Butikjomfruerne ved bemeldte Udsalg samt Tjenestepigerne ved Bergens Tugthus.

Idet man vedlægger en Opgave over vedkommende underordnede Strafanstaltfunktionærers nuværende Lønninger og Emolumenter, skal man til det nævnte Udkast knytte følgende Bemærkninger:

I Øiemed at opnaa en større Ensartethed ogsaa med Hensyn til Benævnelsen af ligestillede Funktionærer ved de forskellige Anstalter har man i denne Henseende foretaget enkelte Forandringer; man har saaledes givet Overgevaldigerne ved Strafanstalterne i Fæstningerne samt Overvagtimesteren ved Bodsfængslet samme Benævnelse som de omtrent tilsvarende Funktionærer ved Tugthusene, nemlig Underinspektører, ligesom man har ombyttet Benævnelsen „Gevaldigere“, „Vægtere“ og „Vogtere“ m. v. med Fællesbenævnelsen „Opsynsbetjente“ og Proviantskriver og Proviantforvalter med „Spisemester“ o. s. v.

Ved enkelte Anstalter haves Vagtmestere, der ere bedre aflønnede end Opsynsbetjentene, nemlig ved Christiania Tugthus 4, Bergens Do. 2 og Bodsfængslet 1. Ved de øvrige Anstalter haves derimod ingen saadanne Poster, hvortil Opsynsbetjentene kunne avancere. For uu at bort-

rydde denne Ulighed saavel som af Hensyn til den Spore til Iver og Nidkjærhed for Strafanstaltens Interesser, som Adgangen for de lavere Funktionærer til at rykke op i en bedre aflønnet Stilling inden samme Anstalt vil afgive og da Udsigten til Forfremmelse formentlig vil lede til Erholdelse af dygtigere Folk til Opsynsbetjente, har Departementet troet at burde foreslaa, at den mandlige Opsynsbetjening ved Fællesstrafanstalterne (derunder ogsaa henregnet Sygevogtere, Slutteren ved Akershus Fæstnings Strafanstalt, Portnere, samt ved Christiania Tugthus tillige Budet, Snedkeren, Smeden, Maskinisten og Stampemesteren og ved Thronhjems Tugthus Assistenten hos Spisemesteren, der er Opsynsbetjent ved Kjøkkenet) inddeles i 2 Klasser, nemlig Vagtmestere og Opsynsbetjente, med høiere Aflønning for Vagtmesterklassen. Hver af Anstalterne skulde blive at tildele et efter Anstaltens og Opsynspersonalets Størrelse til Øiemedets Opnaaelse afpasset Antal Vagtmesterposter, der i Overensstemmelse hermed antages at burde fordeles saaledes;

Til Akershus Fæstnings Strafanstalt 8, (for Tiden ingen).

- Christiania Tugthus 8, (for Tiden 4).
- Bergenhus Fæstnings Strafanstalt 1, (for Tiden ingen).
- Bergens Tugthus 2, (som hidtil).
- Thronhjems Fæstnings Strafanstalt 2, (for Tiden ingen).
- Thronhjems Tugthus 2, (for Tiden ingen).

De nye Vagtmesterposter ville blive at besætte med Funktionærer af Opsynsbetjentklassen inden samme Anstalt, saaledes at denne Klasses Antal undergaar en tilsvarende Reduktion. Det er forøvrigt tænkt, at disse Vagtmesterposter skulde være mere betroede og vigtigere Poster, at Vagtmesterne saaledes hovedsagelig skulde anvendes til Forstandere for Værksteder og til at besørge de vigtigere Gjøremaal, saa at alene de dygtigste og in specie haandværkskyndige Opsynsbetjente skulde tages til disse Poster. Man har ogsaa ved Ansættelsen af Lønningssatsen for Opsynsbetjentklassen taget et væsentligt Hensyn til Oprettelsen af disse nye Vagtmesterposter, hvortil Opsynsbetjentene skulde kunne avancere. Uden saadanne Avancementsposter vilde man nemlig seet sig nødsaget til at foreslaa bemeldte Lønningssats ansat høiere. Ved Bodsfængslet vil efter Forholdenes Beskaffenhed en saadan Klasseinddeling som oven nævnt ikke rigtig passe. Til det angivne Øiemedes Opnaaelse ved denne Anstalt har man derfor foreslaaet, at der som hidtil bibeholdes 1 Vagtmester, men at Vægterpersonalet, bestaaende af 6 Afdelingsvogtere, 1 Modtagelsesvogter, 3 Extravogtere og Sygevogteren, samt Portneren og Budet, inddeles i 2 Klasser:

- a. Opsynsbetjente af 1ste Klasse (de 6 Afdelingsvogtere).
- b. Opsynsbetjente af 2den Klasse (de øvrige 7 Betjente) med høiere Aflønning for Opsynsbetjente af 1ste Klasse.

Som af den nævnte Opgave sees, have en stor Del

af de underordnede Funktionærer ved Siden af sin faste Løn forskellige Emolumenter, saasom:

- a. Beklædning in natura eller Beklædningspenge,
- b. fri Bolig med eller uden Lys og Brænde,
- c. Kvartergodtgjørelse eller Husleiegodtgjørelse,
- d. Brødforpleining,
- e. Godtgjørelse for Opsyn i Arbeidslokalerne,
- f. Kostpenge eller Godtgjørelse for Middagsspisning,
- g. fri Kost eller Adgang til at spise af de Fødemidler, der tilberedes for Fangerne,
- h. Procenter af Indtægten for solgte Fabrikata.

I Forbindelse hermed kan ogsaa mærkes, at der har været indrømmet de fleste Betjente frit Lægetilsyn og Medicin for dem selv og deres Familier.

Af disse Emolumenter antager Departementet, at de under Lit. c, d, e og f omhandlede ikke bør bibeholdes ved Siden af den faste Løn, men indgaa i denne.

Angaaende de øvrige skal Departementet tillade sig at bemærke:

ad. a. Beklædning formenes at burde tilstaaes ved Siden af den faste Løn omtrent i samme Udstrækning som hidtil. Departementet anser det nemlig ønskeligt, at Vagtmestere og Opsynsbetjente ere iførte reglementeret Dragt under deres Tjenestegjøren i Anstalterne. Det samme gjælder ogsaa enkelte andre Betjente, der nærmest staa i Klasse med Opsynsbetjente og som ved Siden af anden Tjeneste ogsaa forrette Opsyns- og Vagtjeneste, og som derfor under dennes Udførelse bør bære den derfor reglementerede Dragt. Man har derfor foreslaaet, at Vagtmestere, mandlige Opsynsbetjente, Assistenterne hos Værksmesterne ved Akershus Strafanstalt og Bodsfængslet samt hos Fabrikmesterne ved Christiania og Thronhjems Tugthuse, Kjøkkenbetjente og Bageren ved Thronhjems Tugthus skulde tilstaaes Beklædning uden Afkortning i deres faste Løn. Herved ville følgende Betjente, der ikke tidligere have været tilstaaede Beklædning, erholde saadan, nemlig Assistenterne hos Værksmesteren ved Akershus Strafanstalt og hos Fabrikmesteren ved Thronhjems Tugthus, medens den vil bortfalde for Overgevaldigerne ved Bergenhus og Thronhjems Fæstnings Strafanstalter og Underinspektøren ved Bergens Tugthus. Ligeledes ville de Overgevaldigeren ved Akershus Fæstnings Strafanstalt tilstaaede Beklædningspenge bortfalde. Hvilke Beklædningsgjenstande, der skulde tilstaaes Betjentene, saavel som de nærmere Forskrifter om disses Varighed m. m. antages at burde bestemmes ved et senere udfærdiget Reglement.

De hidtil tilstaaede Beklædningspenge til Opsynskvinderne ved Christiania Tugthus antages at kunne bortfalde, da det ansees uforholdent at foreskrive nogen bestemt Dragt for Opsynskvinder under deres Tjenestegjøren.

ad. b. Forsaavidt Nogen af de omhandlede Funktionærer er eller maatte blive indrømmet Bolig med eller uden Lys og Brænde i noget af de Anstalterne tilhørende Lokaler, antager Departementet, at Værdien heraf bør ansættes til et passende Pengebeløb, der bliver at afkorte i Lønnen, samt at det bør være overladt til Departementet at fastsætte Størrelsen af bemeldte Pengebeløb. En hertil sigtende Bestemmelse er derfor indtaget i Regulativet.

Af den fremlagte Opgave over Lønninger og Emolumenter vil sees, hvilke Funktionærer nu ere givne Bolig m. v. i Anstalterne tilhørende Lokaler. Disse Funktionærer antages ogsaa fremdeles indtil Videre at kunne indrømmes samme Bolig m. v., dog med saadan Undtagelse for deres Vedkommende, der ere anviste Bolig i den Akershus Strafanstalt tilhørende saakaldte Gevaldigerbolig, der ligger udenfor Anstaltens Omraade, eller i en Barakkebygning øvervolds, at de for Fremtiden alene tilstaaes Bolig, men ikke som hidtil tillige Brænde. Forsaavidt det af formeldte Opgave erfares, at Kontorbetjenten (Kopisten) hos Pladsmajoren for at føre Tilsyn med bemeldte Gevaldigerbolig har Bolig sammesteds og Brænde (formentlig 12 Favne) mod derfor at betale 168 Kr. aarlig, skal Departementet bemærke, at man antager, at den nævnte Funktionær for at føre dette Tilsyn fremdeles bør tilstaaes fri Bolig (men uden Brænde) i Gevaldigerboligen, saaledes at denne fri Bolig er at betragte som Godtgørelse for Tilsynet og som noget, der er hans Afønning forøvrigt ganske uvedkommende. Nogen særlig Bestemmelse herom formenes det imidlertid uforødent at indtage i Regulativet. Endelig skal Departementet under Forudsætning af at Foranstaaende maatte vinde naadigst Bifald tillade sig at oplyse, at man i Henhold til Strafanstaltbestyrelsens Værdiansættelse og Departementets Skjøn derom i Budgetforslaget for 1877—1878 vil ansætte de Pengebeløb, der for Bolig med eller uden Lys og Brænde blive at afkorte i de i Udkastet opførte Lønningssatser saaledes:

A. Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt:

For Underinspektøren (Overgevaldigeren)	400 Kr.
- Vagtmestere og Opsynsbetjente samt Kokken	200 —
- Værksmesteren	400 —
- Regnskabsføreren	600 —
- Regnskabsførerens Assistent	240 —

B. Ved Christiania Tugthus:

For Underinspektøren	720 Kr.
- Spisemesteren	320 —
- 3 Opsynsbetjente (nemlig Portner, Sygeoppasser og Bud)	240 —

For Værksmesterinden	240 Kr.
- En Opsynskvinde	160 —

C. Ved Bergens Tugthus:

For Underinspektøren	320 Kr.
- 2 Vagtmestere	200 —
- Spisemesteren	240 —

D. Ved Thronhjems Fæstnings Strafanstalt:

For Underinspektøren (Overgevaldigeren)	320 Kr.

E. Ved Thronhjems Tugthus:

For 3 Opsynskvinder (deri tillige iberegnet for Vask)	120 —

F. Ved Bods fængslet:

For Underinspektøren (Overvagtmasteren)	480 Kr.
- Forvalteren	600 —
- Vagtmesteren	320 —
- 2 Opsynsbetjente, nemlig Portner og Bud	200 —
- Kokken	240 —

ad. g. Med Hensyn til fri Kost eller Adgang til at spise af de Fødemidler, der tilberedes for Fangerne, formes der at burde forholdes paa samme Maade som med Bolig m. v., saaledes at der for de Betjentes Vedkommende, der gives Spise som anført, herfor bør ske en passende Afkortning i deres Løn, hviken det ligeledes antages at burde overlades til Departementet at bestemme.

Ifølge dets ovennævnte Opgave over Lønninger og Emolumenter er for Tiden fuld Kost tilstaaet Kokken og Kjøkkenbetjentene ved Akershus Fæstnings Strafanstalt, Kjøkkenbetjentene ved Christiania Tugthus, Spisemesterne og en Opsynsbetjent ved Bergenhus Fæstnings og de 2 Thronhjemske Strafanstalter samt Bageren ved Thronhjems Tugthus, medens følgende Betjente kun ere tilstaaede fri Frokost og Aftensmad, nemlig Kokken og Kjøkkenbetjentene ved Bods fængslet og Spisemesteren ved Bergens Tugthus.

Det samme Forhold antages ogsaa at burde vedblive indtil Videre, idet dog bemærkes, at det senere vil komme under Overveielse, om en Omordning heri bør finde Sted.

I Henhold til vedkommende Strafanstaltbestyrelses Forslag er Departementet gaaet ud fra, at der i Vedkommendes Løn for fuld Kost (Morgen, Middag og Aften) bør afkortes 160 Kroner og for Frokost og Aftensmad 60 Kroner.

ad. h. Afønning med Procenter af Indtægten for solgte Fabrikata ved Siden af den faste Løn antages alene at burde bibeholdes for Fabrikmesteren og Farvermesteren ved Christiania Tugthus, for hvilke Funktionærer

det paa Grund af den store Fabrikdrift og Omsætning, som finder Sted ved denne Anstalt, muligens kan være hensigtsmæssigt fremdeles indtil Videre at benytte en saadan Lønningsmaade. For de øvrige Funktionærer, der efter Opgaven over Lønninger og Emolumenter for en Del aflønnes med Procenter, nemlig Underinspektøren ved Bergens Tugthus samt Værksmesteren og Værksassistenten ved Bodsfængslet formenten den derimod at burde bortfalde. Disse sidste ere derfor ogsaa i Udkastet alene foreslaaede aflønnede med fast Løn.

Angaaende Lægetilsyn m. v. for Betjentene skal Departementet bemærke, at man antager, at frit Lægetilsyn og fri Medicin bør tilstaaes den egentlige Betjening for Vedkommendes egen Person, men ikke for deres Familier, der bør være Anstalterne uvedkommende.

Ved Ansættelsen af de i Udkastet opførte Lønnings-satser har Departementet forudsat, at det overensstemmende med en underdanigst Indstilling, hvormed man vil tillade sig senere at indkomme, vil blive fattet Bestemmelse om, at underordnede Strafanstaltfunktionærer skulle tilpligtes at gjøre Indskud i den i Henhold til Lov af 31te Mai 1873 (jfr. Lov af 18de Mai 1876) oprettede Pensionskasse for Statens Bestillingsmænd.

Ved Siden af Udkastets Lønningssatser har Departementet fundet at burde bringe i Forslag Tilstaaelse af Alderstillæg i større Udstrækning end hidtil.

For Tiden er Alderstillæg tilstaaet følgende Funktionærer:

A. Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt:

Overgevaldigeren efter 6 Aars Tjeneste 10 Spd., efter 12 Aar 25 Spd.

Gevaldigerne, Slutteren og Sygevogteren efter 4 Aars Tjeneste 10 Spd., efter 8 Aar 15 Spd.

B. Ved Bergenhus Fæstnings Strafanstalt:

Overgevaldigeren, efter 6 Aars Tjeneste 15 Spd., efter 12 Aar 25 Spd.

Gevaldigerne, efter 4 Aars Tjeneste 10 Spd., efter 8 Aar 15 Spd.

C. Ved Thronhjems Fæstnings Strafanstalt:

Overgevaldigeren efter 6 Aars Tjeneste 15 Spd., efter 12 Aar 30 Spd.

Gevaldigerne efter 4 Aars Tjeneste 10 Spd., efter 8 Aar 15 Spd.

D. Ved Christiania Tugthus:

Opsynsbetjentene, Snedkeren, Smeden, Maskinisten, Stampemesteren, Budet, Køkkenbetjenten og Opsynskvinderne efter 4 Aars Tjeneste 10 Spd., efter 8 Aar 15 Spd.

Portneren, efter 4 Aars Tjeneste 5 Spd., efter 8 Aar 15 Spd.

E. Ved Thronhjems Tugthus:

Opsynsbetjentene, derunder henregnet Assistenten

hos Spisemesteren og Portneren, efter 2 Aars Tjeneste 15 Spd., efter 4 Aar 45 Spd.

Bageren, efter 2 Aar 30 Spd.

Det vil heraf sees, at medens der ved enkelte Anstalter (Bergens Tugthus og Bodsfængslet) ikke er tilstaaet nogen af Funktionærerne ved samme Alderstillæg, saa er ved de Anstalter, hvor Alderstillæg ere indrømmede, disse heller ikke tilstaaede alle eller de samme Funktionærer eller efter samme Tjenestetid eller med lige Beløb for lige-stillede Funktionærer. Departementet antager imidlertid, at der for at erholde dygtige Folk og knytte dem fastere til Anstalterne, er fuld Grund til at indrømme alle her omhandlede Funktionærer Alderstillæg, samt at der for Opnaaelsen af disse bør bestemmes een og samme Tjenestetid for Alle, og endelig, at de bør tilstaaes med lige Beløb for ligestillede Funktionærer ved de forskjellige Anstalter. Man skal ogsaa gjøre opmærksom paa, at der ved Ansættelsen af vedkommende Lønningssatser er gaaet ud fra, at Alderstillæg som her omhandlet ville blive tilstaaede, idet man ellers maatte have ansat en Flerhed af Lønningerne adskillig høiere, om Hensigten med den foreslaaede Lønssforandring skulde kunne ventes opnaaet. Endvidere er i saa Henseende forudsat, at de foreslaaede Alderstillæg strax ville komme de Funktionærer tilgode, som ved Regulativets Ikrafttræden have den for Opnaaelsen af samme bestemte Tjenestetid i vedkommende Stilling og forblive i denne, medens Funktionærer, der oprykke i en bedre Stilling, ere antagne først at ville kunne opnaa disse, naar de have den bestemte Tjenestetid i deres nye Stilling.

I Overensstemmelse hermed er derfor i Udkastet foreslaaet Alderstillæg for samtlige deri opførte Funktionærer med Undtagelse af dem, hvis Aflønning ifølge det Foranførte fremdeles er tænkt for en Del at skulle bestaa i Procenter, nemlig Fabrikmesteren og Farvermesteren ved Christiania Tugthus. Ligeledes er foreslaaet, at Alderstillæggene i Lighed med hvad er bestemt for andre Stats-tjenere, tilstaaes efter 5 og 10 Aars Tjenestetid. Med Hensyn til Størrelsen af Alderstillæggene har Departementet troet at burde inddele Funktionærerne i 3 Klasser og passende at kunne ansætte Tillæggene til 100 og 200 Kroner for første Klasse, 80 og 160 Kroner for 2den Klasse og 60 og 120 Kroner for 3die Klasse, respektive efter 5 og 10 Aars Tjenestetid.

Man har saaledes opført i Udkastet:

A. Efter 5 Aars Tjenestetid 100 Kroner

- 10 - — 200 -

for Underinspektører,

- Regnskabsførere, derunder henregnet Forvalteren og Kassereren ved Bodsfængslet,
- Bestyreren af Fællesudsalget for Strafarbejdsanstalterne i Christiania,
- Lærere,

for Værksmestrene ved Akershus Strafanstalt og Bods-
fængslet samt Fabrikmesteren ved Thronhjems Tugthus.

B. Efter 5 Aar 80 Kroner

- 10 - 160 -

for Vagtmestere,

- Assistenterne hos Regnskabsføreren ved Akershus Fæstnings Strafanstalt og Christiania Tugthus, Kontorbetjentene hos Strafanstaltbestyrerne,
- Assistenterne hos Værksmestrene ved Akershus Strafanstalt og Bods-fængslet, samt hos Fabrikmestrene ved Christiania og Thronhjems Tugthus;
- Maskinmesteren ved Bods-fængslet,
- Spisemestrene,
- Kokken ved Akershus Strafanstalt,
- Kokken ved Bods-fængslet,
- Bageren ved Thronhjems Tugthus,
- Bods-fængselsinspektionens Sekretær,
- Værksmesterinder.

C. Efter 5 Aar 60 Kroner

- 10 - 120 -

for Opsynsbetjente,

- Opsynskvinder,
- Kjøkkenbetjente.

Idet Departementet derefter gaar over til at omhandle de i Udkastet opførte Lønningssatser, skal man tillade sig at anføre, at disse ere ansatte overensstemmende med de af vedkommende Strafanstaltbestyrelser afgivne Betænkninger samt under behørigt Hensyn til, hvad ovenfor er bragt i Forslag angaaende Oprettelse af endel nye Vagtmesterposter, Afskaffelse af endel hidtil tilstaaede Emolumenter, Forpligtelse til at gjøre Indskud i en Pensionskasse og Tilstaaelse af Alderstillæg m. v. Ved Ansættelsen er derfor taget væsentligt Hensyn til de særegne Kvalifikationer, som Strafanstaltfunktionærer maa fordres at være i Besiddelse af, om de skulde være skikkede for sin Gjerning, saavel som til deres anstrængende og trættende Arbeide samt deres Færden Dag ud og ind mellem Forbryderne i en Strafanstalt, i hvilken Henseende gjentagende henvises til Strafanstaltbestyrelsernes, i Departementets Budgetforslag for 1876/77 (Storth.-Prop. No. 1 B 1876 Pag. 9—12) refererede Udtalelser. Strafanstaltfunktionærernes Stilling er paa Grund heraf ogsaa saa exceptionel, at der ikke med Føie kan gjøres nogen Sammenstillen mellem disses og andre Statstjeneres Aflønning. At erholde Folk, der ere skikkede til Strafanstaltbetjente, er i Almindelighed en vanskelig Sag, men end værre stiller Forholdet sig, naar Aflønningen ikke er saa tilstrækkelig, at der i denne ligger nogen Opfordring for dygtige Personer til at attraa Ansættelsen. Selv med de Lønstillæg, som Storthinget i 1876 bevilgede for Budgetterminen, har det paa flere Steder været forbundet med Vanskelighed, at faa nogenlunde brugbare Betjente. I afvigte Sommer har endog Departementet

for at faa en Gevaldigerpost ved Bergenhus Fæstnings Strafanstalt tilfredsstillende besat, maattet indgaa paa, at der tilstodes Vedkommende højeste Gevaldigerløn ved bemeldte Anstalt (984 Kroner). Man har saaledes antaget, at Lønnen for Opsynsbetjente ikke paa noget Sted kan sættes til mindre end 1,000 Kroner. Med Hensyn til Anstalterne i Christiania har man endog været i Tvivl, om hvorvidt en saadan Aflønning vil være tilstrækkelig, men man har, som paa sit Sted oven bemærket, gaaet ud fra, at de for disse Anstalter foreslaaede nye Vagtmesterposter, hvortil Opsynsbetjentene skulde kunne avancere, ville virke afgjørende til, at delige Betjente vil kunne erholdes for bemeldte Løn.

Departementet formener derfor, at de foreslaaede Lønninger ere de laveste, for hvilke man tør gjøre Regning paa at erholde nogenlunde tjenlige Funktionærer.

Endelig bemærkes, at man under Udkastets Udarbejdelse tillige har havt for Øie at opnaa saadan Ensartethed i Lønningvilkaaene for ligestillede Funktionærer ved de forskjellige Strafanstalter, som lader sig forene med behørigt Hensyn til stedlige Forholde, Arten og Omfanget af de vedkommende Funktionærer paahvilende Forretninger med videre.

I Udkastet er foreslaaet som fast Løn:

A. For Underinspektører:

1. Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt (Overgevaldigeren) . . . . . 2,400 Kr.
2. Ved Christiania Tugthus . . . . . 3,600 —
der udgjør den samme Aflønning, som denne Funktionær nu oppebærer, naar den Afkortning i Beløbet, der bliver at foretage for fri Bolig, Lys og Brænde, som ovenfor antydte, bestemmes til 720 Kroner. Departementet skal derhos bemærke, at paa Grund af Fangebelæggets Størrelse, den mangeartede Arbeidsvirksomhed og Forholdenes Storhed i det Hele er denne Post en af de vigtigste og besværligste Poster ved vore Strafanstalter, og at der til enhver Tid maa fordres, at dens Indehaver er en mere end almindelig dygtig, nidkær og arbeidsom Mand.
3. Ved Bods-fængslet (Overvagtimesteren) . . 2,400 —
4. Ved Bergenhus Fæstnings Strafanstalt (Overgevaldigeren) . . . . . 2,000 —
Denne Funktionær er tillige Leder af Anstaltens Arbeidsdrift.
5. Ved Bergens Tugthus . . . . . 2,000 —
Underinspektøren forestaar Anstaltens Arbeidsdrift.
6. Ved Thronhjems Fæstnings Strafanstalt (Overgevaldigeren) . . . . . 2,000 —

Denne Funktionær har tillige Tilsyn med Arbejdsdriften og forestaar Udsalget af Strafanstaltens Fabrikata.

7. Ved Thronhjems Tugthus . . . . . 2,400 Kr.

B. Vagtmestere:

1. Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt . . 1,440 —

Til de foreslaaede nye Vagtmesterposter forudsættes de tre Formænd ved Stenhuggeriet, Skomager og Skrædderværkstederne samt Sygevogteren og Slutteren, hvilke Funktionærer ere noget bedre aflønnede end de øvrige Opsynsbetjente ved Anstalten, og endelig 3 Gevaldigere paa høieste Aflønning at skulle rykke op.

2. Ved Kristiania Tugthus . . . . . 1,440 —

De foreslaaede 4 nye Vagtmesterposter forudsættes at blive besatte med Smeden, Snedkeren, Maskinisten og Stampemesteren.

3. Ved Bodsfængslet . . . . . 1,440 —

Den nuværende Vagtmester ved Bodsfængslet, Opsahl, er tilstaaet et persoeligt Lønstillæg af 72 Spd. (288 Kr.), der er tænkt at skulle bortfalde. Da imidlertid den for Vagtmesterposten foreslaaede nye Aflønning vil blive mindre end hans nuhavende, vil Departementet i Budgetforlaget for 1877/78 foreslaa, at der fremdeles tilstaaes ham et passende mindre personligt Tillæg.

4. Ved Bergenhus Fæstnings Strafanstalt . . 1,200 —

Den foreslaaede nye Vagtmesterpost forudsættes at skulle besættes med den Opsynsbetjent, der forestaar Udsalget af Anstaltens Fabrikata. Den særskilte Godtgørelse af 50 Spd. (200 Kr.), der hidtil har været tilstaaet bemeldte Betjent som Udsælger, formenes fremdeles at burde bibeholdes; kfr. nedenfor under Lit. P No. 2.

5. Ved Bergens Tugthus . . . . . 1,200 —

6. Ved Thronhjems Fæstnings Strafanstalt . 1,200 —

Den ene af de foreslaaede 2 nye Vagtmesterposter forudsættes at skulle overdrages den Betjent (Gevaldiger), der forretter som Værksmester og herfor har havt et Tillæg til sin Gage af 40 Spd. (160 Kr.), hvilket Tillæg foreslaaes bibeholdt; kfr. nedenfor under Lit. I No. 4, den anden Post er forudsat besat med en Gevaldiger paa høieste Aflønning.

7. Ved Thronhjems Tugthus . . . . . 1,200 —

Den ene af de foreslaaede 2 nye Vagtmesterposter forudsættes at skulle overdrages den Betjent, der for Befatning med Værksdriften har havt et Tillæg til sin Gage af 72 Spd. (288 Kr.), hvilket Tillæg da bortfalder. Til den anden Post er forudsat at ville blive beskikket 1 Vogter paa høieste Aflønning.

C. Opsynsbetjente:

a. Ved Fælles-Strafarbejdsanstalterne . . . 1,000 Kr.

Den Betjent ved Bergens Tugthus (Portneren), der for Besørgelsen af Udsalget af Anstaltens Fabrikata hidtil har været tilstaaet et Tillæg til sin Gage af 50 Spd. (200 Kr.), forudsættes fremdeles at skulle beholde dette Tillæg; kfr. nedenfor under Lit. P No. 3. Den Erstatning af 12 Kr. 80 Øre (3 Spd. 24 β) aarlig, der tilstaaes en Opsynsbetjent ved Christiania Tugthus (Portneren) for Tab af Rettighed til Brødbagning i Tugthuset, vil bortfalde.

b. Ved Bodsfængslet:

Opsynsbetjente af 1ste Klasse . . . . . 1,200 —

Opsynsbetjente af 2den Klasse . . . . . 1,000 —

D. Opsynskvinder:

a. Ved Christiania Tugthus . . . . . 1,000 —

b. Ved Bergens og Thronhjems Tugthuse . . 800 —

E. Lærere:

1. Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt (tillige Klokke) . . . . . 1,600 —

2. Ved Christiania Tugthus (tillige Klokke) . 2,000 —

3. Ved Bodsfængslet:

1ste Lærer (tillige Klokke) . . . . . 2,000 —

2den Do. . . . . 1,600 —

3die Do. . . . . 1,600 —

De 2den og 3die Lærer tilstaaede personlige Tillæg af respektive 60 Spd. (240 Kr.) og 40 Spd. (160 Kr.) ville bortfalde.

4. Ved de 2 Bergenske Anstalter (fælles Lærer) . . . . . 1,440 —

5. Ved de 2 Thronhjemske Anstalter (fælles Lærer) . . . . . 1,440 —

F. Kontorbetjente hos Strafanstaltbestyrerne:

1. Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt (Kopisten hos Pladsmajoren) . . . . . 1,200 —

2. Ved Christiania Tugthus:
Overinspektørens Kontorbetjent . . . 1,200 —

3. Ved Bodsfængslet:
Direktørens Kontorbetjent . . . . . 1,200 —
Inspektionens Sekretær (Skriver) . . . 480 —

4. Ved Bergens Tugthus: Overinspektørens Kontorbetjent	600 Kr.
5. Ved Thronhjems Fæstnings Strafanstalt: Kapteinvagtmesterens Kontorbetjent	400 —
G. Regnskabsførere og Forvaltere:	
1. Akershus Fæstnings Strafanstalt: Regnskabsføreren	2,600 —
2. Ved Christiania Tugthus: Regnskabsføreren	2,880 —
3. Ved Bodsfængslet: Kassereren	2,000 —
Forvalteren	2,600 —
4. Ved Thronhjems Tugthus: en Regnskabsfører og Forvalter	2,400 —
H. Assistenten hos Regnskabsføreren:	
1. Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt	1,440 —
m. H. t. den nuværende Assistent, Holm, der nyder et personligt Tillæg for inde- værende Budgettermin af 70 Spd. (280 Kr.) som er tænkt at skulle bortfalde, vil Departementet i sit Budgetforslag for 18 ⁷⁷ / ₇₈ andrage paa, at der fremdeles til- staaes ham et passende personligt Tillæg, da den for hans Post foreslaaede Løn vil blive mindre end hans nuværende Aføn- ning.	
2. Ved Christiania Tugthus	1,440 —
I. Værksmestere og Fabrikmestere:	
1. Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt: Værksmesteren	2,800 —
Det den nuværende Værksmester Clemetsen tilstaaede personlige Tillæg af 50 Spd. (200 Kr.) er forudsat at skulle bortfalde.	
2. Ved Christiania Tugthus: Fabrikmesteren	2,400 —
samt som hidtil $\frac{1}{2}$ pCt. af Indtægten for solgte Fabrikata. Denne har i Gjennem- snit for de 4 Aar 1872—1875 udgjort omtrent 245 Spd.	
3. Ved Bodsfængslet: Værksmesteren	2,200 —
4. Ved Thronhjems Fæstnings Strafanstalt: Tillæg til en Vagtmester som Værksmester	160 —
5. Ved Thronhjems Tugthus: Fabrikmesteren	2,000 —
K. Assistenten hos Værksmestere og Fabrikmestere:	
1. Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt	1,600 —
2. Ved Christiania Tugthus	1,600 —
3. Ved Bodsfængslet	1,440 —
4. Ved Thronhjems Tugthus	1,440 —
Det den nuværende Assistent hos Fabrik-	

mesteren, Lange, tilstaaede personlige Til-
læg af 50 Spd. (200 Kr.) er forudsat at
skulle bortfalde.

L. Farvermesteren ved Christiania Tugthus	2,000 Kr.
samt $\frac{1}{4}$ pCt. af Indtægten for solgte Fa- brikata som hidtil. Denne har i Gjen- nemsnit for de 4 Aar 1872—1875 aarlig udgjort omtrent 125 Spd. eller 500 Kr.	
M. Maskinmesteren ved Bodsfængslet	1,440 —
N. Værksmesterinder:	
1. Ved Christiania Tugthus	1,440 —
2. Ved Bergens Do.	960 —
O. Betjente ved Bispisningen:	
1. Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt:	
a. Kokken	1,440 —
b. Kjøkkenbetjente	1,000 —
2. Ved Christiania Tugthus:	
a. Spisemesteren (Proviantskriven)	1,680 —
Den Erstatning af 25 Spd. (100 Kr.) aarlig, der er tilstaaet den nuværende Spisemester for Tab af Ret til at sælge de ved Bispisningen faldende Ben er forudsat at skulle bortfalde.	
b. Kjøkkenbetjente	1,000 —
3. Ved Bodsfængslet:	
a. Kokken	1,200 —
b. Kjøkkenbetjente	800 —
4. Bergenshus Fæstnings Strafanstalt: Spisemesteren	1,680 —
5. Bergens Tugthus: Spisemesteren	1,680 —
6. Thronhjems Fæstnings Strafanstalt: Spisemesteren (Proviantforvalteren)	1,680 —
7. Thronhjems Tugthus:	
a. Spisemesteren	1,680 —
b. Bageren	1,200 —
P. Udsalgsbestyrere:	
1. Ved de i Henhold til Kongelig Resolution af 24de Juli 1876 oprettede Fællesudsalg for Strafarbeidsanstalterne i Christiania: Bestyreren, samme Løn som i nævnte Re- solution bestemt, nemlig 750 Spd. = ...	3,000 —
Forsaaavdt det ved nævnte Resolution endvidere er tilstaaet Udsalgsbestyreren 1 pCt. af Værdien for de gennem Ud- salget afhændede Alnevarer, mod at han bærer det Tab, der følger af Udmaaling i Smaat og uden at der tilkommer ham Ret til et muligt Overskud, skal Departe- mentet bemærke, at det er Forudsætningen, at den nævnte Procentgodtgjørelse skal	

bibeholdes, men at man kun anser den som Skadesløsholdelse for muligt Tab.

2. Ved Bergenhus Fæstning:

Tillæg til den Betjent (Vagtmesteren), der forestaar Udsalget . . . . . 200 Kr.

3. Ved Bergens Tugthus:

Tillæg til den Opsynsbetjent (Portneren), som forestaar Udsalget . . . . . 200 —

Ved Throndhjems Fæstnings Strafanstalt forestaaes, som oven berørt, Udsalget af Underinspektøren (Overgevaldigeren), hvortil er taget Hensyn ved Forslaget til denne Funktionærs Løn. Udsalget af Throndhjems Tugthus's Fabrikata besørgeres dels ved Regnskabsføreren uden særskilt Godtgørelse, dels ved en Kjøbmand i Throndhjem, som herfor er tilstaaet en Salgsprovision af 5 pCt.

Til nærmere Oplysning tillader Departementet sig at vedlægge en Sammenstilling mellem den ældre og nu foreslaaede Lønningsmaade for de her omhandlede underordnede Strafanstaltfunktionærer, opgjort for Budgetterminen 18⁷⁷/₇₈. Ved Sammenstillingen er ikke medtaget Beklædningen, da Udgifterne dertil ville blive omtrentlig de samme som tidligere, i hvilken Henseende henvises til hvad ovenfor er anført angaaende Beklædningen. Af Sammenligningen vil forøvrigt erfares, hvorledes de foreslaaede nye Lønninger stiller sig til de ældre for hver enkelt Funktionærs Vedkommende. Ligeledes vil sees, at de foreslaaede Lønninger andrage til en samlet Værdi af . . . 232,610 Kr. - Øre. medens Værdien af de ældre beløber til 201,521 — 15 —

de første overstiger saaledes de sidste med = ... 31,088 Kr. 80 Øre.

Endvidere sees, at der til Dækkelse af de nye Lønninger maa opføres paa Budgettet . 217,010 Kr. - Øre. mod for de ældres Vedkommende . 182,661 — 15 —

altsaa mere = 34,348 Kr. 85 Øre.

hvor dog maa komme til Afkortning et Beløb af omtrent . . . . . 2,000 Kr. - Øre. hvormed Kontoen Brændsel i Budgetforslaget for Akershus Fæstnings Strafanstalt formindskes paa Grund af at de i den saakaldte Gevaldigerbolig og en Barakkebygning øvreholds boende Funktionærer under Forudsætning af at nærværende Indstilling vinder naadigst Bifald ikke fremtidig ville blive tilstaaede Brænde.

Igjen = 32,348 Kr. 85 Øre.

De foreslaaede nye Lønninger vil saaledes i det Hele medføre en Merudgift for det Offentlige af ca. 32,000 Kr. Departementet finder vistnok at denne Sum er betydelig, men antager ikke, at der, efter hvad ovenfor er anført, bør være Spørgsmaal om at reducere samme ved at sætte Lønningerne lavere end af Departementet foreslaaet eller om paa denne Maade at søge tilveiebragt nogen Nedsættelse i Strafanstaltens Budget.

Departementet skal sluttelig bemærke, at Bestyrerne af Strafarbeidsanstalterne i Christiania, hvem man underhaanden har gjort bekjendt med det foreliggende Udkast til nyt Lønningsregulativ, have erklæret, at de intet Væsentligt ved samme have fundet at erindre.

I Henhold til Foranførte, der af Statsraadets øvrige Medlemmer i det Væsentlige tiltrædes,

indstilles underdanigst:

„At vedlagte Udkast til Regulativ for Aflønning m. v. for underordnede Strafanstaltfunktionærer naadigst bifaldes og befales lagt til Grund for det førstkommende Storthing forelæggende Budgetforslag vedkommende Rigets Strafarbeidsanstalter.“

Udkast

til Regulativ for Aflønning m. V. for underordnede Strafanstaltfunktionærer.

§ 1.

Den mandlige Opsynsbetjening ved Fælles-Strafanstalterne, derunder ogsaa henregnet Sygevogtere, Slutteren ved Akershus Fæstnings Strafanstalt, Portnere samt ved Christiania Tugthus tillige Budet, Snedker, Smed, Maskinist og Stampemester, og ved Throndhjems Tugthus Assistenten hos Spisemesteren, inddeles i 2 Klasser, nemlig a) Vagtmestere og b) Opsynsbetjente.

Vagtmesterposternes Antal skal udgjøre:

Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt 8.

- Christiania Tugthus 8.

- Bergenhus Fæstnings Strafanstalt 1.

- Bergens Tugthus 2.

- Throndhjems Fæstnings Strafanstalt 2.

- Throndhjems Tugthus 2.

Ved Bodsfængslet bibeholdes som hidtil 1 Vagtmester,

medens Opsynspersonalet, for Tiden bestaaende af 6 Afdelingsvogtere, 1 Modtagelsesvogter, 3 Extravogtere og Syge-
vogteren, samt Portneren og Budet, inddeles i 2 Klasser, nemlig:

- a) Opsynsbetjente af 1ste Klasse (de 6 Afdelingsvogtere).
- b) Opsynsbetjente af 2den Klasse (de øvrige 7 Betjente).

§ 2.

Nedenstaaende Funktionærer erholde følgende faste Lønninger:

A. Underinspektører:

1. Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt. . . 2,400 Kr.
2. - Christiania Tugthus . . . . . 3,600 —
3. - Bodsfængslet . . . . . 2,400 —
4. - Bergenhus Fæstnings Strafanstalt . . 2,000 —
5. - Bergens Tugthus . . . . . 2,000 —
6. - Thronhjems Fæstnings Strafanstalt . 2,000 —
7. - Thronhjems Tugthus . . . . . 2,400 —

B. Vagtmestere:

1. Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt. . . 1,440 —
2. - Christiania Tugthus . . . . . 1,440 —
3. - Bodsfængslet . . . . . 1,440 —
4. - Bergenhus Fæstnings Strafanstalt . . 1,200 —
5. - Bergens Tugthus . . . . . 1,200 —
6. - Thronhjems Fæstnings Strafanstalt . 1,200 —
7. - Thronhjems Tugthus . . . . . 1,200 —

C. Opsynsbetjente:

- a. Ved Fællesstrafanstalterne . . . . . 1,000 —
- b. - Bodsfængslet,
Opsynsbetjente af 1ste Klasse . . . 1,200 —
Do. af 2den Klasse . . . . . 1,000 —

D. Opsynskvinder:

- a. Ved Christiania Tugthus . . . . . 1,000 —
- b. - Bergens og Thronhjems Tugthus . . 800 —

E. Lærere:

1. Læreren ved Akershus Fæstnings Strafanstalt 1,600 —
2. Læreren ved Christiania Tugthus . . . 2,000 —
3. Ved Bodsfængslet:
1ste Lærer . . . . . 2,000 —
2den Do. . . . . 1,600 —
3die Do. . . . . 1,600 —
4. Læreren ved de 2 Bergenske Anstalter . . 1,440 —
5. Læreren ved de 2 Thronhjemske Anstalter 1,440 —

F. Kontorbetjente hos Strafanstaltbestyrerne:

1. Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt. . . 1,200 Kr.
2. - Christiania Tugthus . . . . . 1,200 —
3. - Bodsfængslet:
Direktørens Kontorbetjent. . . . . 1,200 —
Inspektionens Sekretær. . . . . 480 —

4. - Bergens Tugthus . . . . . 600 Kr.
5. - Thronhjems Fæstnings Strafanstalt . . 400 —

G. Regnskabsførere og Forvaltere.

1. Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt:
Regnskabsføreren . . . . . 2,600 —
2. - Christiania Tugthus:
Regnskabsføreren . . . . . 2,880 —
3. - Bodsfængslet:
Kassereren . . . . . 2,000 —
Forvalteren . . . . . 2,600 —
4. - Thronhjems Tugthus:
Regnskabsføreren og Forvalteren . . 2,400 —

H. Assistenten hos Regnskabsførere.

1. Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt. . . 1,440 —
2. - Christiania Tugthus . . . . . 1,440 —

I. Værksmestere og Fabrikmestere:

1. Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt:
Værksmesteren . . . . . 2,800 —
2. - Christiania Tugthus:
Fabrikmesteren . . . . . 2,400 —
3. - Bodsfængslet:
Værksmesteren . . . . . 2,200 —
4. - Ved Thronhjems Fæstnings Strafanstalt:
En Vagtmester for tillige at forrette
som Værksmester . . . . . 160 —
5. - Thronhjems Tugthus:
Fabrikmesteren . . . . . 2,000 —

K. Assistenten hos Værksmestere og Fabrikmestere:

1. Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt. . . 1,600 Kr.
2. - Christiania Tugthus . . . . . 1,600 —
3. - Bodsfængslet . . . . . 1,440 —
4. - Thronhjems Tugthus . . . . . 1,440 —

L. Farvermesteren ved Christiania Tugthus 2,000 —

M. Maskinmesteren ved Bodsfængslet . . 1,440 —

N. Værksmesterinder:

1. Ved Christiania Tugthus . . . . . 1,400 —
2. - Bergens Do. . . . . 960 —

O. Betjente ved Bospisningen:

1. Ved Akershus Fæstnings Strafanstalt:
a. Kokken. . . . . 1,440 —
b. Kjøkkenbetjentene . . . . . 1,000 —
2. Ved Christiania Tugthus:
a. Spisemesteren . . . . . 1,680 —
b. Kjøkkenbetjentene . . . . . 1,000 —
3. Ved Bodsfængslet:

- a. Kokken. . . . . 1,200 Kr.
- b. Køkkenbetjentene . . . . . 800 —
- 4. Ved Bergenshus Fæstnings Strafanstalt:
  - Spisemesteren . . . . . 1,680 —
- 5. Ved Bergens Tugthus:
  - Spisemesteren . . . . . 1,680 —
- 6. Ved Thronhjems Fæstnings Strafanstalt:
  - Spisemesteren . . . . . 1,680 —
- 7. Ved Thronhjems Tugthus:
  - a. Spisemesteren . . . . . 1,680 —
  - b. Bageren . . . . . 1,200 —

P. Udsalgsbestyrere:

- 1. Ved det i Henhold til Kongelig Resolution af 24de Juli 1876 oprettede Fællesudsalg for Strafanstalterne i Christiania:
  - Bestyreren . . . . . 3,000 Kr.
- 2. Ved Bergenshus Fæstnings Strafanstalt:
  - Vagtmesteren for at forrette som Udsælger: 200 —
- 3. Ved Bergens Tugthus:
  - En Opsynsbetjent for tillige at forestaa Udsalget. . . . . 200 —

§ 3.

Fabrikmesteren ved Christiania Tugthus og Farvermesteren ved samme Anstalt tilstaaes ved Siden af deres faste Løn, som hidtil, henholdsvis $\frac{1}{2}$ % og $\frac{1}{4}$ % af Indtægten for de i deres Funktionstid solgte Fabrikata.

§ 4.

Af de i § 2 omhandlede Funktionærer erholde Følgende Alderstillæg efter 5 og 10 Aars Tjeneste i samme Stilling med efternævnte Beløb:

- 1. Efter 5 Aars Tjeneste 100 Kroner og efter 10 Aars Do. 200 Kroner:
  - a. Underinspektører.
  - b. Regnskabsførere, derunder ogsaa henregnet Forvalteren og Kassereren ved Bodsfængslet.
  - c. Bestyreren af Fællesudsalget for Strafarbejdsanstalterne i Christiania.
  - d. Lærere.
  - e. Værksmestrene ved Akershus Strafanstalt og Bodsfængslet samt Fabrikmesteren ved Thronhjems Tugthus.
- 2. Efter 5 Aars Tjeneste 80 Kroner og efter 10 Aars Do. 160 Kr.
  - a. Vagtmestere.
  - b. Assistenterne hos Regnskabsførerne ved Akershus Fæstnings Strafanstalt og Christiania Tugthus.
  - c. Kontorbetjentene hos Strafanstaltbestyrerne og Bodsfængselsinspektionens Sekretær.
  - d. Assistenterne hos Værksmestrene ved Akershus Fæst-

nings Strafanstalt og Bodsfængslet samt hos Fabrikmestrene ved Christiania og Thronhjems Tugthuse.

- e. Maskinmesteren ved Bodsfængslet.
- f. Spisemestrene, Kokken ved Akershus Fæstnings Strafanstalt og ved Bodsfængslet samt Bageren ved Thronhjems Tugthus.
- g. Værksmesterinder.

- 3. Efter 5 Aars Tjeneste 60 Kroner, efter 10 Aars Do. 120 Kroner:

- a. Opsynsbetjente.
- b. Opsynskvinder.
- c. Køkkenbetjente.

§ 5.

Beklædning tilstaaes følgende Funktionærer uden Afkortning i deres faste Løn:

- a. Vagtmestere.
- b. Opsynsbetjente.
- c. Assistenterne hos Værksmestrene ved Akershus Fæstnings Strafanstalt og ved Bodsfængslet samt hos Fabrikmestrene ved Christiania og Thronhjems Tugthuse.
- d. Kokken ved Akershus Fæstnings Strafanstalt, Kokken ved Bodsfængslet, Køkkenbetjentene, samt Bageren ved Thronhjems Tugthus.

Beklædningens Beskaffenhed m. V. bestemmes ved et af Justitsdepartementet udfærdiget Reglement.

§ 6.

Frit Lægetilsyn og fri Medicin tilstaaes efternævnte Funktionærer for deres egen Person, men ikke tillige for deres Familier:

- a. Underinspektører.
- b. Vagtmestere.
- c. Opsynsbetjente.
- d. Opsynskvinder.
- e. Værksmestere og Fabrikmestere.
- f. Assistent hos samme.
- g. Farvermesteren ved Christiania Tugthus.
- h. Maskinmesteren ved Bodsfængslet.
- i. Værksmesterinder.
- k. Betjente ved Bøspisningen.

§ 7.

For Funktionærer, der indrømmes Bolig i vedkommende Strafanstalts Bygninger med eller uden Lys og Brænde, afkortes i deres aarlige Løn til Vederlag herfor et saa stort Beløb som af Justits-Departementet bestemmes.

§ 8.

Ligeledes bliver for Funktionærer, der erholde Kost in natura ved vedkommende Strafanstalt, til Vederlag herfor

at afkorte i deres aarlige Løn et saa stort Beløb, som Justits-Departementet bestemmer.

§ 9.

De i Regulativet omhandlede Funktionærer forpligtes

til efter nærmere Bestemmelse at gjøre Indskud i den ved Lov af 31te Mai 1873 oprettede Pensionskasse for Statens Bestillingsmænd.

Bilag No. 2.

Beklædnings-Reglement

for de i § 5 af Lønningsregulativ af 10de Januar 1877 opførte Strafanstaltfunktionærer, (udfærdiget af det Kongelige Justits-Departement den 21de Juli 1877).

Beklædningsgjenstandene.	Slidnings-tid.	Anslaaet Kostende.
En Kappe	3 Aar	46 Kr. 40 Øre
En Frakke	2 —	44 — —
En Vest	2 —	7 — 80 —
En Hue	2 — 6 eller 5 —	— — —
Et Par Buxer	1 —	13 — 40 —
Et Par Helstøvler	1 —	20 — —
Et Par Halvstøvler	1 —	14 — 50 —
Et Par Halvsaaler med Flikker	1 —	1 — 40 —

Nærmere Bestemmelser.

§ 1. Med Hensyn til Beklædningsgjenstandenes Beskaffenhed og Kostende bemærkes:

a) Kappen skal være en almindelig Militærkappe, af graat Klæde, hvortil beregnes:

6 Alen Klæde à . . .	Kr. 4,80	28 — 80 —
1½ Alen Multum à . . .	- 3,60	5 — 40 —
3 Alen Twill à . . .	- 0,40	1 — 20 —
2 Alen Strie à . . .	- 0,40	- — 80 —
1 Dusin Løveknapper à . . .	- 2,00	2 — —
Traad	-	— 20 —
Syløn	-	8 — —

Tilsammen 46 Kr. 40 Øre

b) Frakken skal være af mørkeblaat Klæde og som en almindelig Vaabenkjole for Infanteriet, dog uden Passepoiler, men dobbeltnappet. Hertil beregnes:

4 Alen Klæde à . . .	Kr. 5,60	22 Kr. 40 Øre
4 Alen Lasting à . . .	- 1,20	4 — 80 —
1¾ Alen Strie à . . .	- 0,40	- — 70 —
2¼ Alen graa Mug . . .	- 0,43	- — 97 —
1 Plade Vat	-	- — 40 —

20 store Løveknapper à Kr. 2,00	
pr. Dusin	3 Kr. 33 Øre
4 smaa Løveknapper	- — 40 —
Traad og Silke m. V.	- — 60 —
Syløn	10 — 40 —
Tilsammen	44 Kr. - Øre

c) Vesten skal være af mørkeblaat Klæde, enkeltknappet. Til samme beregnes:

½ Alen Klæde à . . .	Kr. 5,60	2 — 80 —
1½ Alen graa Mug . . .	- 0,43	- — 65 —
1 Alen sort Mug	-	- — 53 —
1 Alen Ravndug	-	- — 30 —
9 smaa Løveknapper à Kr. 1,20		
pr. Dusin	-	- — 90 —
Spende, Silke, Sygarn m. V.	-	- — 22 —
Syløn	-	2 — 40 —
Tilsammen	7 Kr. 80 Øre	

d) Huen skal være af mørkeblaat Klæde, lav og fladpullet med ret udstaaende Skygge, Kokarde, 2 smaa Løveknapper samt en Guld-tresse ½" bred for Vagtmestere og ¼" bred for de øvrige Funktionærer. Den indkøbes i færdig Stand og beregnes:

for Vagtmesternes Vedkommende til	6 Kr. - —
- de øvrige Funktionærer til . . .	5 — —

e) Buxerne skulle være af graat Klæde. Hertil beregnes:

2½ Alen Klæde à . . .	Kr. 4,80	10 — —
½ Alen Strie à . . .	- 0,20	- — 10 —

1 Alen graa Mug	- Kr. 40 Øre
Lommefoer og Knapper m. V.	- — 50 —
Syløn	2 — 40 —

Tilsammen 13 Kr. 40 Øre

- f) Helstøvlerne skulle være forsynede med dobbelte Saaler og 13" høie Skafter fra Hælen. Til samme beregnes:

2 $\frac{1}{2}$ $\mathcal{H}$ Vexlæder à . . .	Kr. 2,00	5 Kr. - Øre
2 $\frac{1}{2}$ $\mathcal{H}$ Saalelæder à . . .	- 2,00	5 — - —
$\frac{5}{8}$ $\mathcal{H}$ Bindsaalelæder . . .	- 1,60	1 — - —
$\frac{1}{4}$ Faareskind à . . .	- 1,40	- — 35 —
Skogarn, Plug m. V.	- — 80 —	
Syløn	7 — 85 —	

Tilsammen 20 Kr. - Øre

- g) Halvstøvlerne skulle være forsynede med enkelte Saaler og 7" høie Skafter, fra Hælen. Hertil beregnes:

1 $\frac{1}{2}$ $\mathcal{H}$ Vexlæder à . . .	Kr. 2,00	3 Kr. - Øre
2 $\mathcal{H}$ Saalelæder à . . .	- 2,00	4 — - —
$\frac{5}{8}$ $\mathcal{H}$ Bindsaalelæder à . . .	- 1,60	1 — - —

Skogarn, Plug m. V.	- Kr. 50 Øre
Syløn	6 — - —

Tilsammen 14 Kr. 50 Øre

- h) 1 Par Halvsaaler beregnes til . . . 1 Kr. - Øre
og Flikker til . . . . . - — 40 —

Tilsammen 1 Kr. 40 Øre

§ 2. Til Kappe, Frakke, Vest og Buxer bliver at anvende Klæde af Christiania Tugthus's Fabrikat til de anførte Priser.

§ 3. Ved Udløbet af den fastsatte Slidningstid blive Beklædningsgjenstandene vedkommende Funktionærs Eien- dom. Ved en Funktionærs Afgang (ved Afsked eller Dødsfald) kunne de ham udleverede Beklædnings- gjenstande, hvis Slidningstid ikke er udløben, erhver- ves af Vedkommende mod at erlægge af Gjenstandenes ovenfor beregnede Kostende, hvad der falder paa den resterende Del af Slidningstiden. I Mangel af saadan Indløsning blive Gjenstandene at inddrage for at an- anvendes til Lønningsklæder for andre Funktionærer ved Anstalten eller at benyttes paa anden hensigts- mæssig Maade.

§ 4. Nærværende Reglement træder i Kraft eftersom Ter- minerne for de nu udleverede Beklædningsgjenstande udløbe.

Bilag No. 3.

Gjenpart

af Justits-Departementets Circulær-Skrivelse af 14de November 1877.

Efter at have modtaget de i Departementets Skrivelse af 21de Juli sidstleden begjærte Betænkninger fra Straf- anstaltens Bestyrelser, bestemmer Departementet herved, at der for vedkommende Strafanstalts Regning bliver at anskaffe og vedligeholde som „Inventarieklæder“, hvad der efter Bestyrerens Skjøn med Nødvendighed udkræves af følgende Gjenstande:

- til Brug for Betjente, der forrette i Kjøkkenet, under deres Arbeide dersteds:
Busseruller af blaarandet Lærred,
Forklæder af hvidt Lærred;
- til Brug for Betjente, der have udvendige Poster:
Oliefrakker,
Skindtrøier med uldent Foer,
Korte Yderstøvler (bottes fortes);
- til Brug for Betjente, der skulle gaa lydløst:
Ladder;

- til Brug for den leiede Nattevagt, hvor saadan benyttes:
Oliefrakker,

Kapper som for Betjente bestemt i Beklædningsregle- mentet af 21de Juli d. A.,
Skindtrøier med uldent Foer,
Korte Yderstøvler (bottes fortes).

De med Anskaffelsen og Vedligeholdelsen forbundne Omkostninger blive at postere under Konto „Inventarium“, ligesom Gjenstandene selv blive at opføre i Inventariereg- skabet under en særskilt Afdeling: „Inventarieklæder til Betjeningen“.

Hvilket herved meddeles til Underretning og lagttagelse, med Tilføiende at det ved foranstaaende Bestemmelse er forudsat, at forsaavidt der ved nogen Anstalt allerede haves Beklædningsgjenstande af samme eller lignende Art som de ovenfor nævnte og bestemte til samme Brug, disse ikke skulle afløses ved nye Anskaffelser forinden de ere udslidte.

Bilag No. 4.

Angaaende Strafanstaltfunktionærers Indtrædelse i Pensionskassen for Statens Bestillingsmænd.

Justits- og Politi-Departementets underdanigste Indstilling af 10de Februar 1877, som
ved Kongelig Resolution af samme Dato naadigst er bifaldt.

(Foredraget af Statsraad Falsen.)

I et ved Kongelig Resolution af 10de Januar sidstleden bifaldt Udkast til Regulativ for Aflønning m. V. af underordnede Strafarbeidsanstaltfunktionærer, hvilket Regulativ i Henhold til samme Resolution er lagt til Grund for det Rigets Strafarbeidsanstalter vedkommende Budgetforslag for Terminen 1ste Juli 1877 til 30te Juni 1878, er indtaget Forbehold om, at de i Regulativet nævnte Funktionærer skulle være forpligtede til efter nærmere Bestemmelse at gjøre Indskud i den ved Lov af 31te Mai 1873 oprettede Pensionskasse for Statens Bestillingsmænd.

Idet Departementet henviser til den underdanigste Indstilling, der ligger til Grund for ovennævnte Kongelige Resolution, samt 2de til Indstillingen hørende Bilage, indeholdende Opgave over vedkommende Funktionærers nuværende Aflønning og en Sammenstilling mellem denne og de i Regulativet opførte Lønninger (trykte som Bilag 2—4 med Sth. Prp. No. 1 B. for 1877), tillader man sig derfor, under Forudsætning af, at disse Lønninger af Stortinget i 1877 bevilges, underdanigst at fremkomme med Udkast til naadigst Proposition for nævnte Storting angaaende underordnede Strafanstaltfunktionærers Indtrædelse i ovennævnte Pensionskasse.

Det førerhandlede Lønningsregulativ omfatter følgende Klasser af Funktionærer:

- a. Underinspektører.
- b. Vagtmestere.
- c. Opsynsbetjente.
- d. Opsynskvinder.
- e. Lærere (herunder dog ikke medregnet Søndagsskolelærere, Hjælperlærere og Sanglærere).
- f. Kontorbetjente hos Strafanstaltbestyrere.
- g. Regnskabsførere og Forvaltere.
- h. Assistenten hos Regnskabsførere.
- i. Værksmestere og Fabrikmestere.
- k. Assistenten hos Do.
- l. Farvermesteren ved Christiania Tugthus.
- m. Maskinmesteren ved Bodsængslet.
- n. Værksmesterinder.
- o. Betjente ved Bøspisningen, nemlig Spisemestere, Kokke og Køkkenbetjente, samt den ved Thronhjems Tugthus ansatte Bager,

p. Bestyreren af Fællesudsalget for Strafarbeidsanstalterne i Christiania. Forsaavidt i Lønningsregulativet ogsaa er opført Bestyrerne af Udsalgene ved de Bergenske Strafanstalter, bemærkes, at disse Funktionærer efter deres Hovedstilling ved Anstalterne gaa ind under foranstaaende Klasse b eller c.

De til ovennævnte Klasser a—p hørende Funktionærer — saavel nu ansatte, som de, der senere ansættes — bør efter Departementets Formening under den ovenomhandlede Forudsætning tilpligtes at gjøre Indskud i Pensionskassen med Undtagelse af:

- a. følgende, hvis Stilling ved Anstalterne kun er at betragte som Bierhverv, nemlig af Klasse f.: Kontorbetjentene hos Overinspektøren ved Bergens Tugthus og hos Kapteinvagtmesteren ved Thronhjems Fæstning samt Bodsængselsinspektionens Skrifer.
- b. Den nuværende Regnskabsfører ved Akershus Fæstnings Strafanstalt, der er Embedsmand (Kaptejn).
- c. Funktionærer, som paa den Tid, fra hvilken Indskudsforpligtelsen vil blive foreslaaet at skulle indtræde, nemlig den 1ste Juli 1877, have opnaaet en Alder af 55 Aar, idet disse Funktionærer selv med de høieste Indskud, som efter deres Stilling maatte ansees passende, ikke vilde kunne opnaa nogen Pension af Betydning uden efter en længere Tjenestetid end i Almindelighed kan paaregnes. Departementet antager dog, at disse ældre Funktionærer bør have Adgang til at indtræde i Pensionskassen, forsaavidt de selv maatte ønske det.

Efter Departementets Formening vil det imidlertid være ønskeligt, at der gives Adgang til under særegne Omstændigheder ogsaa at fritage andre end de ovenfor undtagne Funktionærer fra Forpligtelsen til at gjøre Indskud. Man har herved væsentlig for Øie Muligheden af, at der i den nærmeste Fremtid vil blive Spørgsmaal om at nedlægge nogen af de nuværende Anstalter og om at foretage Omordninger med disse, i hvilke Tilfælde det ikke vilde være betimeligt at paalægge nu ansatte Funktionærer, der om kort Tid ville blive afskedigede, eller Andre, som kun gives midlertidig Ansættelse i en Strafanstalts Tjeneste, at gjøre Indskud i Pensionskassen.

Departementet skulde derfor anse det hensigtsmæssigt, at der med den Hjemmel, som Bestemmelsen i § 2 i Lov af 18de Mai 1876, indeholdende Tillæg til Forandringer i Pensionsloven af 31te Mai 1873, formentlig dertil giver, meddeles Administrationen Bemyndigelse til under særegne Omstændigheder at fritage Bestillingsmænd, henhørende til nogen af de ovenfor opregnede Klasser, fra Forpligtelsen til at gjøre Indskud i den omhandlede Pensionskasse.

Ved Bestemmelsen af Størrelsen af de Indskud, som inden den af Loven optrukne Grændse — fra 1 til 10 Kroner maanedlig — skulle til Opnaaelse af en saavidt muligt passende Pension udredes af vedkommende Funktionærer, vil Hensyn være at tage til:

1. Størrelsen af Funktionærernes Aflønning,
2. Den Aldersgrændse ved hvilken det antages, at Funktionærerne i Regelen maa eller bør fratræde sin Tjeneste ved Strafanstalterne, og
3. Funktionærernes Alder ved Ansættelsen.

Med Hensyn til Aflønningen henvises til ovennævnte Indstilling angaaende Lønningsregulativet med tilhørende Bilage, hvoraf vil sees, at de foreslaaede Lønninger for de Funktionærer, hvem Indskudsforpligtelsen antages at burde paalægges, ere høist forskellige for de forskellige Klasser (Minimum uden Alderstillæg 800 Kroner, Maximum, iberegnet høieste Alderstillæg, 3,800 Kroner), og at Aflønningen tillige kan variere ikke ubetydeligt for Funktionærer inden en og samme Klasse. Under disse Omstændigheder har Departementet ikke fundet at burde foreslaa Indskuddene bestemte særskilt for hver enkelt af de mange ovenfor opregnede Klasser, idet Sagen antages simplere og hensigtsmæssigere at kunne ordnes ved at inndelevkommende Funktionærer i følgende 3 Grupper:

- I. De, hvis foreslaaede Aflønning, iberegnet høieste Alderstillæg, er over 800 Kroner, men ikke overstiger 1,600 Kroner.

Herunder vil indgaa Vagtmestere, hvis Antal er foreslaaet til	24
Opsynsbetjente i Antal	86
Opsynskvinder	9
Kontorbetjentene hos Strafanstaltbestyrerne i Christiania	3
Assistenten hos Regnskabsførere	2
Assistenterne hos Værksmesteren ved Bodsfængslet og Fabrikmesteren ved Thronhjems Tugthus	2
Maskinmesteren ved Bodsfængslet	1
Værksmesterinder	2
Kokke	2
Kjøkkenbetjente	7
Bageren ved Thronhjems Tugthus	1

Tilsammen 139

- II. De hvis foreslaaede Aflønning, iberegnet høieste Alderstillæg, er over 1,600 Kroner, men ikke overstiger 2,400 Kroner.

Herunder indgaar Underinspektørerne ved de Bergenske Strafanstalter og Thronhjems Fæstnings Strafanstalt i Antal	3
Lærere	7
Kassereren ved Bodsfængslet	1
Fabrikmesteren ved Thronhjems Tugthus	1
Værksmesteren ved Bodsfængslet	1
Assistenterne hos Fabrikmesteren ved Christiania Tugthus og Værksmesteren ved Akershus Strafanstalt	2
Spisemesterne	5

Tilsammen 20

- III. De, hvis Aflønning, iberegnet høieste Alderstillæg, overstiger 2,400 Kr.

Under denne Gruppe henhører:

Underinspektørerne ved de 3 Strafarbejdsanstalter i Christiania samt ved Thronhjems Tugthus, i Antal	4
Regnskabsførerne ved Akershus Strafanstalt, Christiania og Thronhjems Tugthuse samt Forvalteren ved Bodsfængslet	4
Fabrikmesteren og Farvermesteren ved Christiania Tugthus samt Værksmesteren ved Akershus Strafanstalt	3
Bestyreren af Fællesudsalget for Strafanstalterne i Christiania	1

Tilsammen 12

Hvad de til førstnævnte Gruppe henregnede Funktionærer angaar, formenes den høieste Indskudssats for disse ikke at burde overstige 4 Kroner maanedlig.

Den Aldersgrændse, ved hvilken disse Funktionærers Fratrædelse i Regelen maa paaregnes, formenes at kunne ansættes til det fyldte 60de Aar, efter hvilken Tid ialfald de Funktionærer, der inden denne Gruppe ere stærkest repræsenterede, nemlig de til Opsynsbetjeningen henhørende, neppe kunne forventes at ville fyldestgjøre de Krav, der bør stilles til dem.

Alderen ved Ansættelsen, der for de nuværende heromhandlede Funktionærers Vedkommende udgjør gennemsnitlig 34 Aar, formenes for de Betjente, der herefter antages, at kunne sættes til mellem det 25de og 35te Aar.

Det ovennævnte høieste Indskud af 4 Kroner maanedlig antages at burde tage sin Begyndelse ved en Ansættelsesalder af 30 Aar. For Funktionærer, der ansættes i en tidligere Alder, vil Satsen kunne sættes lavere, og Departementet vil i saa Henseende foreslaa, at den for hvert Aar, hvori Indskuddet skal begynde tidligere end det fyldte 30te Aar, nedsættes med 20 Øre.

Over Størrelsen af de Pensioner, som derved ville

opnaaes, skal Departementet meddele følgende Oversigt, ved hvilken man har taget som Udgangspunkt den Alder, som den yngste af de nuværende Funktionærer inden heromhandlede Gruppe vil have opnaaet den 1ste Juli 1877, nemlig 19 Aar, medens Oversigten afsluttes med det fyldte 54de Aar, idet Indskudspligten for de nu ansatte Funktionærers Vedkommende er forudsat ikke at skulle gjøres gjældende for dem, der have fyldt sit 55de Aar den 1ste Juli 1877.

Alder ved Ansættelse (fyldte Antal Aar).	Maanedlige Indskud.	Aarlig Pension ved Afsked i 60 Aars Alderen.
19	Kr. 1,80	Kr. 479,36
20	" 2	" 497,84
21	" 2,20	" 511,56
22	" 2,40	" 521,07
23	" 2,60	" 526,85
24	" 2,80	" 529,31
25	" 3	" 528,82
26	" 3,20	" 525,72
27	" 3,40	" 520,28
28	" 3,60	" 512,78
29	" 3,80	" 503,43
30	" 4	" 492,50
31	" 4	" 457,30
32	" 4	" 424,18
33	" 4	" 393,04
34	" 4	" 363,77
35	" 4	" 336,23
36	" 4	" 310,33
37	" 4	" 285,97
38	" 4	" 263,07
39	" 4	" 241,55
40	" 4	" 221,31
41	" 4	" 202,30
42	" 4	" 184,44
43	" 4	" 167,56
44	" 4	" 151,90
45	" 4	" 137,08
46	" 4	" 123,17
47	" 4	" 110,10
48	" 4	" 97,81
49	" 4	" 86,28
50	" 4	" 75,46
51	" 4	" 65,31
52	" 4	" 55,81
53	" 4	" 46,93
54	" 4	" 38,68

For de under Gruppe II opførte Funktionærers Vedkommende antages højeste Indskudssats ikke at kunne fastsættes til mere end 6 Kroner maanedlig. Aldersgrænsen for Fratrædelsen antages her at kunne udstrækkes til det fyldte 65de Aar, medens Ansættelsesalderen, der for de

nuværende Funktionærer udgjør gennemsnitlig $33\frac{2}{3}$ Aar, formenes herefter, ligesom for Gruppe I, at kunne forudsættes at ville falde mellem det 25de og 35te Aar.

Det ovennævnte højeste Indskud af 6 Kroner maanedlig antages at burde tage sin Begyndelse ved en Ansættelsesalder af 30 Aar, medens man for Indskud, der begynder i en tidligere Alder, foreslaar fastsat den samme synkende Skala som ovenfor under Gruppe I nævnt. Med Bemærkning, at ingen af de nu ansatte, under Gruppe II henhørende Funktionærer den 1ste Juli 1877 ville være under 25 Aar, meddeles her følgende Oversigt over Størrelsen af de Pensioner, som ved de her foreslaaede Indskud ville opnaaes ved en Aldersgrændse af 65 Aar.

Alder ved Ansættelsen (fyldte Antal Aar).	Maanedlige Indskud.	Aarlig Pension ved Afsked i 65 Aars Alderen.
25	Kr. 5	Kr. 1597,15
26	" 5,20	" 1551,26
27	" 5,40	" 1503,90
28	" 5,60	" 1455,27
29	" 5,80	" 1405,57
30	" 6	" 1355,22
31	" 6	" 1262,22
32	" 6	" 1174,80
33	" 6	" 1092,60
34	" 6	" 1015,26
35	" 6	" 942,57
36	" 6	" 874,19
37	" 6	" 809,87
38	" 6	" 749,40
39	" 6	" 692,55
40	" 6	" 639,12
41	" 6	" 588,93
42	" 6	" 541,76
43	" 6	" 497,46
44	" 6	" 455,82
45	" 6	" 416,71
46	" 6	" 379,98
47	" 6	" 345,46
48	" 6	" 313,03
49	" 6	" 282,58
50	" 6	" 254,00
51	" 6	" 227,20
52	" 6	" 202,11
53	" 6	" 178,67
54	" 6	" 156,80

For de til Gruppe III henregnede Funktionærer antages højeste Indskudssats ikke at kunne bestemmes til over 8 Kroner maanedlig. Aldersgrænsen, ved hvilken Fratrædelsen i Regelen antages at ville foregaa, formenes ligesom for Gruppe II at kunne sættes ved det 65de Aar, medens Alderen ved Ansættelsen, der for de nuværende Funktionærer gennemsnitlig har udgjort 38 Aar, forudsættes

for Eftertiden i de fleste Tilfælde at ville falde mellem det 30te og 40de Aar.

Det foreslaaede høieste Indskud af 8 Kroner maanedlig antages at burde paalægges de heromhandlede Funktionærer fra 30 Aars Alderen, medens Indskuddene for dem, der indtræde i Pensionskassen i en tidligere Alder, formentes at kunne nedsættes efter samme Skala som for de 2de andre Grupper foreslaaet. Pensionerne ville derefter stille sig saaledes:

Alder ved Ansættelse (fyldte Antal Aar).	Maanedlige Indskud.	Aarlig Pension.
25	Kr. 7	Kr. 2236,00
26	" 7,20	" 2147,90
27	" 7,40	" 2060,90
28	" 7,60	" 1975,00
29	" 7,80	" 1890,25
30	" 8	" 1806,96
31	" 8	" 1682,96
32	" 8	" 1566,40
33	" 8	" 1456,80
34	" 8	" 1353,68
35	" 8	" 1256,76
36	" 8	" 1165,58
37	" 8	" 1079,82
38	" 8	" 999,20
39	" 8	" 923,40
40	" 8	" 852,16
41	" 8	" 785,24
42	" 8	" 722,36
43	" 8	" 663,28
44	" 8	" 607,76
45	" 8	" 555,62
46	" 8	" 506,64
47	" 8	" 460,60

Alder ved Ansættelse (fyldte Antal Aar).	Maanedlige Indskud.	Aarlig Pension.
48	Kr. 8	Kr. 417,38
49	" 8	" 376,78
50	" 8	" 338,66
51	" 8	" 302,94
52	" 8	" 269,48
53	" 8	" 238,22
54	" 8	" 209,06

Som ovenfor berørt hviler Forslaget om heromhandlede Funktionærers Indtrædelse i den for Statens Bestillingsmænd oprettede Pensionskasse paa Forudsætningen om, at Lønninger for disse Funktionærer bevilges i Overensstemmelse med det ved Kongelig Resolution af 10de Januar sidstleden bifaldte Regulativ, medens det under de nuværende Lønningsforhold maa ansees utilraadeligt at paalægge dem nogen Forpligtelse til at gjøre Indskud i Pensionskassen.

Da det heromhandlede Lønningsregulativ er lagt til Grund for det Strafanstalterne vedkommende Budgetforslag for Terminen fra 1ste Juli 1877 til 30te Juni 1878, antages Indskudspligten at burde gjøres gjældende fra førstnævnte Dato at regne.

I Henhold til det Anførte tillader man sig underdanigst at

indstille:

At det naadigst maa behage Deres Majestæt at bifalde og med høieste Underskrift at forsyne vedlagte Udkast til naadigst Proposition til det nu forsamlede Storting angaaende underordnede Strafanstaltfunktionærers Indtrædelse i den ved Lov af 31te Mai 1873 oprettede Pensionskasse for Statens Bestillingsmænd.

Hans Kongelige Majestæts naadigste Proposition til Norges Riges Storting angaaende underordnede Strafanstaltfunktionærers Indtrædelse i den ved Lov af 31te Mai 1873 oprettede Pensionskasse for Statens Bestillingsmænd.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt:

Ved at lade følge Gjenpart af Justits- og Politi-Departementets underdanigste Indstilling i Sagen skulde Hans Majestæt under Forudsætning om, at der for vedkommende underordnede Strafanstaltfunktionærer bevilges Lønninger i Overensstemmelse med et ved Kongelig Resolution af 10de Januar sidstleden bifaldt Regulativ, der er lagt til Grund

for det Strafarbeidsanstalterne vedkommende Budgetforslag for Terminen 1ste Juli 1877 til 30te Juni 1878, indbyde Norges Riges Storting til at fatte følgende Beslutning angaaende underordnede Strafanstaltfunktionærers Indtrædelse i den ved Lov af 31te Mai 1873 oprettede Pensionskasse for Statens Bestillingsmænd:

A. Stortinget samtykker i, at følgende Klasser af Funktionærer ved Rigets Strafarbeidsanstalter, saavel nu ansatte som de, der herefter ansættes, tilpligtes fra 1ste

Juli 1877 at gjøre Indskud i den ved Lov af 31te Mai 1873 oprettede Pensionskasse for Statens Bestillingsmænd, nemlig:

- a. Underinspektører,
- b. Vagtmestere,
- c. Opsynsbetjente,
- d. Opsynskvinder,
- e. Lærere (derunder ikke medregnet Søndagsskolelærere, Hjælperlærere og Sanglærere).
- f. Kontorbetjente hos Strafanstaltbestyrere,
- g. Regnskabsførere og Forvaltere,
- h. Assistenten hos Regnskabsførere,
- i. Værksmestere og Fabrikmestere,
- k. Assistenten hos disse,
- l. Farvermesteren ved Christiania Tugthus,
- m. Maskinmesteren ved Bodsfængslet,
- n. Værksmesterinder,
- o. Betjente ved Bispisningen, nemlig Spisemestere, Kokke og Køkkenbetjente samt den ved Thronhjems Tugthus ansatte Bager,
- p. Bestyreren af Fællesudsalget for Strafarbeidsanstalterne i Christiania.

Fra Forpligtelsen til at gjøre Pensionsindskud undtages dog Kontorbetjentene hos Bestyrerne af Thronhjems Fæstnings Strafanstalt og Bergens Tugthus, samt Bodsfængselsinspektionens Skriver, den nuværende Regnskabsfører ved Akershus Fæstnings Strafanstalt,

samt Funktionærer, der den 1ste Juli 1877 have opnaaet en Alder af 55 Aar. Forsaaavdt imidlertid Funktionærer af nævnte Alder selv maatte ønske at indtræde i Pensionskassen, skal Adgang dertil staa dem aaben.

B. Indskuddene bestemmes:

- a. for Funktionærer, hvis Aflønning, iberegnet høieste Alderstillæg, er over 800 Kroner, men ikke overstiger 1,600 Kroner aarlig, til 4 Kroner maanedlig,
- b. for Funktionærer, hvis Aflønning, iberegnet høieste Alderstillæg, er over 1,600 Kr., men ikke overstiger 2,400 Kr. aarlig, til 6 Kroner maanedlig,
- c. for Funktionærer, hvis Aflønning, iberegnet høieste Alderstillæg, er over 2,400 Kroner aarlig, til 8 Kr. maanedlig,

naar de ansættes i en Alder af det fyldte 30te Aar eller derover. Ansættes Vedkommende i en yngre Alder, nedsættes Beløbene med 20 Øre for hvert Aar, Indskuddet begynder tidligere end det fyldte 30te Aar.

For Funktionærer, ansatte før 1ste Juli 1877, bliver den Alder, de den nævnte Dato have opnaaet, at betragte som Alder ved Ansættelsen.

- C. Kongen, eller den, han dertil bemyndiger, kan under særegne Omstændigheder fritage Funktionærer, hørende til nogen af de ovenfor opregnede Klasser, fra Forpligtelsen til at gjøre Indskud i Pensionskassen."

Hans Kongelige Majestæt forbliver Norges Riges Storting med al Kongelig Naade og Yndest velbevaagen.

Givet paa Christiania Slot den 10de Februar 1877.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

O s c a r.

(L. S.)

F. Stang.

J. Aall.

